

**PannErgy Nyrt. és leányvállalatai
IFRS-ek szerint készített Konszolidált
pénzügyi kimutatások és Éves jelentés
2017.**

Független könyvvizsgálói jelentéssel együtt

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Független könyvvizsgálói jelentés	
II.	Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatások	9
	Konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás	10
	Konszolidált eredménykimutatás	11
	Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás	12
	Konszolidált kimutatás a saját tőke változásáról	13
	Konszolidált cash flow kimutatás	14
	Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz	16
III.	A PannErgy Csoport Üzleti és Vezetőségi jelentése	98
IV.	A Társaság nyilatkozata a 24/2008. (VIII.15.) PM rendelet 1. sz. mellékletének 2.4. és 3.4. pontja alapján	126

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A PannErgy Nyrt. részvényeseinek

Vélemény

Elvégeztük a PannErgy Nyrt. (a továbbiakban „a Társaság”) és leányvállalatai (együtt „a Csoport”) 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-i fordulónapra készített konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásból – melyben az eszközök összesen 25.022.736 E Ft –, az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból és konszolidált átfogó jövedelemkimutatásból – melyben a tárgyévi nettó eredmény 504.530 E Ft nyereség –, konszolidált saját tőke változás kimutatásból és konszolidált cash-flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó konszolidált megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2017. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált pénzügyi teljesítményéről és konszolidált cash-flow-iról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (az „EU IFRS”) összhangban, valamint azokat minden lényeges szempontból a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek (a „számviteli törvény”) az EU IFRS-ek szerint konszolidált éves beszámolót készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban készítették el.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe”-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdés	Kapcsolódó könyvvizsgálati eljárások
Fejlesztésre kapott támogatások elszámolása	
<p>(Részletek a konszolidált pénzügyi kimutatás 10 és 28.4 és 29.1. megjegyzéseiben)</p> <p>A Csoport a fejlesztésre kapott támogatásokból 2017-ben 303.894 E Ft -ot számolt el egyéb bevételként és 2017. december 31-én 4.562.809 E Ft-ot mutat ki halasztott bevételként.</p> <p>A vezetés részéről jelentős megítélést igényel annak eldöntése, hogy pontos összeg került-e elszámolásra egyéb bevételként, valamint, hogy maradéktalanul teljesülnek-e a fejlesztésre kapott támogatások bevételként történő elszámolásának feltételei, illetve hogy a nem teljesülés következményeként keletkező esetleges kötelezettségekre megfelelő fedezetet nyújt-e a halasztott bevétel értéke.</p> <p>Mivel ez jelentős megítélést igényel a vezetéstől, úgy értékeltük, hogy a terület kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdés.</p>	<p>Az általunk végrehajtott könyvvizsgálati eljárások a következőket tartalmazták:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vezetés és az irányítással megbízott személyek kikérdezését, - a bevételek elszámolásával kapcsolatos alapvető belső kontrollok ellenőrzését, - az egyéb bevételként elszámolt fejlesztésre kapott támogatások összepárosítását a tárgyi eszköz analitikus nyilvántartásban támogatás igénybevételével megvalósított fejlesztésekkel, - az egyéb bevételként elszámolt fejlesztésre kapott támogatások újrakalkulációját a tárgyi eszköz analitikus nyilvántartásban támogatás igénybevételével megvalósított fejlesztésekre elszámolt értékcsökkenési leírás alapján, - fordulónap utáni események vizsgálatát.
Árbevétel elszámolása	
<p>(Részletek a konszolidált pénzügyi kimutatás 3.23 és 5. megjegyzésében)</p> <p>A Csoport konszolidált árbevétele 2017-ben 4.699.211 E Ft. A Csoport nagy hangsúlyt fektet az árbevételre, mint kulcs teljesítménymutatóra, mely arra ösztönözhet, hogy a szokásostól eltérő szerződéses feltételekkel rendelkező tranzakciókba lépjen a Csoport.</p> <p>Ez alapján úgy értékeltük, hogy a terület kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdés.</p>	<p>Az általunk végrehajtott könyvvizsgálati eljárások a következőket tartalmazták:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az árbevételre vonatkozó számviteli politika megfelelőségének vizsgálatát, - a vezetés és az irányítással megbízott személyek kikérdezését, - a bevételek elszámolásával kapcsolatos alapvető belső kontrollok ellenőrzését, - az árbevétel, ÁFA, vevőkövetelések és a pénzbefolyás összefüggésének elemzését, - egyenlegközlő levelek bekérését és kiértékelését az árbevételre és a vevőkövetelésekre vonatkozóan, - fordulónap utáni események vizsgálatát.

Egyéb kérdések

A Csoport előző évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát más könyvvizsgáló vizsgálta, aki 2017. március 23-án minősítés nélküli véleményt bocsátott ki.

Egyéb információk

Az egyéb információk a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentéséből állnak, amelyeket a könyvvizsgálói jelentés dátuma előtt megkaptunk, valamint konszolidált éves jelentésből állnak, amelyet várhatóan a könyvvizsgálói jelentés dátuma után bocsátanak rendelkezésünkre, de nem tartalmazzák a konszolidált pénzügyi kimutatásokat és az arra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentésünket. A vezetés felelős az egyéb információkért, továbbá a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A független könyvvizsgálói jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik az egyéb információkra.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk a fent azonosított egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényeges hibás állítást tartalmaznak.

A számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá annak megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban van-e, beleértve, hogy a konszolidált üzleti jelentés megfelel-e a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés e) és f) pontjában foglalt követelményeknek, és erről, valamint a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjáról vélemény nyilvánítása. A számviteli törvény alapján nyilatkoznunk kell továbbá arról, hogy a konszolidált üzleti jelentésben rendelkezésre bocsátották-e a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g) és h) pontjában meghatározott információkat.

Véleményünk szerint a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentése minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény vonatkozó előírásaival. A konszolidált üzleti jelentésben rendelkezésre bocsátották a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g) és h) pontjában meghatározott információkat. Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő további követelményeket a konszolidált üzleti jelentésre, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) a konszolidált üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelentenivalónk.

Amikor átolvassuk a konszolidált éves jelentést, ha arra a következtetésre jutunk, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz, kötelességünk az adott kérdést kommunikálni az irányítással megbízott személyek felé.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha észszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

Továbbá:

- ✓ Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak a kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának a kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- ✓ Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- ✓ Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek észszerűségét.
- ✓ Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniük kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.

- ✓ Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a konszolidált megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- ✓ A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékokat szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről észszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó biztosítókat.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha – rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert észszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alábbi nyilatkozatokat tesszük a független könyvvizsgálói jelentésünkben a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok által előírt jelentéstételi kötelezettségeken felül:

A könyvvizsgáló kijelölése és a megbízás időtartama

A PannErgy Nyrt. részvényesei a 2017. április 28. napi közgyűlésen határozattal jelölte ki cégünket a PannErgy Nyrt. könyvvizsgálójának. Megbízásunk a megválasztásunk óta tart megszakítás nélkül.

A könyvvizsgálói jelentés és az auditbizottsághoz címzett kiegészítő jelentés összhangja

Megerősítjük, hogy a jelen könyvvizsgálói jelentésben foglalt, a konszolidált pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos könyvvizsgálói véleményünk összhangban van a PannErgy Nyrt. auditbizottságához címzett kiegészítő jelentéssel, amelyet 2018. február 28-án adtunk ki az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 11. cikkével összhangban.

Nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtása

Kijelentjük, hogy a Csoport részére nem nyújtottunk semmilyen, az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 5. cikkének (1) bekezdésében ismertetett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatást. Ezen túlmenően kijelentjük, hogy a PannErgy Nyrt. és az általa kontrollált vállalkozások részére nem nyújtottunk olyan egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban vagy a konszolidált üzleti jelentésben.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnerének a jelentés aláírója minősül.

Budapest, 2018. március 19.

Venilia Vellum Könyvvizsgáló és Adótanácsadó Kft.

Cgysz: 01-09-566797

Nyilvántartási szám: 000340

IFRS minősítés: IFRS000115

Kibocsátói minősítés: K000045

Címe: 1026 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 79.

A képviselőre jogosult neve: Bukri Rózsa

a Venilia Vellum Kft. képviselőjében illetve mint kamarai tag könyvvizsgáló

Kamarai tag könyvvizsgálói tagszám: 001130

IFRS minősítés: IFRS000042

Kibocsátói minősítés: K000002

PannErgy Nyrt. és leányvállalatai

IFRS standardok szerint készített
konzolidált pénzügyi kimutatások

2017. december 31.

Budapest, 2018. március 19.

Gyimóthy Dénes
Igazgatótanács képviselőjében

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZET KIMUTATÁS

	Jegyzet száma	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Goodwill	14	517.537	-
Egyéb immateriális javak	14	811.319	892.487
Tárgyi eszközök	15	19.378.903	20.430.287
Befektetési célú ingatlanok	15	-	280.873
Értékesítési célú ingatlanok	15	343.000	-
Tartós befektetések	16	22.935	22.935
Értékesíthető befektetések	16	0	250.000
Pénzügyi eszközök (Koncessziós szerződéshez)	17	64.740	-
Halasztott adó követelés	32	290.975	386.210
Hosszú lejáratú követelések	18	203.784	14.929
Befektetett eszközök összesen		21.633.193	22.277.721
Készletek	20	120.473	148.379
Vevők	21	1.369.162	1.671.245
Egyéb követelések	22	391.317	381.183
Előre fizetett nyereségadók	32	20.062	40.153
Értékpapírok	23	200.027	20
Pénzeszközök	34	1.288.502	736.500
Forgóeszközök összesen		3.389.543	2.977.480
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		25.022.736	25.255.201
Jegyzett tőke	24	421.093	421.093
Tartalékok tárgyévi adózott eredmény nélkül	24	11.260.845	11.536.794
Tárgyévi nettó eredmény (a Társaság részvényeseire jutó)	24	487.860	-150.999
Visszavásárolt saját részvények miatti tartalék	25	-3.169.955	-3.101.545
Kisebbségi részesedés	27	24.540	183.372
Saját tőke összesen		9.024.383	8.888.715
Hosszú lejáratú hitelek, lízingek	28	8.794.755	8.858.265
Egyéb hosszú lejáratú, halasztott bevétel	28.4	4.271.328	4.564.927
Céltartalék	30	0	56.236
Hosszú lejáratú kötelezettségek összesen		13.066.083	13.479.428
Szállítók	35	899.575	1.170.467
Rövid lejáratú hitelek	29	48.072	142.377
Hosszú lejáratú hitelek éven belüli része	29	1.159.562	955.415
Egyéb hosszú lejáratú, halasztott bevétel	29.1	291.481	280.771
Halasztott adó kötelezettség	32	-	-
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	31	533.580	338.028
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen		2.932.270	2.887.058
KÖTELEZETTSÉGEK ÉS SAJÁT TŐKE ÖSSZESEN		25.022.736	25.255.201

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS

	Jegyzet száma	2017. eFt	2016. eFt
Értékesítés árbevétele	5	4.699.211	4.529.069
Értékesítés költsége	7	-3.820.691	-3.665.914
Bruttó fedezet		878.520	863.155
Bruttó fedezet hányad %		18,7 %	19,1 %
Bruttó cash-flow		2.177.248	2.019.178
Bruttó cash-flow hányad %		46,3 %	44,6 %
Igazgatási és általános költségek	6	-492.336	-683.740
Egyéb bevételek	10	748.216	662.725
Egyéb ráfordítások	9	-211.410	-561.644
Működési eredmény		922.990	280.496
Működési eredmény hányad %		19,6 %	6,2 %
EBITDA		2.241.182	1.715.345
EBITDA hányad %		47,7 %	37,9 %
Pénzügyi műveletek eredménye	11-12	-297.453	-411.293
Adózás előtti eredmény		625.537	-130.797
Nyereségadó	32	-121.007	-27.732
Tárgyévi nettó eredmény		504.530	-158.529
ebből: A Társaság részvényeire jutó tárgyévi nettó eredmény		487.860	-150.999
ebből: A kisebbségi (külső) tulajdonosok részesedése a tárgyévi nettó eredményből	27	16.670	-7.530
Egy törzsrészvényre jutó eredmény (Ft)			
Alap	33	27,60	-8,47
Hígított	33	26,33	-8,47

KONSZOLIDÁLT ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS

	2017.	2016.
	eFt	eFt
Tárgyévi nettó eredmény	504.530	-158.529
<i>Egyéb átfogó jövedelem</i>		
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	-	-
Társult- és közös vezetésű vállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	-	-
Értékesíthető pénzügyi eszközök halasztott adóval együtt	-	-
Cash flow fedezeti ügyletek halasztott adóval együtt	-	-
Részesedés a társult vállalkozások átfogó jövedelméből	-	-
<i>Időszaki egyéb átfogó jövedelem adóhatással együtt</i>	-	-
Tárgyévi teljes átfogó jövedelem	504.530	-158.529
ebből: A Társaság részvényeseire jutó teljes átfogó jövedelem	487.860	-150.999
ebből: A kisebbségi (külső) tulajdonosok részesedése a teljes átfogó jövedelemből	16.670	-7.530

KONSZOLIDÁLT KIMUTATÁS A SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSÁRÓL

Megnevezés	Jegyzett tőke	Tartalékok	Visszavásárolt saját részvények	Külső tagok részesedése	Saját tőke
Egyenleg 2015. december 31-én	421.093	11.672.070	-3.009.223	247.609	9.331.549
2016. évi eredmény	-	-150.999	-	-7.530	-158.529
Külső tagok részesedésének változása	-	-	-	-56.707	-56.707
Konzolidálásból eredő árfolyamkülönbözet	-	-	-	-	-
Részvényopciós program	-	-39.339	-	-	-39.339
Visszavásárolt saját részvények	-	-	-233.866	-	-233.866
Saját részvény csökkenés	-	-95.937	141.544	-	45.607
Kisebbség által vásárolt részvények ázsiója	-	-	-	-	-
Egyenleg 2016. december 31-én	421.093	11.385.795	-3.101.545	183.372	8.888.715
2017. évi eredmény	-	487.860	-	16.670	504.530
Külső tagok részesedésének változása	-	-	-	-175.502	-175.502
Konzolidálásból eredő árfolyamkülönbözet	-	27.860	-	-	27.860
Részvényopciós program	-	-152.810	-	-	-152.810
Visszavásárolt saját részvények	-	-	-68.410	-	-68.410
Saját részvény csökkenés	-	-	-	-	-
Kisebbség által vásárolt részvények ázsiója	-	-	-	-	-
Egyenleg 2017. december 31-én	421.093	11.748.705	-3.169.955	24.540	9.024.383

KONSZOLIDÁLT CASH-FLOW KIMUTATÁS

	Jegyzet száma	2017. eFt	2016. eFt
Működésből származó pénzeszközök			
Adózás előtti eredmény		625.537	-130.797
<i>Kiigazítások az adózás előtti eredmény és az üzleti tevékenység pénzforgalma érdekében</i>			
Tárgyi eszközök, immateriális javak értékcsökkenése	14-15.	1.300.434	1.196.412
Halasztott adó hatása	32	95.235	12.178
Nyereségadó ráfordítás	32	-121.007	-27.732
Hitelek árfolyamvesztesége/nyeresége	13	-21.133	-56.635
Tárgyi eszközök, goodwill terven felüli leírása	9,15	17.758	238.437
Készletek értékvesztése és hiánya	9,20	10.689	2.656
Követelések értékvesztése	9,38	7.167	
Lezárt projekthez kapcsolódó leírás ráfordítás	9	-	50.000
Céltartalék átsorolás hatása	30	-56.236	
Ingtatlanok valós érték változás	8,15	-70.469	-
Fizetendő/kapott kamatok	11-12	278.732	412.193
Tárgyi eszközök értékesítésének eredménye	10	-980	-36.865
Részvényopciós program ráfordítás	36	-	43.653
Kisebbségi részesedések változása	27	-158.832	-56.707
<i>Változás a működő tőke elemekben</i>			
Készletek csökkenése/növekedése	20	17.217	89.377
Fizetett nyereségadó	22	20.062	23.296
Követelések csökkenése/növekedése	21,22	284.782	298.856
Kötelezettségek csökkenése/növekedése	31,35	-75.342	-870.715
Előre fizetett nyereségadók csökkenése/növekedése	22	20.091	-
Kapott kamatok	11	1.833	2.522
Fizetett kamatok	10	-280.565	-414.715
Működési tevékenységből származó/ felhasznált nettó pénzeszközök		1.894.973	775.414
Befektetésből származó pénzeszközök			
Befektetések vásárlása nem nyilvános társaságban	16	-3.000	-
Meglévő befektetések növelése/ csökkenése	16	-174.462	-156.925
Befektetések eladása	16	-	1.265
Tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzése	14-15	-494.035	-1.319.738
Tárgyi eszközök és immateriális javak eladása	14-15	1.222	102.930
Egyéb hosszú és rövidlejáratú halasztott bevétel	28.4	-282.889	-264.012
Hosszú lejáratú követelések változása	18	-188.855	4.142
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközök		-1.142.019	-1.632.338

Pénzügyi tevékenység			
Hosszú lejáratú hitelek csökkenése/felvétele	13,28	-42.377	-340.958
Rövidlejáratú hitelek csökkenése/növekedése	29	109.842	313.040
Konzolidálásból, egyéb tartalék változásból különbözet	24	-	92.322
Saját részvény beszerzése/eladása	25	-68.410	-92.322
Kisebbségi részesedésekben tőkeemelés, ázsió	27	-	-
Értékpapír-állomány csökkenése/növekedése	23	-200.007	500.717
Pénzügyi tevékenységre felhasznált pénzeszközök		-200.952	472.799
Pénz és pénzgyenértékesek nettó csökkenése/növekedése		552.002	-384.125
Pénz és pénzgyenértékesek január 1-én		736.500	1.120.625
Pénz és pénzgyenértékesek december 31-én		1.288.502	736.500

Tartalomjegyzék

1.	ÁLTALÁNOS HÁTTÉR ÉS A TEVÉKENYSÉG JELLEGE	19
2.	A BESZÁMOLÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ALAPJA	19
3.	A SZÁMVITELI POLITIKA LÉNYEGES ELEMEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA	20
3.1.	Általános ismertetés	20
3.2.	A konszolidálás alapja	20
3.3.	A tárgyévben alkalmazott/alkalmazható új és módosított beszámolási standardok bemutatása	20
3.4.	Funkcionális pénznem	24
3.5.	Külföldi pénznemek átváltása, deviza tranzakciók és egyenlegek	24
3.6.	Valós értékelés	25
3.7.	Immateriális javak	25
3.8.	Nem pénzügyi eszközök értékvesztése	26
3.9.	Kutatás Fejlesztés elszámolása	27
3.10.	Ingatlanok, gépek és berendezések	27
3.11.	Befektetések	32
3.12.	Goodwill	32
3.13.	Pénzügyi eszközök koncessziós szerződéshez kapcsolódóan (IFRIC 12)	33
3.14.	Készletek	34
3.15.	Pénzügyi instrumentumok	35
3.16.	Pénz és pénzeszköz-egyenértékesek	38
3.17.	Saját tőke, jegyzett tőke	39
3.18.	Visszavásárolt saját részvény	39
3.19.	Az egy részvényre jutó nyereség	40
3.20.	Tényleges és halasztott nyereségadó	40
3.21.	Céltartalék képzés	42
3.22.	Részvényopciós program, részvényalapú kifizetések	43
3.23.	Árbevétel elszámolása	44
3.24.	Kamatbevétel és osztalékbevétel	45
3.25.	Lízingek	46
3.26.	Osztalékfizetés	47
3.27.	Állami támogatások	47
3.28.	Összehasonlító időszaki információk	48
3.29.	Szegmens jelentések	48
3.30.	Bruttó cash-flow és EBITDA definíció	50
4.	LÉNYEGES/KRITIKUS SZÁMVITELI FELTÉTELEZÉSEK ÉS BECSLÉSEK A SZÁMVITELI POLITIKA ALKALMAZÁSÁKOR	50
4.1.	Pénzügyi kimutatások fordulónapja utáni események	50
4.2.	Lényeges hiba	50
4.3.	Kritikus számviteli becslések és feltételezések	51
5.	ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	52
5.1.	Az árbevétel megoszlása fő tevékenységenként	52
5.2.	Az árbevétel földrajzi megoszlása	52
5.3.	Az árbevétel tevékenységek-szolgáltatások szerinti részletezése	52
5.4.	Az árbevételhez kapcsolódó befektetett eszközök földrajzi szegmensenkénti megoszlása	53
5.5.	Az árbevétel koncentrációja, a főbb vevőkre vonatkozó információk	53
6.	IGAZGATÁSI ÉS ÁLTALÁNOS KÖLTSÉGEK (KÖZVETETT KÖLTSÉGEK)	53
7.	ÉRTÉKESÍTÉSI KÖLTSÉGEK (KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK)	55
8.	LÉTSZÁM ÉS BÉRKÖLTSÉG ALAKULÁSA	56
9.	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	57
10.	EGYÉB BEVÉTELEK	58
11.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELE	59
12.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	59
13.	PÉNZÜGYI MŰVELETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB INFORMÁCIÓK	60
14.	IMMATERIÁLIS JAVAK	60
15.	TÁRGYI ESZKÖZÖK	63
15.1.	Nagy értékű tárgyi eszközök év végi értékelése	65
16.	BEFEKTETÉSEK	66
17.	PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (KONCESSZIÓS SZERZŐDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓAN)	66

18. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖVETELÉSEK	67
19. LÍZINGKÖVETELÉSEK	67
20. KÉSZLETEK	67
21. VEVŐKÖVETELÉSEK	68
22. EGYÉB KÖVETELÉSEK	68
23. ÉRTÉKPAPÍROK (ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK)	69
24. JEGYZETT TŐKE	69
25. VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY	70
26. TARTALÉKOK	71
27. KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉS	72
27.1. ONP Holdings SE-től vásárolt PEGE részesedés	72
27.2. A kisebbségi részesedéseket érintő egyéb tárgyévi mozgások	72
28. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	73
28.1. Hosszú lejáratú hitelek súlyozott átlagos kamatlába	73
28.2. Hosszú lejáratú hitelek lejáratú dátumai	73
28.3. A hosszú lejáratú hitelek között szereplő lízing kötelezettségek részletezése	74
28.4. Egyéb hosszú lejáratú, halasztott bevétel	74
28.5. A halasztott bevételhez kapcsolódó támogatások részletei	75
29. RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK	76
29.1. Egyéb hosszúlejáratú, halasztott bevétel éven belüli része	76
30. CÉLTARTALÉKOK	76
31. EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	77
32. ADÓZÁS, NYERESÉGADÓ	78
32.1. Tárgyévet érintő jövedelemadó	78
32.2. Halasztott adó követelés	78
32.3. Effektív nyereségadó levezetés	79
33. AZ EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ NYERESÉG	80
34. PÉNZESZKÖZÖK ÉS PÉNZ EGYENÉRTÉKESEK	80
35. SZÁLLÍTÓK	80
36. PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	81
37. RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK	82
38. ÉRTÉKVESZTÉSEK	83
39. MÉRLEGEN KÍVÜLI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK	84
39.1. Szerződéses és beruházási kötelezettségek	84
39.2. Vagyonkezelői tranzakciókkal kapcsolatos kötelezettségvállalások	84
39.3. Egyéb függő kötelezettségek	85
40. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS	86
40.1. Pénzügyi kockázati tényezők	86
40.2. Piaci kockázat	86
40.3. Hitelezési kockázat	88
40.4. Likviditási kockázat	89
40.5. A tőke kezelése	91
40.6. Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása	91
40.7. Szabályozási kockázat	91
40.8. Technológiai kockázat	91
41. RÉSZESEDÉSEK	92
41.1. A társaság konszolidációba bevont leányvállalatai	92
41.2. A befektetéseket, részesedéseket érintő tárgyévi mozgások	92
42. SZEGMENS BESZÁMOLÓ	93
42.1. Szegmensek definiálása, beazonosítása	93
42.2. Szegmensek beazonosításához kapcsolódó határértékek vizsgálata	93
43. BÁZIS IDŐSZAKI BESZÁMOLÓHOZ KÉPEST ÁTSOROLÁSOK MAGYARÁZATA	94
44. TRANZAKCIÓK KAPCSOLT FELEKKEL	94
44.1. A Társaság vezetésének tagjaival történt tranzakciók	95
44.2. Kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók	95
44.3. Kapcsolt feleknek adott kölcsönök	95
44.4. Csoporton belüli, konszolidált / kiszűrt forgalmak és állományok alakulása	96
45. A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZET KIMUTATÁS FORDULÓNAPJA UTÁNI ESEMÉNYEK	97
46. A KÖZZÉTÉTELRE TÖRTÉNŐ ENGEDÉLYEZÉS NAPJA	97

1. Vezetői összefoglaló	99
2. A PannErgy Csoport 2017. évi eredménye, gazdálkodásának legfőbb mutatói	102
3. A társaság bemutatása	108
3.1. A PannErgy Csoport főtevékenysége	108
3.2. Hatósági távhő értékesítési árak	108
3.3. Hőértékesítés ipari és nem önkormányzati partnerek részére	109
3.4. Ingatlanok hasznosítása	109
4. A PannErgy 2017. évi fő céljainak teljesítése és kockázatok	109
4.1. Győri Geotermikus Projekt (DD Energy Kft., Arrabona Geotermia Kft.)	109
4.2. Miskolci Geotermikus Projekt (Miskolci Geotermia Zrt., Kuala Kft.)	111
4.3. Szentlőrinci geotermikus fűtő létesítmény (Szentlőrinci Geotermia Zrt.)	112
4.4. Berekfürdői geotermikus metánhasznosító létesítmény (Berekfürdő Energia Kft.)	112
5. A Fő tevékenység energetika áttekintése	113
6. A PannErgy Csoport Leányvállalatai	115
6.1. A PannErgy Csoport leányvállalatai, részesedés és konszolidációba történő bevonás arányai	115
6.2. A PannErgy konszolidációba bevont leányvállalatainak 2017. évi főbb adatai, az egyedi beszámolók alapján	115
7. A Társaság tulajdonosi struktúrája, Vezetői állású személyei	116
7.1. A Társaság tulajdonosi struktúrája, a részesedés és a szavazati arány mértéke	116
7.2. A Társaságban 5% feletti tulajdonosai	116
7.3. A Társaság saját tulajdonban lévő részvény mennyiségeinek alakulása tárgyévben	116
7.4. A Társaság vezető állású személyei	117
8. A PannErgy csoport stratégiája	117
9. Környezetvédelem	118
10. Létszámra vonatkozó információk	118
11. Osztalékfizetés, Saját részvény vásárlás	119
12. A Társaság főbb kockázatai, ezekkel kapcsolatos bizonytalanságok	120
13. Nyilvánosság	122
14. A konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapja után bekövetkezett főbb események	122
15. A tárgyidőszakban megjelent soronkívüli és egyéb tájékoztatások	123
16. A közzétételre történő engedélyezés napja	125

1. ÁLTALÁNOS HÁTTÉR ÉS A TEVÉKENYSÉG JELLEGE

A PannErgy Nyrt. (a továbbiakban PannErgy Nyrt., PannErgy vagy a Társaság) a Pannonplast Nyrt. jogutódjaként majdnem egy évszázados múlttal rendelkező Társaság. A Társaság 1991. május 31-én nyilvános részvénytársasággá alakult a gazdasági szervezetek átalakulásáról szóló 1989. évi XII. törvény előírásai szerint. A PannErgy 2007-ben azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a régóta ismert magyar geotermikus források felhasználásával jelentős mennyiségű hő- és elektromos energiát állítson elő, értéket teremtve Magyarország lakossága és intézményi szereplői, továbbá a PannErgy részvényesei számára. Ennek a stratégiaváltásnak megfelelően a korábbi műanyagipari gyártás helyett 2007-től fő tevékenysége a megújuló-, azon belül a geotermikus energia hasznosítása. A PannErgy Nyrt. leányvállalatai 2017. december 31-i állapot szerint többek között Miskolcon, Győrben, Szentlőrincen és Berekfürdőn üzemeltetnek geotermikus forrásokat hasznosító projektet.

A leányvállalatok felsorolása a 41. jegyzetben található.

A Társaság székhelye Magyarországon, a 1117 Budapest, Budafoki út 56. címen található.

2. A BESZÁMOLÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ALAPJA

A PannErgy Nyrt. és konszolidációba bevont leányvállalatai által alkotott PannErgy Csoport (a továbbiakban PannErgy Csoport vagy Csoport) konszolidált pénzügyi beszámolóit az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (továbbiakban: „IFRS” vagy „EU IFRS”) összhangban kerültek összeállításra. A konszolidált pénzügyi kimutatásokat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény az EU IFRS-ek szerint konszolidált beszámolóra vonatkozó előírásaival összhangban készítették el.

A konszolidált pénzügyi kimutatások a bekerülési érték elve alapján készültek, a pénzügyi instrumentumokat, bizonyos pénzügyi eszközöket, forrásokat, valamint értékesítésre tartott eszközöket kivéve, amelyek valós értéken szerepelnek a pénzügyi helyzet kimutatásában. A PannErgy Nyrt. a konszolidált pénzügyi kimutatásokat magyar forintban, ezer forintra kerekítette, a kivételek a kimutatásokban külön jelzésre kerülnek.

A PannErgy Csoport tagvállalatainak számviteli és egyéb nyilvántartásainak vezetése a mindenkor hatályos magyarországi törvényeknek és számviteli jogszabályoknak megfelelően történik. A PannErgy Csoport tagjai a magyar beszámolási előírások (2000. évi C. törvény a Számvitelről) szerint összeállított beszámolókat az IFRS-nek való megfelelés érdekében módosítják.

A PannErgy Nyrt. számára, mint az Európai Gazdasági Térség („EGT”) bármely szabályozott piacán jegyzett társaság 2017. január 1-től kötelező jelleggel elő van írva az EU IFRS-ek egyedi beszámolási célokra történő alkalmazása. Az előírás alapján a PannErgy Nyrt., mint anyavállalat az EU IFRS-ek szerint összeállított konszolidált beszámolója mellett az egyedi beszámolóját is IFRS-ek szerint állítja össze 2017. január 1-től.

A PannErgy Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai a Csoport konszolidált pénzügyi helyzetét és tevékenységének, valamint pénzforgalmának eredményét, illetve a saját tőke változását mutatják be.

3. A SZÁMVITELI POLITIKA LÉNYEGES ELEMEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

3.1. Általános ismertetés

A konszolidált pénzügyi kimutatások összeállítása során alkalmazott legfontosabb számviteli politikák az alábbiakban kerülnek bemutatásra. A PannErgy Csoport az itt bemutatott és részletezett számviteli elveket valamennyi bemutatott üzleti évre vonatkozóan következetesen alkalmazta, a korábbi üzleti évekhez képest a számviteli elvekben történt módosítások, eltérések külön jelzésre kerülnek.

3.2. A konszolidálás alapja

A konszolidált pénzügyi kimutatások magában foglalják a PannErgy Csoport összes többségi tulajdonú leányvállalatának eszközeit, forrásait, bevételeit és ráfordításait. A tagvállalatok közötti ügyletek és elszámolási egyenlegek a konszolidáció révén kiszűródnék.

A konszolidált leányvállalatok nettó eszközeiben lévő kisebbségi (külső) részesedések (kivéve a goodwillt) elkülönülten jelennek meg a PannErgy Csoport saját tőkéjén belül. A kisebbségi részesedések ezeknek a részesedéseknek az értékét tartalmazzák a bekerülés, az eredeti üzleti kombináció időpontjában, valamint a kisebbségi részesedés mértékében bekövetkezett változások értékét a bekerülés után. A leányvállalatban lévő kisebbségi részesedést meghaladó, a kisebbségi részesedéshez kapcsolható veszteségek elszámolása a Csoport részesedése terhére történik, kivételt képez, ha a kisebbségi (külső) tulajdonosnak kötelezettsége és lehetősége van további befektetéseket végrehajtani a veszteségek fedezésére.

3.3. A tárgyévben alkalmazott/alkalmazható új és módosított beszámolási standardok bemutatása

2017. január 1-i alkalmazási hatállyal nincsen olyan új, vagy módosított standard, amelyet a PannErgy Csoport a 2017. január 1-jén kezdődő pénzügyi évben először alkalmazna a konszolidált pénzügyi kimutatások összeállításánál, és ami releváns lenne a tárgyévi konszolidált pénzügyi kimutatások szempontjából.

Még nem alkalmazott új standardok és értelmezések

Az alábbiakban részletezett, már hatályba léptetett standardok és értelmezés módosítások 2018. január 1-jén, és ezt követő üzleti évekre hatályosak. Ezeknek a standardoknak a korai alkalmazása megengedett, amely lehetőséggel a PannErgy Csoport a 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások összeállítása nem élt.

3.3.1. IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok

Az Európai Unió 2016/2067. számú rendeletével 2016. november 22-án adoptálta, befogadta az *IFRS 9 standardot*, amelynek alkalmazása 2018. január 1-jén és ezt követően kezdődő üzleti évekre hatályos, korai alkalmazása megengedett. A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek megjelenítésével, értékelésével, besorolásával foglalkozó standard 2014. júliusban jelent meg, az *IAS 39 standard* vonatkozó részeit kiváltva. Az *IFRS 9 standard* a pénzügyi eszközök valós értéken értékelt és amortizált bekerülési értéken értékelt kategóriákba történő besorolását írja elő, ezt a besorolást a kezdeti

megjelenítéskor kell elvégezni. A tőkeinstrumentumokba való befektetések értékelése eredménnyel szemben valós értéken történik. A Társaság standard valós érték változás elszámolásra, hitelezési veszteség jellegű értékvesztés elszámolásra vonatkozó előírásait nem alkalmazza.

Az IFRS 9 „Pénzügyi instrumentumok” standard rendelkezéseit a PannErgy Nyrt., mint tőzsdén jegyzett társaság 2018. január 1-től köteles alkalmazni. Ehhez kapcsolódóan a 2017. évi éves beszámolójában közzéteszi a 2018. január 1-től bevezetendő IFRS 9 standard várható hatásait, amelyek teljeskörű felmérése megtörtént.

3.3.2. *Az IFRS 9 standard alkalmazásának hatásai a Társaság pénzügyi instrumentumaira*

Az IFRS 9 „Pénzügyi instrumentumok” című standard a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek besorolásával, értékelésével és megjelenítésével foglalkozik, a korábbi IAS 39 standard pénzügyi instrumentumok besorolására és értékelésére vonatkozó részeit váltja fel. Az IFRS 9 standard a pénzügyi eszközök valós értéken értékelt és amortizált bekerülési értéken értékelt kategóriákba történő besorolását írja elő. A pénzügyi eszközöket a kezdeti megjelenítéskor kell ezekbe a kategóriákba besorolni.

2017. év végén a Társaság IFRS 9 hatástanulmányt készített, melynek elsődleges célja az új standard által érintett területek azonosítása volt.

Az IFRS 9 standard bevezetése nem okoz várhatóan jelentős változást a Társaság által alkalmazott besorolási elvekben, azokat a pénzügyi instrumentumokat, amelyek eddig is valós értéken szerepeltek a Társaság pénzügyi kimutatásaiban, továbbra is így kerülnek bemutatásra, és ugyanez igaz az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumokra is. A "Held to maturity" kategóriába sorolt eszközökből lesz az amortizált bekerülési értékű kategória, alapvetően azért, mert a Társaság üzleti modelljében nincs értékesítésre tartott követelés. Az "Available for sale" kategória alapvetően csak értékpapírokra vonatkozik és a "Held for trading" kategória pedig csak a származékos ügyletekre.

Követelések

Az értékvesztés elszámolását illetően az IAS 39 standard felmerült veszteség modelljét felváltja az új, várható hitelezési veszteségeken alapuló modell, ez az IFRS 9 változás az értékvesztés területén várhatóan hatást fog gyakorolni a Társaság pénzügyi kimutatásaira a követelések értékvesztése terén, ugyanakkor ennek a változásnak a mértéke csekély lesz (éves szinten várhatóan 0 - 10.000 ezer forint sávba tehető), a Társaság követelés portfóliója és tevékenységének, szerződéses kapcsolatainak jellege miatt. A Társaság a követelések értékvesztésére vonatkozó előírásokat külön szabályzatba foglalja 2018. január 1-i hatállyal.

A Társaság vevőkövetelései szinte kizárólag belföldi vállalkozásokkal állnak fenn, amely vállalkozásokkal hosszú távú szerződéses kapcsolat áll fent több éve. Az eddigi tapasztalatok alapján elmondható, hogy a Társaság vevői követelései kapcsolatban nincs szükség standard beszedési folyamatra, mivel a vevő partnerek a fizetési határidőt figyelembe véve, határidőben utalnak. Ettől függetlenül, a Társaság a „várható hitelezési veszteség” modell alapján határozza meg 2018. január 1-től a várható értékvesztést, azaz a jövőbe tekintő információkat is figyelembe vevő múltbeli adatok alapján felépített értékvesztés mátrixot alkalmaz, külön vevő típusonként, a vevő partnerrel meglévő kapcsolat jellege (szerződés

hossza, szerződés stratégiai jellege) alapján. A Társaság által választott értékvesztés módszertan a Staging módszertan, amely során egyértelműen meghatározásra kerülnek a stage minősítések (1-3) portfólió értékvesztési szempontok figyelembevételével, a minősítés mögötti egzakt indokok. Ezen túlmenően a Társaság mérete, kis számú vevő partnere lehetővé teszi az egyedi minősítés szabályrendszerének alkalmazását.

A Társaság nem folytat retail tevékenységet, amely indokolná a szegmensenkénti SPPI tesztek alkalmazását. Ugyanakkor a Társaság alkalmazza a portfólió értékvesztési modult, amely során külön kategóriában kezeli a geotermikus projekteket üzemeltető társaságokkal hosszú távú üzleti kapcsolatban lévő távhőszolgáltató társaságok (MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft., Győr-Szol Zrt., Szentlőrinci Közütemi Nonprofit Kft.), továbbá kiemelt stratégiai üzleti partner (Audi Hungária Zrt.) felé fennálló követelések minősítését, illetve az ezen portfólión felüli követelések minősítését.

A Társaság a gyakorlatban nem alkalmazza a faktorálás intézményét, ha előfordulna ilyen, akkor valós értékeléssel történne az ilyen követelések bemutatása.

Adott kölcsönök

A Társaság csak eseti jelleggel nyújt kölcsönt más vállalkozásnak, amelyek szinte minden esetben kapcsolt konszolidációs körbe bevont vállalkozások. A kapcsolt jelleg miatt, és mivel ezeknek a kölcsönöknek a visszafizetése a csoport szintű cash-flow tervezéstől függ, a Társaság ezekre a kölcsönökre nem számol el értékvesztést. Ezeket a lejáratig tartandó pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken értékeli. A Társaság 2018. január 1-től elvégzi és dokumentálja az ún. SPPI besorolási teszteket/ benchmark teszteket a nem kapcsolt, konszolidációs körbe nem bevont félnek nyújtott kölcsönökre, figyelembe véve, hogy a hitelek változó kamatozásúak-e. Ha a teszt megbukik, az adott kölcsönöknél a valós érték meghatározása válik szükségessé.

A Társaság azokat a kapcsolt kölcsönöket, hiteleket, amelyek továbbra is amortizált bekerülési értéken lesznek nyilvántartva, a várható hitelezési veszteség modell alapján 1-től 3-ig terjedő kategóriákba besorolja, és ennek megfelelően kerül megállapításra az értékvesztés. A Társaság az értékvesztés vizsgálat során nem veszi figyelembe egyedi minősítésként az egyes kitétségeket, egyben kezeli, mivel a kapcsolt vállalkozásoknak nyújtott kölcsönöknél a kitétségek külön kezelésének értékelésre gyakorolt hatása nem releváns. A teljeskörű dokumentálási kötelezettség miatt a kapcsolt, konszolidációs körbe bevont társaságra is elvégzésre kerülnek az SPPI tesztek, ezekben azonban a kapcsolt jelleg miatt a további vizsgálat és hatáselemzés nélkül is 1-es kategória kerül meghatározásra, azaz értékvesztéssel nem érintett kategória.

Fedezeti- és származékos ügyletek

A Társaság csak részben fogja alkalmazni az IFRS 9 standard által a fedezeti ügyletekre és származékos ügyletekre vonatkozó új szabályokat, mivel ilyen ügyleteket csak egy területen folytat, amikor a hosszú lejáratú beruházási hiteleinek változó kamatlábát kamat swap ügyletekkel, a teljes hitel futamidejére vonatkozóan fix kamatlábra cseréli. Ebben az esetben a fedezeti ügylet és fedezett ügylet közötti gazdasági kapcsolat egyértelmű, fedezeti arányként az eddigi, a kockázatkezelés során használt arányszám alkalmazandó, az eddigiekhez hasonlóan továbbra is valós értéken szerepelteti majd ezeket az ügyleteket. Az ezekre az ügyletekre vonatkozó előírásokat a Társaság külön szabályzatba foglalja 2018. január 1-i hatállyal, amely szabályzat tartalmazza a fedezeti ügyletekkel, származékos ügyletekkel kapcsolatos üzleti modellt, valamint az ügyletek vezetésének és adminisztrálásának részleteit.

Pénzeszközök

Mivel a pénzeszközök megfelelnek az amortizált bekerülési értéken való megjelenítés kritériumainak, ezért a "várható hitelezési veszteség" modell alapján a Társaság nem alkalmazza az értékvesztés elszámolását, mivel alap kritérium, hogy csak magas hitelminősítű, azaz kockázatmentes pénzügyintézetnél tartja pénzeszközeit.

Értékesíthető pénzügyi eszközök

A Társaság értékesíthető pénzügyi eszközként tartja nyilván a tőzsdén és tőzsdén nem jegyzett társaságban fennálló, értékesítési célú részesedéseit, értékpapírokat, ezeket valós értéken értékeli a pénzügyi kimutatásokban. A tőzsdén nem jegyzett társaságban fennálló részesedések értékelésénél a valós érték meghatározásához független szakértőt von be a Társaság.

A Társaság a valós érték változásából eredő különbözeteket az eredménykimutatásban jeleníti meg.

Hitelek

A Társaság csak finanszírozó pénzügyintézet által folyósított beruházási célú hitelekkel illetve forgóeszköz hitelekkel rendelkezik. Nincsenek azonosított eltérések a korábban alkalmazott, IAS 39 alapú számviteli elszámoláshoz képest.

Szállítói kötelezettségek

Nincsenek azonosított eltérések a korábban alkalmazott számviteli elszámoláshoz képest.

Egyéb területek

Nincsenek további módosító tételek, azonban a korábban említett módosítások indokoltá teszik a számviteli politika, a számviteli rendszerek és folyamatok, valamint a szükséges közzétételek (beleértve a 2017. december 31-én végződő üzleti év pénzügyi kimutatásait is) megváltoztatását, valamint az új standard alkalmazásából eredő adóhatások számszerűsítését is. A Társaság nem alkalmazza a fedezeti elszámolás, beágyazott derivatívák, pénzügyi lízing követelésekre képzett értékvesztés, stb.. intézményét.

Effektív kamatláb meghatározása

A Társaság effektív kamatlábként, amellyel a jövőbeli, várható cash-flow-k diszkontálásra kerülnek – azt a szerződéses forint és euró alapú fix kamatlábat tartja, amelyre társaságai kamat csere ügylet körében lecserélték változó kamat terheiket.

3.3.3. IFRS 15 Vevői szerződésekből származó árbevétel

Az Európai Unió 2016/1905. számú rendeletével 2016. szeptember 22-án adoptálta, befogadta az *IFRS 15 standardot*, amelynek alkalmazása 2018. január 1-jén és ezt követően kezdődő üzleti évekre hatályos, korai alkalmazása megengedett.

A Társaság nem élt a standard korai alkalmazásával, így a 2017. évről készített konszolidált pénzügyi kimutatásra nem gyakorolt hatást.

Az *IFRS 15 standard* a bevételek megjelenítésével foglalkozik, új elszámolási elveket vezet be a vevői szerződésekből származó árbevételek és cash flow elszámolható összegére, időzítésére, valamint a

pénzügyi kimutatásokban történő bemutatásukra vonatkozóan. A standard szerint az árbevétel akkor jeleníthető meg, ha a javak vagy szolgáltatások feletti kontroll átszáll a vevőre, azaz a vevő képes a felhasználás irányítására, illetve jogosult a javakból vagy szolgáltatásokból eredő hasznokra. A standard felváltja az *IAS 18 Bevételek* és *IAS 11 Beruházási szerződések* standardokat.

A Társaságnál az *IFRS 15 standard* teljes hatásainak felmérése folyamatban van, de várhatóan a konszolidált pénzügyi kimutatások tartalmára nem gyakorol jelentős hatást.

3.3.4. *IFRS 16 Lízingek*

2016. január 13-án az IASB kibocsátotta az új lízing standardot, mely 2019. január 1-től lesz hatályos. Az új standard előírásai a bérleti szerződésekre vonatkozóan jelentős változásokat tartalmaznak, az elszámolási módnál kiemelt módon figyelembe véve, hogy a bérleti szerződések egy fontos finanszírozási megoldást jelentenek, lehetőséget teremtve arra, hogy a gazdasági társaságok befektetett eszközöket használhassanak anélkül, hogy egy jelentős kezdeti pénziáramlást kellene vállalniuk. A jelenlegi lízing standard szerint a bérbe vevő az ilyen megállapodásokat elszámolhatja a mérlegen kívül (operatív lízing esetén), vagy pénzügyi lízing esetén megjeleníti a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban. Az új standard megköveteli a bérbe vevőtől, hogy szinte minden bérleti szerződést kötelezően megjelenítsen a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, ami megfelelően tükrözi az eszköz bizonyos időszakon keresztül történő használatára vonatkozó jogukat és megjeleníti az ezzel kapcsolatos bérleti díj fizetésére vonatkozó kötelezettségvállalást. A bérbeadók esetén a számviteli elszámolás nagyrészt változatlan marad.

A Társaságnál az *IFRS 16 standard* teljes hatásainak felmérése folyamatban van, jelen konszolidált pénzügyi kimutatások tartalmára nem gyakorolt hatást.

Nincs más olyan, hatályba még nem lépett IFRS vagy IFRIC értelmezés, amely várhatóan lényeges hatást gyakorolna a Társaságra.

3.4. *Funkcionális pénznem*

A funkcionális pénznem az *IAS 21 Átváltási árfolyamok változásainak hatásai* című standard szerinti pénznem, amely annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénzneme, amelyben a gazdálkodó működik, és amely eltérhet a prezentálás pénznemétől.

A Társaság funkcionális pénzneme a magyar forint, ami az elsődleges működési környezet pénzneme. A Társaság nem folytat gazdasági tevékenységet olyan környezetben, ami alapján indokolt lenne a magyar forinttól eltérő funkcionális pénznem használata. Ennek megfelelően az átváltási árfolyamok változásának hatása a konszolidált pénzügyi kimutatásokban nem kerül kifejtésre.

3.5. *Külföldi pénznemek átváltása, deviza tranzakciók és egyenlegek*

A devizaműveletek a tranzakció, illetve átértékelés esetén az értékelés napján érvényes árfolyamon kerülnek átszámításra magyar forintra. Az ilyen tranzakciók rendezéséből származó, illetve a devizában nyilvántartott pénzügyi eszközök és kötelezettségek év végén esedékes átértékeléséből adódó árfolyamnyereségek és veszteségek az eredménykimutatásban kerülnek megjelenítésre. Az árfolyamnyereségek és veszteségek az eredménykimutatás „Pénzügyi tevékenység bevétele” vagy „Pénzügyi tevékenység ráfordítása” sorában kerülnek bemutatásra.

3.6. Valós értékelés

Valós értékelést az értékesíthető pénzügyi eszközök és az értékesítésre tartott befektetett eszközök (értékesítési célú befektetett eszközök) esetében alkalmaz a Társaság.

A Társaság a fentiekén túli, nem értékesíthető, illetve nem értékesítési célú eszközeit és kötelezettségeit értékvesztéssel, amortizációval csökkentett bekerülési értéken tartja nyilván az egyes IFRS-ek értékelési és elszámolási sajátosságait figyelembe véve.

A pénzügyi eszközöket vagy kötelezettségeket a Társaságnak valós értéken kell értékelni kezdetben, beleértve - amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azon tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók.

A Társaság a követő értékelés során a valós értékelést az eszközökön belül csak az értékesítési célú befektetett eszközökre, az értékesíthető pénzügyi eszközökre, illetve a származékos pénzügyi eszközökre alkalmazza. A Társaság a valós érték változását az egyéb átfogó jövedelemben mutatja ki, pénzügyi eszközöknél a pénzügyi ráfordítások/bevételek között, az értékesítési célú befektetett eszközöknél az egyéb ráfordítások/bevételek között.

3.7. Immateriális javak

A pénzügyi beszámolás koncepcionális keretelvei szerinti eszköz fogalom, illetve az *IAS 38 Immateriális javak standard* alapján a Társaság immateriális eszközként mutatja ki azokat a múltbeli események eredményeképpen a Társaság ellenőrzése alatt álló erőforrásokat, amelyek révén a Társaság várhatóan jövőbeni gazdasági haszonra tesz szert, továbbá a bekerülési értékük megbízhatóan mérhető, azonosítható forrásból származnak (szerződéses vagy egyéb jogon alapul, vagy elkülöníthető), és fizikai megjelenését tekintve nem létező, nem monetáris eszközök.

Az immateriális javakat a konszolidált pénzügyi kimutatásban bekerülési értéken tartja nyilván a PannErgy Csoport (a goodwill kivételével), mivel ezeknek az eszközöknek a speciális jellege miatt az aktív piac nem értelmezhető. Ez a bekerülési érték kerül csökkentésre a halmozott, hasznos élettartamnak megfelelően elszámolt amortizációval és esetleges értékvesztéssel.

A Társaságnál az immateriális javak között a működéshez használt szoftverek, valamint a geotermikus tevékenységhez kapcsolódó vagyoni értékű jogok találhatóak.

A szoftverek alapvetően külső, harmadik fél által fejlesztett szoftverek, a Társaság saját szoftverfejlesztési tevékenységet nem folytat.

A vásárolt számítógépes szoftverek a beszerzéshez és üzembe helyezéshez kapcsolódó költségek alapján számított bekerülési értéken kerülnek aktiválásra. A bekerülési érték 3-5 éves becsült hasznos élettartam alatt kerül leírásra, a szoftver jellegének megfelelően.

A védjegyek, licencek, vásárolt know-how-k határozott hasznos élettartammal rendelkeznek és halmozott amortizációval csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. A védjegyek és licencek bekerülési értéke lineáris módszerrel kerül amortizálásra 15-25 éves becsült hasznos élettartam alatt.

A Társaságnál előfordulhat, hogy egy adott immateriális eszköz a hasznos élettartam végén nulla értéken szerepel a Társaság kimutatásaiban és kivezetésre kellene kerüljön, ugyanakkor a hasznos élettartam becslés alapfelvetéseiben bekövetkezett változások miatt továbbra is használja a Társaság. Ennek az elkerülésére a hasznos élettartam és értékcsökkenés újrabecslését végzi el a Társaság évente, minden fordulónapon. Az újrabecslést követő esetleges hasznos élettartam módosításkor a fordulónapig elszámolt amortizáció és az újrakalkulált hasznos élettartamnak megfelelő amortizáció közötti különbség az eredményben kerül elszámolásra.

Ez a hasznos élettartam újrabecslés nem vonatkozik a 100 ezer forint alatti bekerülési értékkel rendelkező immateriális eszköz beszerzésekre, az ilyen összeghatár alatti beszerzéseket a Társaság nem tekinti materiálisnak, ezen összeghatár alatti beszerzések nem kerülnek aktiválásra. Az ilyen beszerzések értéke értékcsökkenésként jelenik meg a tárgyévi eredménykimutatásban, asset management szempontokat figyelembevéve külön nyilvántartást vezet róluk a Társaság.

3.8. Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

A határozatlan hasznos élettartamú vagy a használatra még nem alkalmas immateriális eszközökre a Társaság nem számol el amortizációt, de azokat értékvesztés szempontjából évente felülvizsgálja.

Azok az eszközök, amelyekre a Társaság amortizációt számolt el, szintén felülvizsgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából minden olyan esetben, amikor az események vagy a megváltozott körülmények azt jelzik, hogy lehetséges, hogy a könyv szerinti érték nem teljesen fog megtérülni.

Amennyiben a Társaság olyan jeleket tapasztal, amely alapján esély mutatkozik arra, hogy a tárgyi eszközök és immateriális javak realizálható értéke a könyv szerinti érték alá kerülhet, akkor értékvesztés felülvizsgálatra kerül sor. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a bekerülési értéken kezelt eszközök vonatkozásában értékvesztést kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és piaci értéke közül a magasabb. A piaci érték az az összeg, amely független felek közötti tranzakció során az eszközért megkapható, míg a használati érték az eszköz folyamatos használatból és hasznos élettartamának végén történő értékesítésből származó cash flow-k nettó jelenértéke.

A PannErgy Csoport geotermikus projektjeihez kapcsolódó egyedileg nem, csak geotermikus rendszer szintén értelmezhető eszközeinek az *IAS 36 standard* fogalmi meghatározása között szereplő aktív piaca nincsen, így piaci érték hiányában a realizálható érték ezeknél az eszközöknél az eszközök folyamatos használatból eredő, a pénztermelő egységnél keletkező jövőbeni cash flow-k nettó jelenértéke.

A realizálható érték meghatározása – mivel az eszközönként egyedileg nem lehetséges - pénztermelő egységenként történik. A PannErgy Csoport minden fordulónapon megvizsgálja, hogy a korábban elszámolt értékvesztés okai fennállnak-e még. A korábban elszámolt értékvesztés visszairására csak akkor van lehetőség, ha az utolsó értékvesztés megállapítása során figyelembe vett körülményekben változás következett be. Az értékvesztés visszairására csak olyan szintig van lehetőség, hogy az eszköz könyv szerinti értéke nem haladhatja meg annak megtérülési értékét, vagy az eszköz értékcsökkenéssel csökkentett könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

3.9. *Kutatás Fejlesztés elszámolása*

A saját előállítású immateriális eszközök megjelenítésének vizsgálata során a Társaság az eszköz előállításának folyamatát felosztja kutatási és fejlesztési szakaszra. Amennyiben az immateriális eszköz saját előállítására irányuló projekten belül a Társaság nem tudja a kutatási szakaszt megkülönböztetni a fejlesztési szakasztól, a projekthez kapcsolódó ráfordítást úgy kezeli, mintha az kizárólag a kutatási szakaszban keletkezett volna. A kutatásból (vagy egy belső projekt kutatási szakaszából) származó immateriális eszközt nem lehet kimutatni, így a kutatáshoz felmerülő ráfordítást a Társaság annak felmerülésekor ráfordításként számolja el.

A fejlesztésből vagy belső projekt fejlesztési szakaszából származó immateriális eszközt a Társaság a befektetett eszközök között mutatja ki, amennyiben bizonyítani tudja a következőket:

- az immateriális eszköz előállításának olyan műszaki kivitelezhetőségét, hogy az felhasználásra vagy értékesítésre alkalmas lesz;
- az egység szándékát az immateriális eszköz befejezésére, és felhasználására vagy értékesítésére;
- az egység képességét az immateriális eszköz felhasználására vagy értékesítésére;
- azt, hogy hogyan fog az immateriális eszköz jövőbeni gazdasági hasznokat keletkeztetni;
- egyebek mellett, az egységnek bizonyítania kell az immateriális eszközökből származó terméknek, vagy magának az immateriális eszköz piacának a létezését, vagy amennyiben az belsőleg kerül felhasználásra, az immateriális eszköz hasznosságát;
- megfelelő műszaki, pénzügyi és egyéb források elérhetőségét a fejlesztés befejezéséhez, és az immateriális eszköz felhasználásához vagy értékesítéséhez;
- az egység képességét az immateriális eszköz fejlesztése során az eszköznek tulajdonítható ráfordítás megbízható mérésére.

A Társaság a könyveiben bekerülési értéken tartja nyilván a geológiai és geofizikai fejlesztések (célrégiók kiválasztása), továbbá a felszíni MT és gravitációs vizsgálatok (pontos fúrási helyszínek kijelölése), valamint a fúrási engedélyekkel és próbafúrásokkal kapcsolatban know-how-t. Ezek értéke a sikeresen megvalósított geotermikus projektek esetében az érintett projektekre létrejött hőenergia kitermelő társaságok felé történő projekt mérettel arányos továbbterhelésével csökken.

3.10. *Ingtatlanok, gépek és berendezések*

A PannErgy Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásban ingatlanként a geotermikus hőtermeléshez és hő értékesítéshez kapcsolódó épület jellegű tárgyi eszközök (hőközpontok, hőfogyasztó csatlakozási pont funkciójú épületek), valamint egyéb építmény jelleggel geotermikus távvezeték rendszerek, illetve termelő- és visszasajtoló termálkutak szerepelnek. Ezen túlmenően a Társaság a főtevékenységhez nem kapcsolódóan, értékesítési célú (és az értékesítésig befektetési jelleggel hasznosított) iroda épületekkel és termelésre alkalmas ipari létesítményekkel (ipari csarnokokkal) is rendelkezik.

A Társaság a tárgyi eszközök minősítése kapcsán élesen elkülöníti az értékesítésre szánt, tartott befektetett eszközöket, a befektetési célú ingatlanokat és az ezeknek a speciális minősítési kategóriáknak nem megfelelő, IAS 16 alá tartozó ingatlanokat, gépeket, berendezéseket.

3.10.1. Befektetési célú ingatlanok

Az IAS 40 *Befektetési célú ingatlanok standard* alapján ingatlanoknak számítanak a telkek, épületek (épületrészek), építmények. A Társaság befektetési célú ingatlanként kezel és tart nyilván minden olyan ingatlant, amelyet bérbeadás céljából vagy értéknövekedésre spekulálva tartanak és amelyet nem áruk/szolgáltatások előállításával vagy nyújtásával kapcsolatos felhasználásra vagy igazgatási célokra, illetve a szokásos üzletmenet keretében történő értékesítés céljaira tartanak.

A Társaság a tulajdonában lévő, még a PannErgy Csoport szintű stratégiai profilváltást megelőző műanyagipari gyártás főtevékenységhez kapcsolódó időszakban beszerzett, földrajzilag a Budapest XXI. kerületben és Debrecenben található telephelyen nyilvántartott ingatlanokat (telkek, épületek, építmények) befektetési célú ingatlanokként tartotta nyilván a tárgyidőszak során az eszközök között, mivel ezeket a PannErgy Csoport fő tevékenységéhez, a geotermikus hőtermeléshez és értékesítéshez közvetlenül és közvetve sem kapcsolódó ingatlanokat a Társaság bérbeadással hasznosítja. A meglévő szerződéses háttér alapján valószínűsíthető, hogy a befektetési célú ingatlanhoz kapcsolódó jövőbeni gazdasági hasznok befolyanak a Társasághoz és a befektetési célú ingatlanok piaci értéke megbízhatóan mérhető.

A tárgyidőszak végén a rendelkezésre álló információk alapján a Társaság a korábban befektetési célú ingatlanként nyilvántartott eszközöket átsorolta az értékesítésre tartott, értékesítési célú befektetett eszközök közé.

3.10.2. Értékesítésre tartott befektetett eszközök

A Társaság abban az esetben minősít egy befektetett eszközt értékesítésre tartottnak, amennyiben az eszköz könyv szerinti értéke annak értékesítése során fog megtérülni, nem pedig folyamatos használata során. Az eszköznek az *IFRS 5 standard* előírásaival összhangban olyan állapotban kell lennie, amely alapján kijelenthető, hogy készen áll az értékesítésre, illetve az értékesítés valószínűségének nagynek kell lennie. A Társaság az értékesítés valószínűségét nagynek minősíti, és ezáltal értékesítési célú eszközként történő nyilvántartás alapfeltételének tekinti:

- ha a Társaság legfőbb szerve/vezetősége igazoltan elkötelezett az értékesítés terve mellett, és az elkötelezettség alapján igazolt a konkrét vevő megtalálására vonatkozó terv;
- ha a Társaság a dokumentált elköteleződést követően aktív marketing tevékenységet folytat reális, az eszköz értékével összhangban lévő áron, a minél rövidebb időtávon és minél kedvezőbb feltételekkel történő értékesítés céljából;
- ha nem valószínű, hogy az értékesítési terven jelentős változtatásokat hajtanak végre, vagy annak visszavonására valószínűleg nem kerül sor;
- ha az értékesítés a tervek alapján a minősítés időpontját követő egy éven belül várható. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy az értékesítés egy évnél hosszabb időszakra kerül kiterjesztésre. Ilyen eset, amikor a Társaság ellenőrzési körén kívül eső események vagy körülmények késedelmet okoznak az értékesítés befejezésében és elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a gazdálkodó egység továbbra is elkötelezett az eszköz eladásának terve mellett.

A Társaság abban az esetben, ha a fentiek alapján értékesítésre tartott, értékesítési célú befektetési eszközzé minősít egy eszközt, az átminősítés pillanatával leállítja az eszköz értékcsökkenését, a minősítéskori értékelés alapján az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéken történik az átértékelés, ez az elv a későbbi értékelésekre is vonatkozik.

A Társaság az értékesítésre tartottnak minősített befektetett eszközöket a többi eszköztől elkülönítetten mutatja be az IFRS-ek szerint összeállított pénzügyi kimutatásaiban. Az átminősítéshez, későbbi értékelésekhez kapcsolódó, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott bevételek vagy ráfordítások összegét elkülönítetten mutatja be a Társaság.

A tárgyidőszak végén az értékesítési tervek, intézkedések és rendelkezésre álló információk alapján a Társaság a korábban befektetési célú ingatlanként nyilvántartott eszközöket átsorolta az értékesítési tartott, értékesítési célú befektetett eszközök közé.

3.10.3. Az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések alá tartozó tárgyi eszközök

A Társaság az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések standard előírásaival összhangban kezel minden olyan tartós eszközt, amely nem tartozik a befektetési célú ingatlanok, vagy az értékesítésre tartott befektetett eszközök kategóriába. Ezek olyan tartós (több, mint egy üzleti perióduson át használt) tárgyasult eszközök, amelyek a múltbeli események eredményeképpen a Társaság ellenőrzése alatt álló erőforrások, amelyek révén a Társaság várhatóan jövőbeni gazdasági haszonra tesz szert, a bekerülési értékük megbízhatóan mérhető, és amelyeket a termelés vagy szolgáltatás nyújtása érdekében, vagy adminisztratív célokra használ a Társaság.

Az ingatlanok, gépek és berendezések az értékcsökkenéssel csökkentett eredeti bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. A tárgyi eszközök bekerülési értéke az előállítás, bekerülés módjától függ. Egyedi beszerzés esetén a beszerzési költség a bekerülési érték, üzleti kombináció során történő akvizíció esetén a valós érték, saját előállítású eszköznél a fejlesztési szakaszban felmerült ráfordítások.

Az eredeti bekerülési érték a tételek megszerzéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket foglalja magában. A kezdeti aktiválás után a későbbi költségek csak akkor kerülnek az eszköz könyv szerinti értékét növelő vagy külön eszközként megjelenítésre, ha a Társaság valószínűleg részesül a tételből származó jövőbeni gazdasági hasznokból és a tétel költsége megbízhatóan mérhető. Az eszközök kicserélt komponenseinek könyv szerinti értéke kivezetésre kerül. A tárgyi eszköz üzembe helyezése után felmerült költségeket, mint például a javítási és karbantartási költségeket az eredmény terhére számolja el a Társaság, abban az időszakban, amelyikben felmerültek.

A bekerülési érték modell segítségével értékelt tárgyi eszközöknél a bekerülési érték és a hasznos élettartam alapján megállapításra kerül az értékcsökkenés és a maradványérték, ez alapján maradványértékkel csökkentett bekerülési érték értékcsökkenése történik a hasznos élettartam alatt, amely a tárgyévi IFRS-ek szerint összeállított eredménykimutatásban kerül kimutatásra. A Társaság maradványértékként veszi figyelembe azt az összeget, amelyet az eszköz hasznos élettartamának a végén, a várható elidegenítési költségek levonása után várhatóan realizál.

Minden tárgyi eszköz esetén a maradványérték és a hasznos élettartam (ezáltal az alkalmazott értékcsökkenési kulcs) évenkénti felülvizsgálata, szükség esetén újrabecslése szükséges.

A Társaságnál előfordulhat, hogy egy adott tárgyi eszköz a hasznos élettartam végén nulla értéken szerepel a Társaság kimutatásaiban és kivezetésre kellene kerüljön, ugyanakkor a hasznos élettartam becslés alapfelvetéseiben bekövetkezett változások miatt továbbra is használja a Társaság. Ennek az elkerülésére a hasznos élettartam és értékcsökkenés újrabecslését végzi el a Társaság évente, minden fordulónapon. Az újrabecslést követő esetleges hasznos élettartam módosításkor a fordulónapig elszámolt értékcsökkenés és az újrakalkulált hasznos élettartamnak megfelelő értékcsökkenés közötti különbséget a tárgyévi eredményben kerül elszámolásra, a változás évében könyvelve.

Ez a hasznos élettartam újrabecslés nem vonatkozik a 100 ezer forint alatti bekerülési értékkel rendelkező immateriális eszköz beszerzésekre, az ilyen összeghatár alatti beszerzéseket a Társaság nem tekinti materiálisnak, ezen összeghatár alatti beszerzések nem kerülnek aktiválásra. Az ilyen beszerzések értéke értékcsökkenésként jelenik meg a tárgyévi eredménykimutatásban, asset management szempontokat figyelembevéve külön nyilvántartást vezet róluk a Társaság.

A PannErgy Csoport a telkekre értékcsökkenést nem számol el. A Társaság az ingatlanok, gépek és berendezések értékcsökkenését lineáris módszerrel számítja ki, melynek során az eszközök bekerülési értékét vagy átértékelt összegeit az alábbi becsült hasznos élettartamok alatt a maradványértékig csökkenti:

Ingatlanok (közte a geotermikus projektek ingatlanjai)	20 – 50 év
Termelő gépek (közte a geotermikus projekt termelő gépei)	3 - 25 év
Egyéb berendezések	2 – 8 év
Járművek	5 év

Egy eszköz könyv szerinti értéke azonnal leírásra kerül a megtérülő értékre, ha a könyv szerinti értéke meghaladja a becsült megtérülő értékét.

A pénzügyi lízing keretében beszerzett tárgyi eszközöket a saját tulajdonú tárgyi eszközökkel azonos módon a várható hasznos élettartam alatt értékcsökkenti a Társaság, de csak abban az esetben, ha ésszerű bizonyosság van a tulajdonjog átszállására a futamidő végén.

Az eszközök értékesítésekor keletkező nyereség vagy veszteség, amely a könyv szerinti érték és az értékesítési ár figyelembevételével kerül megállapításra, az egyéb ráfordítások és bevételek között kerül elszámolásra.

A határozatlan hasznos élettartamú vagy a használatra még nem alkalmas tárgyi eszközökre a Társaság nem számol el amortizációt, de azokat értékvesztés szempontjából évente felülvizsgálja. Azok a tárgyi eszközök, amelyekre a Társaság értékcsökkenést számolt el, szintén felülvizsgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából minden olyan esetben, amikor az események vagy a megváltozott körülmények azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték teljes megtérülése nem biztos, hogy bekövetkezik. Amennyiben a megtérülő érték a könyv szerinti érték alá kerül, a bekerülési értéken kezelt eszközök vonatkozásában értékvesztést kell az eredmény terhére elszámolni. A megtérülő érték az eszköz használati értéke és értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke közül a magasabb. Az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték az az összeg, amely független felek közötti tranzakció során az eszközért megkapható, csökkentve az elidegenítés költségeivel, míg a használati érték az

eszköz folyamatos használatából és hasznos élettartamának végén történő értékesítésből származó cash flow-k nettó jelenértéke. A megtérülő érték meghatározása eszközönként egyedileg, illetve amennyiben ez nem lehetséges, pénztermelő egységenként történik.

A Társaság a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapján megvizsgálja, hogy a korábban elszámolt értékvesztés okai fennállnak-e még. Az értékvesztés visszairására csak akkor van lehetőség, ha az utolsó értékvesztés megállapítása során figyelembe vett körülményekben változás következett be. Az értékvesztés visszairására csak olyan szintig van lehetőség, hogy az eszköz könyv szerinti értéke nem haladhatja meg annak megtérülő értékét, vagy – amennyiben ez kisebb – az eszköz értékcsökkenéssel csökkentett könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

3.10.4. *Beruházások, geotermikus projektek*

A beszámolóban a tárgyi eszközök értéke tartalmazza a beruházások értékét is, ezek a folyamatban lévő geotermikus energetikai és egyéb jellegű beruházások aktuális bekerülési értékei, az értékcsökkenés elszámolása a beruházás üzembehelyezését követően történik.

A geotermikus projektek megvalósítása során tipikusan egy előkészítő, tervezési-engedélyeztetési szakaszt követően egy kitermelő kút (szivattyúval, szűrővel, gáztalanítóval), egy a kitermelt geotermikus fluidum földrétegbe történő visszajuttatását szolgáló visszasajtoló kút, egy hőcserélőt és az egész rendszerre vonatkozó irányítástechnikát tartalmazó hőközpont, a fogyasztókkal történő összekötési/csatlakozási pontok, valamint a komplett geotermikus rendszer fent felsorolt elemeit összekötő távvezeték rendszer kerül kialakításra.

Az IAS 11 *Beruházási standard* előírásait figyelembe veszi a PannErgy Csoport a több beszámolási időszakot érintő projekteknél, a szerződéses ütemezések úgy kerülnek megállapításra, hogy az összhangban legyen a megvalósítás költségeinek felmerülésével és a számlázás ütemezésével.

3.10.5. Komponens számvitel alkalmazása

A Társaság nem alkalmazza az IAS 16 standard komponens számvitelre vonatkozó elemeit. A standard előírásai szerint a jelentős értékű eszközöknél, ha főbb összetevői, gazdasági jellemzői nagyon eltérők, akkor a fő komponensek külön kerülnek nyilvántartásba vételre, külön amortizációs időtartamokkal.

A Társaság a geotermia speciális jellemzői miatt az egyes tárgyi eszközeit egységnek tekinti, a tárgyi eszköz összetevőinek gazdasági jellemzőit, élettartamát műszaki szempontok mentén azonosnak ítéli meg. A „major overhaul”, jelentős átvizsgálás költségei sem kerülnek külön komponensként meghatározásra és elkülönítetten számviteli üzembehelyezésre, mivel a geotermiára jellemző, hasznos élettartamot befolyásoló műszaki tényezők (például geodéziai viszonyok, vízminőség hosszú távú hatásai) miatt az üzembehelyezéskor ezek a költségek nem egyértelműen becsülhetők. A Társaság ezeket az előre nem becsülhető, jövőben felmerülő jelentős átvizsgálási, kapacitásnövelő költségeket ráaktiválás jelleggel, elkülönítve tartja nyilván.

3.11. Befektetések

A Társaság az IAS27 standard által a befektetések értékelésére vonatkozóan meghatározott módszerek közül a bekerülési érték módszert alkalmazza valamennyi részesedésére vonatkozóan.

A részesedések értékelésének fontos eleme a meghatározott időszakonként történő értékvesztés vizsgálat, a Társaság az IAS 36 standard előírásai alapján évente elvégzi az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások, éves beszámoló összeállításakor a részesedések értékvesztésének vizsgálatát. Amennyiben arra utaló jel mutatkozik, hogy az adott részesedés értékvesztett, meg kell határozni a részesedés megtérülő értékét. A megtérülő érték a használati érték (jellemzően a Társaság jövőre vonatkozó, részletes pénzügyi tervei alapján diszkontált cash-flow módszerrel meghatározott érték), illetve az elidegenítés költségeivel csökkentett valós érték (ha ez egzakt módon meghatározható piaci benchmark információk alapján) közül a magasabb érték. Amennyiben a megtérülő érték alacsonyabb, mint az eszköz bekerülési értéke, értékvesztést kell elszámolni, a tárgyévi eredménykimutatás egyéb ráfordítások sorában kerül bemutatásra.

A részesedéseknél értékvesztést akkor kell elszámolni a fentiekkel összhangban, ha az IFRS-ek szerint összeállított pénzügyi kimutatások fordulónapján a könyv szerinti érték a várhatóan megtérülő értéket meghaladja. A Társaság értékvesztésre utaló jelként definiálja, ha birtokába kerül olyan információ, amely a leányvállalat pénzügyi nehézségeiről, bevételszerző képességének bázisul szolgáló vevői szerződések megszűnéséről, a leányvállalat számára előnytelen átalakításáról, a külső finanszírozási struktúra a leányvállalat számára előnytelen átalakításáról, egyéb csőd veszélyről szól.

3.12. Goodwill

A Társaság goodwillként tartja nyilván az olyan immateriális eszközöket, amelyek valamilyen eszköz vásárláshoz kapcsolódnak, oly módon, hogy a goodwillt a megvásárolt eszközből származó jövőbeni gazdasági hasznokra vonatkozó várakozásai miatt fizetett meg, és amelyek egyedileg nem azonosíthatók, azaz nem köthetőek egyértelműen, közvetlenül a meglévő, eszköz vásárlással érintett tárgyi eszközök, immateriális eszközök közül egyre sem.

A goodwill bekerülési értéke az az összeg, amennyivel az üzleti kombinációért fizetett összeg meghaladja az azonosítható eszközök, kötelezettségek és függő kötelezettségek valós értékéből a Társaságra, mint felvásárlóra jutó részt.

A goodwill értékét évente értékvesztés tesztnek kell alávetni, amely során a Társaság megvizsgálja a goodwill értékének megtérülését, amely során a Csoport goodwill-lal érintett, a goodwill biztosította kombinációkból eredő szinergiákból részesedő pénztermelő egységeinek jövőbeni diszkontált pénzáramainak a pénztermelő egységekhez kapcsolódó eszközökön felüli része és a goodwill értéke kerül összehasonlításra.

3.13. Pénzügyi eszközök koncessziós szerződéshez kapcsolódóan (IFRIC 12)

2006. november 30-án a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) közzétette az IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások értelmezést, amely a szolgáltatási koncessziós megállapodásokra vonatkozik, egyértelműsíti, hogy a koncesszió üzemeltetőjének miként kell megjelenítenie a beszámolóban a szolgáltatási koncessziós megállapodásba tartozó infrastruktúrát, azok építési és üzemeltetési szakaszait, hogyan kell elszámolni a bevételeket és ráfordításokat. Az IFRIC 12 két módszert különböztet meg ez utóbbiak elszámolására, a pénzügyi eszköz és immateriális eszköz modellt, a koncesszió üzemeltetőjének jövőbeni bevételeinek bizonytalanságai faktorai alapján.

A PannErgy Nyrt. konszolidációba bevont, geotermikus projektek üzemeltetésével foglalkozó társasági szerződéses kapcsolatban állnak olyan önkormányzati tulajdonú távhőszolgáltató társasággal, amely az adott város lakossága és a távhő hálózatba bevont közintézmények, illetve ipari fogyasztók számára nyújt távhő szolgáltatást, ugyanakkor ezeknek a szerződéses kapcsolatnak a jellege, az ügylet jogi és gazdasági tartalma alapján nem koncessziós szerződések, ezért a Társaság nem alkalmazza az IFRIC 12 értelmezést, ezek az ügyletek nem tartoznak az értelmezés hatáskörébe az alábbi indokok mentén:

- Bár a Társaság hőenergia szolgáltatása, mint „beszállító” érinti a közszolgáltatási infrastruktúrát, de a Társaság tulajdonában nem áll a közszolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra, illetve semmilyen befolyással nem bír a közszolgáltatási infrastruktúra felett. A Társaság nem építette ki, illetve nem vett át semmilyen közszolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúrát, szolgáltatást csak a távhőszolgáltatók felé nyújt;
- A Társaság és az érintett távhőszolgáltató társaságok közötti szerződésai hőátvételtől és annak feltételeiről rendelkeznek, közszolgáltatás nyújtására vonatkozó jogokat és kötelezettségeket nem tartalmaz, a jogi feltételek hiányán túl a közszolgáltatás nyújtása fizikailag sem lehetséges;
- A Társaság még részben sem felelős az érintett távhőszolgáltató társaságok infrastruktúrájának és szolgáltatásának üzemeltetéséért, teljesen függetlenek egymástól;
- A Társaság semmilyen ráhatással nem bír a közszolgáltatás áraira;
- A Társaság eszközei felett kizárólag a Társaság gyakorol ellenőrzési jogokat;
- Az IFRIC 12 értelmezés alá tartozó megállapodásokban jellemzően az üzemeltető a megállapodás időszakának végén köteles az infrastruktúrát meghatározott állapotban egy

csékély ellenérték fejében átadni az átengedőnek, a Társaság és az érintett távhőszolgáltató társaságok közötti megállapodások nem tartalmaznak ilyen előírásokat.

A fentiek alapján a Társaság tulajdonában lévő, a közsférabeli távhőszolgáltató társaságok számára történő hőértékesítést biztosító tárgyi eszközeinek IFRS kezelésére vonatkozóan az IAS 16 standard rendelkezései az irányadóak. Ezek az eszközök nem közszolgáltatás nyújtására használt infrastruktúrák, nincsenek a közvetlen közszolgáltatásra közvetlen hatással. Az ezekkel az eszközökkel realizált bevételt a Társaság az IAS 18 Bevételek standard (2018. január 1-től az IFRS 15 Vevői szerződésekből származó árbevétel standard) előírásai szerint számolják el, nincs olyan építési és fejlesztési szolgáltatás jellegű megállapodás és aktivitás a partnerek között, amely alapján pénzügyi eszközként vagy immateriális eszközként kellene kimutatni a hőszolgáltatásból származó bevétel egy részét.

A fentiek alól egy kivétel van, a Társaság Győri Geotermikus Projekthez kapcsolódó koncessziós projektje. A Társaság leányvállalata, a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. Győr terület vonatkozásában geotermikus energia kutatására és kinyerésére, továbbá hasznosítására 35 éves határozott időtartamra szóló (amely egy alkalommal 17 és fél évvel meghosszabbítható) koncessziós szerződést írt alá a Magyar Állammal. A koncessziós szerződés hatálya alatt, szerződéses feltételei mentén megvalósításra kerülő projekt jogi és számviteli minősítését tekintve megfelel az IFRIC 12 értelmezésnek, ez alapján a projekt keretében eddig megvalósított beruházás értéke a befektetett eszközök között, mint pénzügyi eszköz kerül a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban bemutatásra, ahol a bemutatott beruházási érték megfelel, azaz fedezve van a beruházás készülségi fokával arányos, a koncessziós szerződés 35 éves időtartama alatt várható diszkontált cash-flow-k értékével.

3.14. Készletek

A konszolidált pénzügyi kimutatásokban kimutatott készletek döntő többsége a geotermikus projektek kivitelezéshez kapcsolódó áru (például béléscső) illetve befejezetlen termelés és félkész termék, valamint a geotermikus projektek üzemeltetési szakaszában felhasználni tervezett fenntartási anyag jellegű készlet. A készletek bekerülési értéken, vagy nettó realizálható értéken kerülnek bemutatásra, a kettő közül az alacsonyabb értéken.

A készletek bekerülési értéke a beszerzés költségeit, a konverzió költségeit és azokat a költségeket foglalja magában, amelyek a készletek jelenlegi helyükre és állapotukba kerüléséhez szükségesek. A bekerülési értéknek nem lehet része a raktározási költség, reklám és marketing költség, értékesítés költségei. A beszerzés költségei azok a költségek, amelyek a készlet beszerzőjénél annak érdekében merültek fel, hogy a készletet megszerezze. A Társaság ide érti magát a készletért fizetett ellenértéket, az importhoz kapcsolódó terheket, a vissza nem igényelhető adókat, a szállítási és kezelési költségeket, minden egyéb kifizetést, amely közvetlenül az adott készlet beszerzéséhez köthető. A beszerzési költséget csökkentik a kapott engedmények és rabattok. A nettó realizálható érték alatt a várható – normál üzleti körülmények közötti – eladási árat definiálja a Társaság, csökkentve az értékesítésig még felmerülő befejezési és értékesítési költségekkel. A nettó realizálható értéket minden fordulónapon újra kell becsülni és a leírást évente újra meg kell határozni. Ha a készlet nettó realizálható értékében olyan változás áll be, amely alapján a korábban elszámolt készlet értékvesztés visszairása szükséges, az a Társaságnál megvalósítható, de csak a korábban elszámolt értékvesztés mértékéig. A leírást és visszairást is az egyéb ráfordítások között kell megjeleníteni. A készlet leírását (visszairását) abban az időszakban kell elszámolni, amelyben azt megállapították.

A Társaság a készletek értékeléséhez az *IAS 2 Készletek standard* előírásai által felsorolt értékelési módszerek közül a súlyozott átlagos bekerülési értéket alkalmazza.

3.15. Pénzügyi instrumentumok

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a Társaság IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásaiban kimutatott adott kölcsönök, kapott kölcsönök, vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, részesedések más Társaságban, vevők, szállítók, határidős ügyletek és swap ügyletek.

A pénzügyi instrumentumok (beleértve az összetett pénzügyi instrumentumokat) az alapul szolgáló szerződéses kötelezettségek valós tartalma alapján válnak eszköz-, forrás- vagy tőkeelemmé, kezdetben valós értéken értékeli az ilyen eszközöket a Társaság. A pénzügyi instrumentum valós értéke az az ár, amelyet az eszköz értékesítésekor kapna a Társaság, illetve a kötelezettség átruházásakor kifizetne a Társaság normál piaci szereplői viszonyokat, normál üzletmenetben létrejött ügyletet feltételezve az értékelés időpontjában.

A valós érték meghatározása történhet egzakt piaci árak alapján vagy, ennek hiányában, értékelési modellekkel. A modellek kiválasztása és kialakítása során az instrumentum jellemzőinek megfelelő modellt kell alkalmazni és a valós érték meghatározásának általános alapelveit kell figyelembe venni.

3.15.1. Kezdeti megjelenítés valós értéken

A Társaság az *IAS 39 standard* alapján minden pénzügyi instrumentumot valós értéken jelenít meg kezdetben, az ügyletkötés időpontjában, vagyis azon a napon, amikor a Társaság kötelezettséget vállal az eszköz megvásárlására vagy értékesítésére. Ebbe az értékbe a Társaság beleveszi azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi instrumentum megszerzéséhez vagy kibocsátásához kapcsolódnak. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kezdetben valós értéken kerülnek megjelenítésre, a tranzakciós költségek az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra.

A pénzügyi instrumentumok besorolást a pénzügyi eszközök beszerzésének célja, a pénzügyi instrumentumok jellemzői és az *IAS 39 standard* pénzügyi instrumentum kategóriákra vonatkozó definíciói határozzák meg. A pénzügyi eszközök besorolását a Társaság a kezdeti megjelenítéskor határozza meg. A későbbi megjelenítés szempontjából a pénzügyi instrumentumokat a következő kategóriákba lehet sorolni:

3.15.2. Értékesíthető pénzügyi eszközök

A Társaság értékesíthető pénzügyi eszközként (Available for Sale, AFS) tartja nyilván azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek értékesíthetőként vannak megjelölve, vagy amelyeket nem soroltak be egyéb kategóriába. Az értékesíthető pénzügyi eszközök értékelésének alapja a valós érték, a valós érték változását az egyéb átfogó jövedelemben kezeli a Társaság. Az ide sorolt pénzügyi instrumentumoknál a Társaság csak akkor alkalmazza az effektív kamatláb módszert, ha adósságinstrumentumról van szó. Az értékesíthető pénzügyi eszközökre a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó értékvesztési szabályok is alkalmazandók.

A Társaság az értékesíthető pénzügyi eszközök között szerepelteti elsődleges jelleggel a vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és más Társaságban lévő részesedéseket. Az értékesíthető

pénzügyi eszközök 50%, vagy annál kisebb arányú, illetve konszolidációba egyéb okok miatt be nem vont részesedéseket tartalmaznak.

3.15.3. Kölcsönök és követelések

A kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározható kifizetéssel rendelkező nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket nem jegyeznek aktív piacokon. A Társaság a kölcsönök és követelések között szerepelteti a vásárolt és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és jellegének megfelelően itt szerepeltetheti a vevő követeléseket, valamint az adott kölcsönöket. A kölcsönöket a forgóeszközök között tartja nyilván a Társaság, kivéve azokat, amelyek lejáratát meghaladja a fordulónaptól számított egy évet, ez utóbbiak a befektetett eszközök szerepelnek.

A kölcsönök és követelések értékét kezdetben valós értéken, majd ezt követően amortizált bekerülési értéken mutatja be az IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásokban a Társaság, effektív kamatláb módszerrel. Az amortizált bekerülési értéken történő nyilvántartással a Társaság biztosítja, hogy a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos kezdeti prémiumok, diszkontok, tranzakciós költségek és bizonyos pénzügyi szolgáltatási díjak az instrumentum kezdeti bekerülési értékét (valós értékét) módosítsák, és azok a várható futamidő alatt effektív kamatláb módszerrel meghatározásra kerülnek, a nominális kamat és az effektív kamat közötti különbséget pedig az instrumentum könyv szerinti értékét korigálja. Az effektív kamatlábat az instrumentum bekerülésekor határozza meg a Társaság, a jövőbeni hitelezési veszteségek figyelembevétele nélkül. Az így meghatározott effektív kamatlábat módosítani csak a változó kamatozású instrumentumoknál lehetséges. Ha kezdetben nem merültek fel egyedi, a pénzügyi instrumentumhoz kapcsolódó költségek, díjak, az effektív kamatláb meg fog egyezni az ügyleti kamatláb mértékével.

A valós érték változását csak a konszolidált pénzügyi kimutatások jegyzeteiben kell bemutatni. A kölcsönök és követelések jellegű pénzügyi instrumentumoknál a Társaság alkalmazza az értékvesztési szabályokat.

A vevőkövetelések a vevőktől a szokásos üzletmenet során eladott árukért vagy nyújtott szolgáltatásokért járó összegeket tartalmazzák. Ha az összegek várhatóan egy éven belül befolyhatnak, akkor a forgóeszközök közé kerülnek besorolásra, egyéb esetben a befektetett eszközök között kerülnek bemutatásra a lejáratával összhangban.

A hitelkeret rendelkezésre tartási díjai tranzakciós költségként kerülnek megjelenítésre (és így a hitel amortizált bekerülési értékének és effektív kamatlábjának számításakor figyelembe kell őket venni), amennyiben valószínűsíthető, hogy a rendelkezésre álló hitel adott része lehívásra kerül. Ebben az esetben a már kifizetett díj a lehívásig elhatárolásra kerül. Ezzel szemben, amennyiben nem valószínű, hogy a hitel adott része lehívásra kerül, a díj a hitelkeret rendelkezésre tartásának időszaka alatt kerül elszámolásra, a tárgyévi eredmények terhére.

Az olyan általános és egyedi hitelfelvételi költségek aktiválásra kerülnek, melyek közvetlenül olyan minősített eszköz beszerzéséhez, megépítéséhez vagy előállításához kapcsolódnak, amely eszköz esetében jelentős idő szükséges ahhoz, hogy az a tervezett célnak megfelelően használható vagy értékesíthető legyen. Az ilyen hitelfelvételi költségek mindaddig növelik az adott eszköz bekerülési értékét, amíg az a tervezett célnak megfelelően használható vagy értékesíthető nem lesz. A minősített

eszközhöz kapcsolódóan még fel nem használt egyedi hitelek átmeneti befektetéséből származó bevétel levonásra kerül az aktiválható hitelfelvételi költségek összegéből.

Minden egyéb hitelfelvételi költség a felmerülés időszakában az eredményben kerül megjelenítésre.

3.15.4. *Lejáratig tartandó pénzügyi eszközök*

A Társaság lejáratig tartandó pénzügyi instrumentumként (Held to Maturity, HTM) tartja nyilván a fix vagy meghatározható kifizetésekkel és fix lejáratú bíró, nem származékos pénzügyi eszközöket, amelyeket a Társaság pozitív szándéka és képessége alapján a lejáratig tervez megtartani, ezek jellemzően vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok. A lejáratig tartandó pénzügyi eszközök értékét a Társaság amortizált bekerülési értéken mutatja be az IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásokban. A valós érték változását csak a jegyzetekben kell bemutatni. A lejáratig tartandó pénzügyi eszközök jellegű pénzügyi instrumentumoknál a Társaság alkalmazza az effektív kamatlábbal történő érték meghatározást, és az értékvesztési szabályok is alkalmazandók.

3.15.5. *Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok*

A Társaság eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumként (Fair Value Through Profit or Loss, FVTPL) tartja nyilván a kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközöket vagy pénzügyi kötelezettségeket, és a származékos termékeket (ha nem fedezeti ügylet egy hatékony cash-flow fedezeti ügyletben), valamint a Társaság által a kezdeti megjelenítéskor eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközöket vagy pénzügyi kötelezettségeket.

A Társaság eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként tartja nyilván a határidős ügyletekhez, swap ügyletekhez kapcsolódó követeléseket, míg a hasonló ügyletekhez kapcsolódó kötelezettségeket eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként tartja nyilván.

3.15.6. *Egyéb pénzügyi kötelezettségek*

A Társaság egyéb pénzügyi kötelezettségként tart nyilván minden más, nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettséget. Az egyéb pénzügyi kötelezettségek értékét a Társaság amortizált bekerülési értéken mutatja be az IFRS-ek szerint összeállított pénzügyi kimutatásokban. A valós érték változását csak a konszolidált pénzügyi kimutatások jegyzeteiben kell bemutatni. Az egyéb pénzügyi kötelezettségek jellegű pénzügyi instrumentumoknál a Társaság alkalmazza az effektív kamatlábbal történő érték meghatározást.

A kötelezettségek közé sorolt pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó kamatok, osztalékok, nyereségek és veszteségek felmerüléskor az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra a pénzügyi műveletek ráfordítása során. Az összetett pénzügyi instrumentumok esetében először azok kötelezettség része kerül értékelésre, a tőkerész maradványértékként kerül meghatározásra.

A szállítói kötelezettségek a szokásos üzletmenet során a szállítóktól kapott árukért és szolgáltatásokért fizetendő összegeket foglalják magukban. A szállítói kötelezettségek a rövid lejáratú kötelezettségek közé kerülnek besorolásra, ha teljesítésük egy éven belül esedékes. Egyéb esetben a hosszú lejáratú kötelezettségek közé kerülnek bemutatásra. A szállítói kötelezettségek kezdetben valós értéken kerülnek megjelenítésre, a későbbiekben pedig az effektív kamatláb módszerével meghatározott amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre.

3.15.7. Pénzügyi instrumentumok nettósítása

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek akkor kerülnek kötelezően nettósításra és a konszolidált pénzügyi kimutatásban nettó összegként szerepeltetésre, ha a megjelenített összegek nettó elszámolása jogilag megengedett és a Társaság az összegeket nettó módon kívánja rendezni, vagy egyidejűleg kívánja az eszközt realizálni és a kötelezettséget rendezni.

3.15.8. Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Társaság minden beszámolási időszak végén megvizsgálja, hogy van-e a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi eszközök egy csoportjának értékvesztésére utaló objektív bizonyíték. Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi eszközök csoportja esetében csak akkor áll fenn értékvesztés és kerül könyvelésre a kapcsolódó ráfordítás, ha az eszköz kezdeti megjelenítése után történt események eredményeként objektív bizonyíték létezik az értékvesztésre és ezeknek a veszteséget okozó eseményeknek hatásuk van a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportjának becsült jövőbeni cash-flow-jára, és ennek a hatásnak az értéke megbízhatóan becsülhető. Értékvesztésre utaló jelzés lehet, ha a vevők vagy a vevők egy csoportja komoly pénzügyi nehézségekkel küzd, a kamatok vagy a tőkeösszeg törlesztéseit késedelmesen vagy nem teljesíti, valószínűsíthetően fizetéseképtelenné válik vagy egyéb pénzügyi átszervezés előtt áll és a megfigyelhető adatok azt jelzik, hogy a becsült jövőbeni cash flow-k mérhetően csökkenni fognak, például a fizetéseképtelenség valószínűségét jelentősen befolyásoló gazdasági körülmények megváltoznak.

A kölcsönök és követelések kategóriában a Társaság a veszteség összegét az eszköz könyv szerinti értéke, valamint a (még fel nem merült, jövőbeni hitelezési veszteségek nélkül) becsült jövőbeni cash flowknak a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjával diszkontált jelenértéke közötti különbözethez határozza meg. Az eszköz könyv szerinti értéke csökkentésre kerül és a veszteség összege az eredménykimutatásban kerül megjelenítésre, kölcsönök esetén a pénzügyi műveletek ráfordítása során, követelések esetén az egyéb ráfordítások során. Változó kamatlábú kölcsön vagy lejáratig tartandó befektetés esetében az értékvesztés miatti veszteség meghatározásához használt diszkontráta az eszköz aktuális effektív kamatlába. A Társaság gyakorlati okokból az instrumentumnak a piacon megfigyelhető ára alapján meghatározott valós értéke alapján is meghatározhatja az értékvesztést.

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken, és a csökkenést objektív módon egy olyan eseményhez lehet kapcsolni, amely az értékvesztés elszámolása után következett be (mint például az adós hitelképességi besorolásának javulása), az előzőleg elszámolt értékvesztés miatti veszteség visszairását az eredménykimutatásban kell megjeleníteni, kölcsönök esetén a pénzügyi műveletek bevétele, követelések esetén az egyéb bevételek során.

3.16. Pénz és pénzeszköz-egyenértékesek

A Társaság IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásában és cash-flow kimutatásában a pénz és pénzeszköz-egyenértékesek a Társaság forint és valuta pénztáiraiban fordulónapon található pénzeszköz állományt, a Társaság által pénzügyintézeteknél vezetett elektronikus számlákon található szabadon felhasználható bankszámla egyenlegeket, a Társaság által pénzügyintézeteknél elkülönített számlákon vezetett, korlátozottan felhasználható bankszámla egyenlegeket, a pénzügyintézeteknél lekötött betétszámlán található egyenlegeket, valamint a látra szóló

bankbetéteket jelentik. Az IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásban és cash-flow kimutatásban a pénzügyintézeteknél vezetett folyószámlákon található negatív egyenlegek, azaz folyószámlahitelek a rövid lejáratú kötelezettségek között, a rövid lejáratú hitelek soron jelennek meg.

3.17. Saját tőke, jegyzett tőke

A Társaság IFRS-ek szerinti konszolidált pénzügyi kimutatásának saját tőkéje a eszközök és kötelezettségek különbözete.

Az IFRS-ek szerinti jegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott jegyzett tőke, amennyiben az tőkeinstrumentumnak minősül. A Társaság cégjogi formája nyilvános részvénytársaság, a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett PannErgy törzsrésvényeket IFRS-ek szerinti jegyzett tőkeként tartja nyilván. Az új törzsrésvények kibocsátásához közvetlenül hozzárendelhető járulékos költségek a saját tőkét csökkentő tételként jelennek meg.

A tőketartalék a saját tőke minden olyan elemének összege, amely nem felel meg az IFRS-ek szerinti jegyzett tőke, a jegyzett, de be nem fizetett tőke, az eredménytartalék, az értékelési tartalék, az adózott eredmény vagy a lekötött tartalék fogalmának.

Az eredménytartalék az IFRS-ek szerinti éves beszámolóban kimutatott, korábbi évek halmozott - és a tulajdonosok részére még ki nem osztott - adózott eredmény, ideértve az IFRS-ek szerint a felhalmozott eredmény javára vagy terhére elszámolt összegeket is, amely az *IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása* című standard szerinti egyéb átfogó jövedelmet - az átsorolási módosítások kivételével - nem tartalmazhat. Az így keletkezett összeget csökkenteni kell a fizetett pótbefizetés IFRS-ek szerint eszközként kimutatott összegével, és a fel nem használt fejlesztési tartaléknak a kapcsolódó, az *IAS 12 Nyereségadók* című standard alapján számított halasztott adóval csökkentett összegével.

Az értékelési tartalék az *IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása* című standard szerinti átfogó jövedelem kimutatásban szereplő egyéb átfogó jövedelem halmozott és tárgyévi egyéb átfogó jövedelmet is tartalmazó összege.

Az adózott eredmény az *IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása* című standard szerinti átfogó jövedelemkimutatás eredmény szakaszában vagy a különálló eredménykimutatásban szereplő, a folytatódó és a megszűnt tevékenységekre bemutatott adózás utáni nettó eredmény együttes összege. A lekötött tartalék a kapott pótbefizetés IFRS-ek szerint kötelezettségként kimutatott összege, növelve a fel nem használt fejlesztési tartaléknak a kapcsolódó, az *IAS 12 Nyereségadók* című standard alapján számított halasztott adóval csökkentett összegével.

3.18. Visszavásárolt saját részvény

A Társaság visszavásárolt saját részvényeket a tőzsdén, illetve a tőzsdén kívüli piacon vásárolhat az aktuális közgyűlési felhatalmazással összhangban és az IFRS-ek szerint összeállított pénzügyi kimutatásokban, éves beszámolóban saját tőkét csökkentő tételként, elkülönítetten mutatja be.

A visszavásárolt saját részvények értékesítésének eredménye közvetlenül a saját tőkében, a visszavásárolt saját részvények miatti tartalék soron kerül elszámolásra.

A fentiek biztosítják, hogy a saját részvényekkel kapcsolatban nem kerül megjelenítésre sem nyereség, sem veszteség a Társaság eredményében, a saját részvények bármilyen változása (vásárlása, értékesítése, kibocsátása vagy törlése) esetén.

3.19. Az egy részvényre jutó nyereség

A Társaság az egy részvényre jutó nyereség meghatározásához az adott időszakra vonatkozó eredményt és az adott időszaki átlagos, visszavásárolt saját részvennyel csökkentett részvény darabszám hányadosát használta.

A hígított egy részvényre jutó nyereség meghatározásánál minden hígító tényezőt figyelembe vesz. A Társaság hígított részvénytársaságként a Társaság kibocsátott részvényeinek számát jelenti, kibővítve a warrantokkal (a Társaság által kibocsátott opciókkal), menedzsmentopciókkal és átváltoztatható kötvényekkel, az azokban foglalt, érintett részvény darabszámmal.

Ezen túlmenően a Társaság a hígított, egy részvényre jutó nyereség meghatározásánál a tárgyidőszakban aktuális részvényopciós programban szereplő részvények darabszámát is figyelembe veszi, mint saját részvényt csökkentő tétel, abban az esetben, ha részvényopciós programban meghatározott opció lehívási feltételrendszer a beszámoló készítésének időpontjában teljesül.

A hígított egy részvényre jutó nyereség a fent említett korrekcióknak köszönhetően figyelembe veszi a részvénytársaság dokumentumokon alapuló, prognosztizálható felhígulását, ezáltal csökkenti az egy részvényre jutó részvényesi vagyont mértékét.

3.20. Tényleges és halasztott nyereségadó

Az IAS 12 *Halasztott adó standard* előírásai alapján a jövedelemadók tényleges és halasztott adókból állnak. A konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő nyereségadó ráfordítás a tényleges adófizetési kötelezettség és a halasztott adó ráfordítás összege. Ennek megfelelően a Társaság IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásában az évente fizetendő társasági adó mértéke a magyarországi jogszabályok alapján meghatározott adófizetési kötelezettségen alapul, amely korrigálásra kerül a halasztott adó ráfordítás összegével.

A tényleges adó, az adott időszakra vonatkozó adóköteles nyereséggel (negatív adóalappal) kapcsolatban fizetendő (realizálható) nyereségadó összege. A jövedelemadók közé minden olyan hazai és külföldi adó beletartozik, amely az adóköteles nyereségen alapul. A tárgyidőszakra és korábbi időszakokra vonatkozóan a Társaság a tényleges adókötelezettségeket (adóköveteléseket) az adóhatóság felé várhatóan fizetendő (vagy az adóhatóságtól várhatóan visszatérülő) mértékben értékeli, azon adókulcsok és adójogszabályok felhasználásával, amelyeket a beszámolási időszak végéig jogszabályba foglaltak.

A tényleges adó (kötelezettség/eszköz) a fizetendő/levonható adó összegével egyezik meg. A ténylegesen fizetendő/levonható adóösszegek különbözhetnek a tényleges adók között kimutatott összegektől. Ezek a módosítások a becsült fizetendő/levonható adóösszegek változásait tükrözik. Hacsak nincs arra utaló jel, hogy a módosítás hibából fakad, ezek a tényleges adó változtatások számviteli becslésben bekövetkezett változásként kezelendők. Ezek a módosítások az

adóráfordítások/bevételek között kerülnek kimutatásra, abban az időszakban, amikor a módosítás történik.

A tényleges adó megjelenítése annak megfelelően történik az eredményben vagy az egyéb átfogó jövedelemben (saját tőkében), hogy a mögöttes ügylet, esemény megjelenítése hol történik.

A Társaság a vonatkozó adójogszabályok szerint helyi iparűzési adó és innovációs járulék fizetésére is kötelezett, amely jelentős hatással van a Társaság eredményére. A Társaság az *IAS 12 standard* adóköteles nyereség definíciójának értelmezése alapján a helyi iparűzési adó és innovációs járulék adónemek kapcsán fizetendő adókat nem nyereségadóként kezeli, hanem működési ráfordításként, az egyéb ráfordítások között kimutatva.

A Társaság halasztott adóként az *IAS 12 standard* előírásaival összhangban a jövőbeni időszakok vonatkozásában fizetendő/megtérülő nyereségadókat mutatja ki, melyek megtérülése biztosított és felmerülésük múltbeli ügyletekhez és eseményekhez kapcsolódik. Egy adott eszköz adóalapja az eszközhöz adó szempontjából hozzárendelt összeg, amely az eszköz megtérülésekor levonható. Amennyiben a gazdasági hasznok nem adókötelesek, az adóalap megegyezik a könyv szerinti értékkel. Egy adott kötelezettség adóalapja a kötelezettséghez adó szempontjából hozzárendelt összeg, azaz a kötelezettség könyv szerinti értéke csökkentve az adó szempontjából a későbbiekben levont bármilyen összeggel. A halasztott bevétel adóalapja annak könyv szerinti értéke csökkentve a jövőbeni nem adóköteles bevétellel. Az *IAS 12 standard* alapján az átmeneti különbség a számviteli könyv szerinti érték és az adóalap különbsége, mely vagy adóköteles vagy levonható összeg a megtérülést, rendezést követően. Amennyiben adóköteles az átmeneti különbség halasztott adókötelezettségről, míg levonható átmeneti különbség esetén halasztott adókövetelésről beszélünk.

A halasztott adókövetelés forrásai a levonható átmeneti különbségek, a fel nem használt negatív adóalapok és fel nem használt adójóváírások lehetnek. A halasztott adó megtérülésének forrásai a jövőbeni adóköteles nyereség és az adóköteles átmeneti különbségek.

Halasztott adókötelezettség esetében teljes egészében szükséges a halasztott adót megjeleníteni. Ezzel szemben halasztott adókövetelések esetében a megjelenítés csak abban az esetben lehetséges, ha rendelkezésre áll majd olyan jövőbeni adóköteles nyereség, amellyel szemben a levonható átmeneti különbségek felhasználhatók. A halasztott adó megjelenítése ugyanott történik, ahol a mögöttes ügylet vagy eseményé (vagyis tételé), amelyre vonatkozik.

A halasztott adókövetelés és halasztott adókötelezettség egymással szembeni beszámítása kötelező, ha kikényszeríthető joga van a Társaságnak a tényleges adókövetelések és kötelezettségek beszámítására és ugyanarra az adóhatóságra vonatkozó nyereségadókról van szó.

A fentiek alapján halasztott adó azokban az esetekben jelentkezik, amikor egy tétel számviteli- és adótörvény szerinti elszámolása között időbeli különbség jelentkezik. A halasztott adó követelés és kötelezettség megállapítása azon évek adóköteles bevételére vonatkozó adókulcsok felhasználásával történik, amikor az időbeli különbség miatti eltérések várhatóan visszafordulnak. A halasztott adó követelés és kötelezettség tükrözi a Társaság által megállapított, az eszközök és kötelezettségek a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapján fennálló adóvonzatát. Halasztott adó követelés csak akkor szerepeltethető a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, ha valószínűsíthető, hogy a

Társaság jövőbeni tevékenysége során adóalapot képező nyereséget produkál, amellyel szemben a halasztott adó eszköz érvényesítést fog nyerni.

A konszolidált pénzügyi kimutatások fordulónapján a Társaság számba veszi a meg nem térült halasztott adó követelését és kötelezettségét, valamint ezek megtérülését jövőbeni nyereségeire vonatkozó diszkontált cash-flow számítással ellenőrzi.

A halasztott adók számításánál a Társaság az IAS 12 előírásaival összhangban nem alkalmaz diszkontálást.

3.21. Céltartalék képzés

A Társaság céltartalékként azokat a bizonytalan ütemezésű, vagy összegű kötelezettséget mutatja ki, amelyeknél:

- a kapcsolódó kötelelem múltbeli eseményből ered;
- a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapján fennáll;
- jogi vagy vélelmezett kötelelem;
- várhatóan gazdasági hasznossággal bíró javak kiáramlásával jár a rendezése és;
- a kötelelem nagysága megbízhatóan becsülhető.

A Társaság függő kötelezettséget mutat ki abban az esetben, amennyiben:

- olyan kötelelem létezik, amely múltbeli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen a Társaság ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeni esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni vagy;
- olyan kötelelem létezik, amely múltbeli eseményekből származik, de amelyet nem jelenítenek meg, mert nem valószínű, hogy a kötelelem kiegyenlítése gazdasági hasznot megtestesítő erőforrások kiáramlását fogja igényelni; vagy a kötelelem összege nem mérhető megfelelő megbízhatósággal.

A pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapján történő fennállás és múltbeli eseményhez kapcsolódás fontos szempont, céltartalék nem képezhető olyan költségekre, amelyek a jövőbeni működés érdekében merülnek fel.

Egy múltbeli esemény akkor keletkeztet kötelmet a Társaság számára, ha az esemény rendezésére vonatkozóan nincs más reális alternatíva, mint teljesíteni azt. Ez jogi kötelelem esetén azt feltételezi, hogy a kötelelem egy szerződésből, jogszabályból vagy egyéb jogi műveletből származik. Vélelmezett kötelelem esetén pedig a Társaság cselekedeteiből ered a kötelelem, amikor egy bevett múltbeli gyakorlat, nyilvánosságra hozott politikák vagy egy megfelelően részletezett tárgyidőszaki bejelentés által a Társaság jelezte más felek felé, hogy bizonyos felelősségeket vállalni fog és ily módon olyan jogos várakozásokat ébreszt harmadik félben, amelyek alapján a Társaság rendezi kötelmét.

Annak eldöntésére, hogy a céltartalék potenciális alapját képező esemény, kötelelem teljesítése járhat-e gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlásával a Társaság a bekövetkezés valószínűségét vizsgálja. Valószínűnek a Társaság azt az eseményt tekinti, ahol a bekövetkezés valószínűsége nagyobb, mint a be nem következése, azaz meghaladja az 50%-ot. Amennyiben nem valószínű, hogy az esemény bekövetkezik, akkor a Társaság függő kötelezettségként tartja nyilván az adott kötelmet és függő kötelezettségként teszi közé a jegyzetekben, de a pénzügyi helyzet kimutatásban nem szerepelteti.

A Társaság a céltartalékokat a kapcsolódó összes kötelem rendezéséhez szükséges összegben mutatja ki, ez az összeg a szükséges összes ráfordítás fordulónapi információk alapján megállapított legjobb becslése, figyelembe véve minden kockázatot, illetve bizonytalanságot, ami a kötelemmel kapcsolatban felmerülhet.

Amennyiben a pénz időértéke jelentősen befolyásolja a kapcsolódó kötelem rendezéséhez szükséges összeget, akkor a céltartalékokat a kötelezettség rendezéséhez szükséges kiadások jelenértékének összegében mutatja ki a Társaság. Az idő múlását jelentő diszkontfeloldással a céltartalék értéke évről évre nő a diszkonthatással, a növekmény pedig a tárgyévi eredmény terhére, kamatráfordításként kerül elszámolásra az egyéb ráfordítások soron.

Előfordulhat, hogy a céltartalék rendezéséhez szükséges ráfordítás vagy annak egy része megtérül. Ezt figyelembe véve kizárólag akkor lehet megjeleníteni a megtérülést, ha lényegileg biztos, hogy megkapja a Társaság a térítést, amennyiben rendezte a céltartalékkal érintett kötelmet. A megtérülésként kapott összeg nem haladhatja meg a céltartalék összegét. A megtérülést elkülönített eszközként kell megjeleníteni, a céltartalékkal kapcsolatos ráfordítás az eredménykimutatásban a megtérülés összegével nettósítva is kimutatható.

A Társaságot a jelenleg már működő, üzemelő geotermikus projektjei kapcsán nem terheli rekultivációs, környezetvédelmi kötelezettség, ezzel kapcsolatban céltartalék képzésére nem kerül sor.

3.22. Részvényopciós program, részvényalapú kifizetések

A Társaság részvényopciós programot működtethet, igazgatósági felhatalmazás alapján, amely többéves ciklusra meghirdetett programban a PannErgy részvény tőzsdei árfolyam meghatározott szintjeinek elérése esetén a részvényopciós program jogosultja meghatározott darabszámú részvények megvásárlására jogosult a szintén meghatározott opciós áron..

A Társaság a részvényopciós program értékelésének összegét rövid lejáratú kötelezettségként mutatja ki a tőketartalékkal szemben, az adott fordulónapon a PannErgy részvény aktuális piaci árfolyama, volatilitása és a részvényopciós programban meghatározott részvény árfolyam szintek elérésének valószínűsége alapján, Black-Scholes módszerrel történő értékelés eredményétől függően.

Ez számviteli politika változást jelent, mert a tárgyévet megelőző időszakban a Társaság ezeket a várható kötelezettségeket céltartalékként kezelte, annak figyelembevételével, hogy a jelzett időszakokban az opciók lehívásához kapcsolódó feltételrendszer még nem teljesült maradéktalanul.

A részvényopciós program értékelése során történt tényleges részvényalap kifizetések elszámolására vonatkozóan a Társaság az *IFRS 2 Részvény alapú kifizetések* standard előírásait alkalmazza. Abban az esetben, ha a részvényalapú kifizetések tőkeinstrumentumban történnek, akkor a kifizetésekkel kapcsolatban felmerült költségek a saját tőkével szemben, míg pénzeszközben történő teljesítés esetén, a pénzügyi kötelezettségekkel szemben kerülnek elszámolásra, személyi jellegű ráfordításként.

A részvényopciós programon túli egyéb részvényalapú kifizetésekre is *IFRS 2 Részvény alapú kifizetések* standard előírásait alkalmazza a Társaság. Ez alapján amennyiben választási lehetőség biztosított a

teljesítés módjáról a Társaság részéről, akkor, ha a szerződés megkötésekor keletkezik kötelelem pénzeszközben történő rendezésre, akkor pénzeszközben teljesítendő tranzakcióként kezelendő. Ha a szerződés megkötésekor nem keletkezik kötelelem pénzeszközben történő rendezésre, akkor a megállapodás tőkeinstrumentumban rendezendő tranzakcióként kezelendő.

Ha a választási lehetőség a másik fél (jellemzően a Társaság munkavállalója lehet) részére biztosított, akkor a Társaság részéről összetett pénzügyi instrumentum kerül kibocsátásra, amely szétválasztandó tőkeinstrumentumban teljesítendő, illetve pénzeszközben teljesítendő részre, és ennek megfelelően jelenítendő meg a konszolidált eredménykimutatásban és pénzügyi helyzet kimutatásban.

A jellemzően munkavállalók számára nyújtott részvényalapú juttatások nem azonnal keletkeztetnek kötelmet a Társaság számára, hanem a juttatások követeléséhez kapcsolódó jog egy meghatározott időszak (ún. megszolgálati időszak) alatt teljesített megszolgálati és esetleges nem megszolgálati feltételek teljesítése után lép életbe. A megszolgálati időszak általában több éves periódus, ennek megfelelően a várhatóan felmerülő költségeket időarányosan kell elszámolni a megszolgálati időszak alatt.

A részvényalapú kifizetések értékének meghatározása direkt és indirekt módszerrel történhet. A direkt módszer esetén a Társaság által beszerzett termék/igénybe vett szolgáltatás valós értéke alapján kerül meghatározásra a részvényalapú kifizetés összege. Az indirekt módszer használata esetén a nyújtott tőkeinstrumentum valós értéke szolgálhat alapul a kifizetés összegének meghatározásához. A tőkeinstrumentumban teljesített részvényalapú kifizetéseknél a részvényalapú juttatás nyújtásának időpontjában érvényes tőkeinstrumentum valós értékének használata a teljes megszolgálati időszak alatt, a valós érték változások elszámolása a saját tőkével szemben történik. A pénzeszközben teljesített részvényalapú kifizetések a részvényalapú juttatás nyújtásának időpontjában érvényes tőkeinstrumentum valós értékének újraértékelése minden fordulónapon, a valós érték változások elszámolása az eredménnyel szemben történik.

A részvény alapú kifizetésekhez kapcsolódó költségek minden esetben annak a Társaságnak az eredményében kerülnek elszámolásra, amely Társaság a juttatásra jogosult munkavállalókkal munkáltatói jogviszonyban áll. A Társaság olyan partnerekkel is köthet részvényalapú juttatásról szóló szerződést, amely partnerek nem a Társaság munkavállalói. A megjelenítési és értékelési elvek ebben az esetben is megegyeznek a munkavállalói, részvényalapú juttatások esetében alkalmazott elvekkel.

3.23. Árbevétel elszámolása

A pénzügyi kimutatások elkészítésére és bemutatására vonatkozó keretelvek alapján a bevétel a gazdasági hasznokban a beszámolási időszakban eszközök befolyása vagy növekedése vagy kötelezettségek csökkenése formájában bekövetkezett növekedése, amely azt eredményezi, hogy a saját tőke a tulajdonosok hozzájárulásától eltérő okból nő. Az *IAS 18 Bevételek* standard alapján az árbevétel az a bevétel, amely egy gazdálkodó egység szokásos üzletmenetéből származik. A Társaságnál a szokásos üzletmenethez kapcsolódóan árbevétel a következő tevékenységből keletkezhet:

- Áru értékesítése;
- Szolgáltatások nyújtása;
- A Társaság eszközeinek mások által történő jogdíjakat eredményező használata.

Mindegyik fenti árbevétel típus közös jellemzője, hogy a jövőbeli gazdasági hasznok beáramlása valószínű, a bevétel megbízhatóan mérhető, a (felmerült és várható) költségek megbízhatóan azonosíthatók és mérhetőek.

Az *IAS 18 Bevételek* standard alapján a kapott vagy járó ellenértéket valós értéken kell értékelni, figyelembe véve a gazdálkodó egység által jóváhagyott bármilyen kereskedelmi és mennyiségi engedmény árbevétel csökkentő összegét. A valós érték nem tartalmazza a kapcsolódó adókat. Szokásos fizetési határidőn túli halasztott fizetés esetén nettó jelenértéken szükséges az árbevételt értékelni. Az összemérés elve alapján a bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek.

Az *IFRS 15 (Ügyfelektől származó bevételek)* standard 2018. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő üzleti évekre kötelezően alkalmazandó, az új bevétel standard számos ponton hoz változást az *IAS 18 standardhoz* képest. Egy öt lépéses modell kerül kialakításra a bevételek megjelenítésére vonatkozóan:

- Értékesítési szerződés azonosítása
- A teljesítési kötelezettségek azonosítása
- Tranzakciós ár meghatározása
- Tranzakciós ár allokációja
- Bevétel megjelenítése

Az *IFRS 15 standard* fokozottabb iránymutatást ad a termékek vagy szolgáltatások elkülönítésére vonatkozóan, egy termék vagy szolgáltatás akkor tekinthető elkülöníthetőnek, ha az önmagában hasznot hajt, illetve, ha nem elválasztható más tételektől. Megszűnik a valós értéken történő értékelés, és az ellenérték úgy kerül meghatározásra, mint az az összeg, amelyre a Társaság várakozásai szerint jogosult lesz. A változó ellenérték hatását szükséges a Társaságnak számításba venni a tranzakciós ár meghatározásakor. Emellett amennyiben jelentős finanszírozása komponense van a bevételnek, a pénz időértékét is szükséges figyelembe venni.

A fentiekben túlmenően megszűnik a kockázat és haszon alapú bevétel megjelenítési modell. A bevétel akkor jelenik meg, amikor a vevő megszerzi az ellenőrzés jogát, kontrollt a szolgáltatás/eszköz felett. A kontroll időarányosan, a feltételek teljesülésével, illetve egy időpontban kerül át, ha a feltételek nem teljesültek.

Az *IFRS 15 standard* korábbi alkalmazása megengedett, de a Társaság több szempontot is figyelembe véve nem él az új bevétel standard korai alkalmazásával, csak 2018. január 1-től fogja alkalmazni, a kötelező előírással összhangban.

A Társaság azokat a tárgyi eszköz eladásait és egyéb bevételeit, amelyek nem a szokásos üzletmenet során realizálódnak, nem mutatja ki árbevételként.

3.24. Kamatbevétel és osztalékbevétel

A Társaság a holding működéséhez, irányításához kapcsolódóan nyújtott kölcsönei után kamatbevételt is realizálhat, illetve a tulajdonosi befektetései után osztalék bevételt is realizálhat, ezek azonban

konszolidáció során kiszűrésre kerülnek. A Társaság a nem kapcsolt féltől származó kamat és osztalék bevételeit nem a szokásos üzletmenetből származó bevételnek minősíti, nem árbevételeként kezeli, hanem a pénzügyi műveletek bevételei között.

A kamatbevétel az effektív kamatláb módszerrel kerül megjelenítésre. A kölcsönök és követelések értékvesztése esetén a Társaság a könyv szerinti értéket a megtérülő értékre csökkenti, ami az instrumentum eredeti effektív kamatlábalával diszkontált, becsült jövőbeli cash flow-k jelenértéke. A továbbiakban a diszkont visszafordulásából adódó különbség kamatbevételeként jelenik meg.

Az értékvesztett kölcsönökből és követelésekből származó kamatbevétel az értékvesztés számításához használt effektív kamatláb alkalmazásával kerül megjelenítésre, a pénzügyi eszköz nettó értékére számítva.

Az osztalékbevétel akkor kerül megjelenítésre, amikor a Társaság jogosulttá válik az osztaléokra.

3.25. Lízingek

A Társaság az IAS 17 *Lízingek* standard előírásaival összhangban minden olyan megállapodást lízingnek tekint, amellyel a lízingbe adó a szerződésben rögzített időszakra egy fizetés vagy fizetések sorozata fejében átadja az eszköz használatának jogát a lízingbe vevőnek. A lízingek minősítése az operatív és pénzügyi kategóriába történhet meg annak alapján, hogy a kockázatok és hasznok lényegében átkerülnek-e a lízingbe vevőhöz.

A Társaság pénzügyi lízingnek tekinti azokat a megállapodásokat, ahol az alábbi feltételek közül legalább kettő egyidejűleg teljesül:

- ahol a megállapodás alapján a tulajdonjog átszáll a futamidő végén;
- ahol a megállapodás tartalmaz egy a futamidő végére vonatkozó, kedvező vásárlási lehetőséget, amellyel – a lízing kezdetekor – valószínű, hogy a lízingbe vevő élni fog;
- a lízing futamideje megegyezik a lízing tárgyát jelentő eszköz hasznos élettartamának túlnyomó részével;
- a minimális lízingfizetések jelenértéke legalább lényegében megegyezik a lízingelt eszköz teljes valós értékével;
- a lízingelt eszközök egyediek.

A Társaság a lízingelt eszközöket a tárgyi eszköz nyilvántartásával összhangban lízingelt tárgyi eszközként tartja nyilván az IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a kötelezettségekkel szemben, ahol a kötelezettségek a szerződés alapján fizetendő minimális lízingkötelezettségek jelenértékének felel meg. Az így nyilvántartásban lévő eszközre a maradványérték és hasznos élettartam vagy lízing élettartam becslés alapján értékcsökkenés elszámolása történik, meg a lízing finanszírozáshoz kapcsolódó finanszírozási kamat terhek pénzügyi ráfordításként kerülnek elszámolásra a Társaság eredménykimutatásában.

A Társaság, mint lízingbe vevő a bekerüléskor a lízingelt eszköz és kapcsolódó lízing kötelezettség kimutatása közül az alacsonyabb értéken mutatja be vagy a minimális lízingfizetések jelenértékét vagy valós értékét.

Az értékcsökkenés elszámolásánál a lízing futamideje és a lízingelt eszköz hasznos élettartama közül a rövidebb időtartamot kell választani értékcsökkenés alapjául kivéve, ha kellően biztos, hogy a lízingbe vevő a futamidő végén megszerzi a tulajdonjogot a lízingelt eszköz felett.

A Társaság a futamidő végéig fizetendő finanszírozási terheket, kamatokat az effektív kamatláb módszerével, a lízing implicit kamatlábjának használatával számolja el.

A Társaságnál csak lízing kötelezettség fordulhatnak elő, lízing követelések nem.

A Társaság a visszlízingekeket a lízingekkel összhangban kezeli. A visszlízing magában foglalja egy adott eszköz értékesítését és ugyanannak az eszköznek a vissza lízingelését, finanszírozási célból. A lízingdíj és az eladási ár rendszerint kölcsönösen függenek egymástól, mivel együttesen tárgyalnak azokról. A visszlízing ügyletek számviteli kezelése attól függően eltér, hogy operatív vagy pénzügyi visszlízingeről van-e szó. A pénzügyi visszlízing esetében a könyv szerinti értéket meghaladó bármely értékesítési bevétel nem lehet bevételként azonnal elszámolni az eladó-lízingbevevőnél. Ehelyett a nyereséget el kell határolni, és a lízing futamideje alatt amortizálni kell. Az amortizálás oka, hogy a pénzügyi visszlízing esetén a lízingbeadó finanszírozást nyújt a lízingbevevőnek, így a könyv szerinti értéket meghaladó értékesítési bevételeket nem helyénvaló bevételként kezelni.

Amennyiben a valós érték alacsonyabb az eszköz könyv szerinti értékénél, a könyv szerinti érték és a valós érték közötti különbözettel azonos összegű veszteséget nem szabad elszámolni. Míg az operatív lízing esetében azonnal, egy összegben kell elszámolni a veszteséges értékesítésből származó veszteséget, a pénzügyi lízing esetén a veszteség megjelenítése nem lehetséges. Azonban szükséges megvizsgálni, hogy történt-e értékvesztés, amely esetben az *IAS 36 standarddal* összhangban a könyv szerinti értéket szükséges lecsökkenteni a megtérülő értékre.

3.26. Osztalékfizetés

A Társaság részvényeseinek fizetendő osztalékot a Társaság a pénzügyi beszámolójában kötelezettségként mutatja ki abban az időszakban, amelyben a tulajdonosok az osztalékot jóváhagyták. A fizetendő osztalék a saját tőke közvetlen csökkentéseként kerül elszámolásra.

3.27. Állami támogatások

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha ésszerűen biztos, hogy a Társaság megkapja a támogatást, mivel teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket.

A jövedelem-megközelítés elszámolási módszer alapján a Társaság a támogatást bevételként azokra az időszakra számolja el az összemérés elve alapján, amelyben a kapcsolódó ráfordítások is felmerültek.

Ez alól egyetlen kivétel van, ha a támogatás utólagos elszámoláson alapul, azaz a támogatás célja a már felmerült ráfordítások vagy veszteségek kompenzálása, illetve a jövőbeli, kapcsolódó költség nélkül adott azonnali pénzügyi támogatások. Ezeket a támogatásokat a Társaság akkor számolja el bevételként, amikor lehívhatóvá válnak.

Az eszköz beszerzéshez kapcsolódó állami támogatásokat halasztott bevételként mutatja ki a Társaság, és az eszköz hasznos élettartama alatt egyenlő részletekben számolja el az eredménnyel szemben. Egy visszafizetendővé váló állami támogatást a számviteli becslés módosításaként kell elszámolni.

3.28. Összehasonlító időszaki információk

A bázis és tárgyévi adatok a konszolidált pénzügyi kimutatásokban azonos értékeléssel történtek, kivéve a bázis adatokban történt átsorolásokat, amelyek a 43. jegyzetben kerültek kifejtésre. Annak érdekében, hogy a Társaság IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásai megfeleljenek az *IAS 1 standardnak*, a Társaság pénzügyi kimutatásai minden esetben tartalmaznak egy összehasonlító időszakot.

Összehasonlító időszak alatt a Társaság az adott üzleti év pénzügyi kimutatásához kapcsolódóan az üzleti évet megelőző üzleti évre vonatkozóan készített pénzügyi kimutatások tárgyidőszaki adatait érti. Ezeket az összehasonlításokat kellő részletezettséggel kell közölni, hogy a pénzügyi kimutatások felhasználói képesek legyenek értelmezni a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatást és konszolidált eredménykimutatást érintő fontosabb módosításokat.

3.29. Szegmens jelentések

Szegmensek definiálása, tárgyévet megelőző üzleti évben történt felülvizsgálat

A Társaságnak az IFRS-ekkel összhangban működési szegmenseket kell bemutatnia, ez alapján az előző években a PannErgy Csoport két működési szegmenst mutatott be a konszolidált beszámolójában: Energetika és Vagyongazdálkodás szegmenseket. Az Energetika működési szegmens alá a Társaság a fő működési tevékenysége, azaz a geotermikus hő termelése és értékesítése, valamint az ezekhez kapcsolódó beruházási és egyéb tevékenységek végzése tartozik. A Vagyongazdálkodás működési szegmensenként definiált szegmensen belül a PannErgy Csoport a Pannonplast Nyrt. jogutódjaként, a korábban Pannonplast Nyrt. által műanyag gyártási célt szolgáló, Budapest XXI. kerületében (Csepelen), illetve Debrecenben található ipari létesítmények és kapcsolódó irodahelyiségek ingatlan hasznosítását definiálta, amely ingatlan hasznosítás elsősorban villamos energia és egyéb közmű díjak tovább számlázását és kisebb mértékben irodabérelti díjak beszedését jelentette, illetve ezen túlmenően a vállalatcsoport pénzügyi holding jellegű és tőzsdei kibocsátóként való kezelésére és vezetésére irányuló költségeket.

A Társaság az előző évi IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz megvizsgálta a két fent említett szegmens IFRS 8 Működési szegmensek című standardnak való megfelelését, a szegmensekre vonatkozó bemutatási kötelezettségét. A működési szegmens definiálás felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a **PannErgy Csoportnál egy működési szegmens, az Energetika azonosítható, a korábban Vagyongazdálkodásként definiált szegmenst a Társaság a jövőben nem azonosítja be szegmensenként az IFRS 8 Működési szegmensek standard előírásai**, azon belül is a szegmensekre vonatkozó vezetői megközelítések, illetve a működési szegmensek bemutatására vonatkozó kritériumok **alapján**.

Ez összhangban van azzal, hogy az Energetika szegmensen túl a korábbi pénzügyi kimutatásokban szegmensenként megjelölt vagyongazdálkodási tevékenység már ott sem alkotott teljesen önálló komponenst, inkább integrált kiegészítő funkciónak volt tekinthető, illetve a Társaság tevékenységét kizárólag Magyarország területén végzi, hasonló jogszabályi, technikai, gazdasági és demográfiai környezetben, ezért területi szegmentálás sem indokolt.

A működési szegmensek bemutatása, a szegmens felülvizsgálat megalapozása

Az IFRS 8 Működési szegmens standard alapelve, hogy a gazdálkodó egységeknek olyan mélységű információt kell közzétenniük, amely lehetővé teszi pénzügyi kimutatásaik felhasználói számára, hogy értékeljék a gazdálkodó egység által folytatott üzleti tevékenység jellegét és pénzügyi hatásait, valamint működésének gazdasági környezetét [IFRS 8.1]. A standard alkalmazandó azon anyavállalatnál a vállalatcsoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira, illetve azon gazdálkodó egység egyedi vagy különálló pénzügyi kimutatásaira, amelynek adósság- vagy tőkeinstrumentumai nyíltpiaci forgalomban vannak [IFRS 8.2]. Ebből kifolyólag a PannErgy Nyrt. köteles működési szegmenseket bemutatni.

A működési szegmensek bemutatása a gyakorlatban az alábbi öt lépésen keresztül történhet meg:

- A legfőbb működési döntéshozók azonosítása;
- A működési szegmensek azonosítása;
- A működési szegmensek összevonása;
- A bemutatható szegmensek meghatározása;
- A szegmens információk közzététele.

A szegmens definiálás felülvizsgálata során a PannErgy Csoport a fenti öt lépésen keresztül vizsgálta a potenciális működési szegmenseket. A működési szegmens a gazdálkodó egység olyan komponense, amely árbevételrel és ráfordításokkal (ide értve az ugyanazon gazdálkodó egység más komponenseivel folytatott ügyletekhez kapcsolódó árbevételt és ráfordításokat is) járó üzleti tevékenységet folytat, amelynek működési eredményei a gazdálkodó egység legfőbb működési döntéshozója rendszeresen áttekinti annak érdekében, hogy döntést hozzon a szegmenshez rendelő erőforrásokról és hogy értékelje annak teljesítményét különböző szempontok alapján.

A Társaság konszolidált pénzügyi kimutatásai alapján megállapítható, hogy az Energetika, mint működési szegmens egyértelműen beazonosítható a PannErgy Csoport esetében. A Társaság vezetői megközelítése a PannErgy Csoport működésével kapcsolatban, hogy teljes erőforrással – összhangban a befektetői elvárásokkal – az Energetika szegmens minél hatékonyabb működésére fókuszál, a Társaság tulajdonában álló ingatlanok hasznosítása minden szempontból jelentéktelen részét képezi a működésnek, vezetői megközelítés alapján nem tekinthető működési szegmensnek.

Szegmensek felülvizsgálatához kapcsolódó határértékek vizsgálata

A tárgyévet megelőző évben Vagyonkezelés működési szegmenseként bemutatott szegmens nem képezi központi elemét a PannErgy Csoport stratégia képzésének, az említett ingatlanok hasznosítását jelentő tevékenység teljesítményértékelése elhanyagolható mértékű a Társaság operatív vezetésének és legfőbb szerveinek munkájában, a kapcsolódó belső kontrolling jelentési rendszerben nincsenek külön kiemelve az ingatlanok hasznosítására vonatkozó információk, mivel ezek állandó bevétel (továbbszámlázott közmű díjak és bérleti díj) és költség (közmű díjak) oldallal rendelkező ügyletek, a tevékenység döntő hányada „átfolyó jellegű tételekből” áll.

A PannErgy Csoport vezetői megközelítése alapján, illetve a működési szegmensek bemutatására vonatkozó kritériumok alapján egy működési szegmens, az Energetika azonosítható a Társaságnál, így a bemutatható szegmensek kritériumainak vizsgálata nem releváns, de ettől függetlenül a Társaság megvizsgálta ezeknek a határértékeknek a teljesülését (42. Szegmensek fejezet).

A társaságnak a gazdálkodó egység egészére vonatkozó közzétételi követelményeknek szükséges megfelelnie, ez azt jelenti, hogy az Energetika szegmens tárgyévi és előző évi adatai megegyeznek a

gazdálkodó egység egészére vonatkozó pénzügyi információkkal, amelyek jelen konszolidált pénzügyi kimutatásokban megfelelően bemutatásra kerülnek.

3.30. *Bruttó cash-flow és EBITDA definíció*

A konszolidált eredménykimutatásban szereplő bruttó cash-flow és EBITDA kategóriák definiálása:

A bruttó cash-flow a bruttó fedezet és a pénzmozgással nem járó közvetlen értékcsökkenés összege. Az EBITDA (kamat és amortizáció előtti eredmény) a működési eredmény, a közvetlen értékcsökkenés összege (lásd 6. Igazgatási és általános költségek (Közvetett költségek) jegyzet), a közvetett értékcsökkenés összege (lásd 7. Értékesítési költségek (Közvetlen költségek) jegyzet) és a tárgyi eszközök, immateriális javak terven felüli selejtezése, értékvesztése összege (lásd 9. Egyéb ráfordítások jegyzet).

4. LÉNYEGES/KRITIKUS SZÁMVITELI FELTÉTELEZÉSEK ÉS BECSLÉSEK A SZÁMVITELI POLITIKA ALKALMAZÁSOKOR

Az IFRS követelményeinek megfelelően a Társaság IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásainak készítése megköveteli adott becslések és feltételezések alkalmazását, melyek befolyásolják a pénzügyi kimutatásokban szereplő összegeket. A Társaság a becsléseket és megítéléseket múltbeli tapasztalatok és egyéb tényezők, így az adott körülmények között ésszerűnek gondolt jövőbeli eseményekkel kapcsolatos várakozások alapján folyamatosan értékeli.

A Társaság az *IAS 8 Számviteli Politika, a számviteli becslések változásai és hibák standard*, valamint az *IAS 10 Mérlegfordulónap utáni események* standard előírásainak megfelelően alkalmazza a korábbi időszaki lényeges hibákra, a számviteli becslések módosítására, illetve a fordulónap utáni események kezelésére vonatkozóan.

4.1. *Pénzügyi kimutatások fordulónapja utáni események*

A pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapja és a pénzügyi kimutatások jóváhagyásának időpontja közötti események kapcsán a Társaság megvizsgálja, hogy az érintett esemény a fordulónapon fennállt körülményeket igazol-e, ebben az esetben a pénzügyi kimutatás módosítására van szükség. Ha az esemény a fordulónap után felmerült követelményekre utal, akkor csak közzétételre van szükség, de csak lényeges esetekben.

4.2. *Lényeges hiba*

A konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során hiba a számviteli politika alkalmazása során elkövetett matematikai hibákból, tények figyelmen kívül hagyásából vagy helytelen értelmezéséből adódhat. A Társaság fő elvként ezen hibák javítására vonatkozóan azt vallja, hogy amennyiben lehetséges, technikailag nem kivitelezhetetlen, akkor a korábbi időszaki lényeges hibákat visszamenőleg kell helyesbíteni a hiba feltárását követő első, közzétételre jóváhagyott pénzügyi kimutatásban, éves beszámolóban. A Társaság a kivitelezhetetlen fogalmán azt érti, ha akkor sem tudja alkalmazni, ha minden tőle ésszerűen elvárható megtesz az alkalmazás érdekében.

A Társaság a lényeges hiba fogalmát a következők szerint definiálja: a tételek kihagyásai vagy téves bemutatásai akkor lényegesek, ha azok egyenként vagy együttesen képesek a felhasználóknak a

pénzügyi kimutatások alapján hozott döntéseit befolyásolni. A lényegesség a kihagyás vagy téves bemutatás mértékének és jellegének adott körülmények közötti megítélésétől függ. A megítélésnél az adott tétel nagysága és jellege, vagy a kettő kombinációja a döntő tényező, általános elvként az IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás főösszegének 1%-át meghaladó összegű hibákat definiálja a Társaság lényeges hibaként.

4.3. Kritikus számviteli becslések és feltételezések

Az IFRS-ek szerint összeállított számviteli politika alkalmazása során a Társaság a jövőre vonatkozóan bizonyos becslésekkel és feltételezésekkel él. Az ebből eredő számviteli becslések, bár a Társaság jelenlegi eseményekre vonatkozó legjobb ismeretein alapulnak, – a definícióból adódóan – csak ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel, a tényleges eredmények eltérhetnek azoktól. Azok a becslések és feltételezések, amelyek miatt jelentős mértékben módosulhat az eszközök és források konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban szereplő értéke a következő pénzügyi év során, az alábbiakban kerülnek bemutatásra. Ezen feltételezések a megfelelő megjegyzésekben részletesen kifejtésre kerülnek, de a leglényegesebbek az alábbiakra vonatkoznak:

- Adókedvezmények a jövőben, illetve megfelelő mértékű adóalapot képző jövőbeni nyereség realizálása, amellyel szemben a halasztott adóeszközök érvényesíthetők;
- Bizonyos függő kötelezettségek kimenetele;
- Pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása;
- Tárgyi eszközök hasznos élettartamának megállapítása;
- A tárgyi eszközök és a goodwill értékvesztésének meghatározása;
- A céltartalék értékének a meghatározása.

A számviteli becslések módszertanában változás állhat be, a Társaság a számviteli becslések változása alatt azt érti, amikor valamely eszköz vagy kötelezettség könyv szerinti értékének, vagy az eszköz időszaki felhasználása összegének módosítása szükséges. A számviteli becslés megváltoztatása az eszközök és kötelezettségek jelenlegi helyzetének értékelése, valamint az azokhoz kapcsolódó várható jövőbeni hasznok és kötelmek mérlegelése alapján történik. A számviteli becslések változtatásait valamely új információ vagy új fejlemény okozza, így ennek megfelelően ezek nem minősülnek hibajavításnak.

5. ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE**5.1. Az árbevétel megoszlása fő tevékenységenként**

	2017. eFt	2016. eFt
Energetika	4.199.226	4.056.470
Ingatlankezelés *	499.985	472.599
Összesen	4.699.211	4.529.069

*A bázis időszakban Vagyonkezelés szegmensként definiálva, a tárgyidőszakban nem önálló szegmens (lásd 40. Szegmensek fejezet).

5.2. Az árbevétel földrajzi megoszlása

	2017. eFt	2016. eFt
Belföldi értékesítés árbevétele	4.698.179	4.527.490
EU-n belüli értékesítés árbevétele	1.032	1.579
EU-n kívüli értékesítés árbevétele	-	-
Összesen	4.699.211	4.529.069

5.3. Az árbevétel tevékenységek-szolgáltatások szerinti részletezése

	2017. eFt	2016. eFt
Hő értékesítés	4.024.233	3.632.527
Villamos energia értékesítés	480.002	449.898
Közvetített és továbbszámlázott szolgáltatás	117.780	419.572
Termék értékesítés (béléscső, egyéb)	66.252	15.345
Épületek és tárgyi eszközök bérleti díja	10.944	11.727
Összesen	4.699.211	4.529.069

A villamos energia értékesítésen belül 448.097 ezer forint a PannErgy Nyrt. csepeli és debreceni ingatlanjainak üzemeltetéséhez kapcsolódó, a bérlőknek és az érintett osztatlan közös tulajdonú ingatlan további tulajdontársainak továbbszámlázott villamos energia, azaz nem a geotermiához

kapcsolódik. Az ezen felüli összeg a Társaság berekfürdői projektjéhez kapcsolódó villamos energia értékesítés.

5.4. Az árbevételhez kapcsolódó befektetett eszközök földrajzi szegmensenkénti megoszlása

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Belföldi termelésben használt eszközök	21.663.193	22.277.721
EU-n belüli termelésben használt eszközök	-	-
EU-n kívüli termelésben használt eszközök	-	-
Összesen	21.663.193	22.277.721

5.5. Az árbevétel koncentrációja, a főbb vevőkre vonatkozó információk

A Társaság három olyan vevő partnerrel rendelkezik, amelyektől a Társaság összes árbevételének legalább 10%-a származik:

	2017.	2017. összes árbevételhez viszonyítva	2016.	2016. összes árbevételhez viszonyítva
Jelentős vevőktől származó árbevétel összesen	3.882.146	82,61 %	3.492.824	77,12 %
Értékesítés árbevétele	4.699.211	100,00 %	4.529.069	100,00 %

6. IGAZGATÁSI ÉS ÁLTALÁNOS KÖLTSÉGEK (KÖZVETETT KÖLTSÉGEK)

	2017. eFt	2016. eFt
Közvetett személyi jellegű ráfordítások	112.393	170.844
Irodai és üzemeltetési költségek	128.160	148.114
Szakértői díjak, könyvelés, könyvvizsgálat díjai	126.996	138.948
Nyilvános és tőzsdei jelenléttel, ill. társadalmi szerepvállalással kapcsolatos költségek	69.385	132.237
Közvetett értékcsökkenés (ingatlanok, gépek, berendezések)	1.706	40.389
Bankköltségek	31.953	23.876
Egyéb hatósági díjak, illetékek	11.793	18.688
Biztosítási díjak	9.950	10.644
Összesen	492.336	683.740

A PannErgy Csoport a közvetett működési költségek közül számos területen költségcsökkentést tudott elérni az előző évhez képest.

A legnagyobb csökkenés a közvetett személyi jellegű ráfordításoknál látható, ahol 58.451 ezer forint értékben, 34%-kal csökkentek a költségek az előző időszakhoz képest, ami az előző év második félévében történt létszámrationalizáló intézkedések tárgyidőszakban teljes egészében jelentkező pozitív hatását tükrözi. A PannErgy Csoport tárgyidőszak végi munkavállalói létszáma csökkent az előző év azonos időszakához képest, 2017. december 31-én a tényleges munkavállalói létszám 20 fő, szemben a 2016. december 31-i állapotnak megfelelő 21 fővel, ugyanakkor az egész évre vetített átlagos statisztikai létszám a tárgyidőszakban 28 főre csökkent a bázis időszaki 33 fős adatról.

A bér jellegű kifizetések összesítését a 8. jegyzet tartalmazza.

A személyi jellegű ráfordításokon túl a szakértői, tanácsadói díjak is csökkentek, 11.952 ezer forint értékben, 9%-os alacsonyabb szintet jelentve az előző év hasonló időszakához képest. Ennek a csökkenésnek az oka a magasabb bázisidőszaki adat, amit a győri projekt előző évi refinanszírozásának előkészítéséhez, és a vállalati részesedések adásvételéhez kapcsolódó szakértői költségek okoztak. A tárgyidőszakban felmerült szakértői költségek a Miskolci Geotermikus Projekt refinanszírozásához, számviteli jellegű projektekhez, illetve pályázatokhoz kapcsolódnak.

Jelentős változás történt az előző év hasonló időszakához képest az irodai és üzemeltetési költségeknél is, amelyek 19.954 ezer forinttal csökkentek, ami 13%-os csökkenést jelent.

Ez a költség csökkenés a működési költségek előző év második félévére tehető racionalizálásának köszönhető, elsősorban a székhelyet jelentő kisebb méretű irodai területre megkötött bérleti szerződés során elért költségmegtakarításnak, másrészt a Társaság által bérelt gépjárművek költségeinek jelentős csökkenésének tulajdonítható.

A közvetett értékcsökkenés tárgyidőszaki változása besorolás változásnak köszönhető, a Társaság egyes eszköz csoportok besorolását újraértékelve, azokat a bevételszerző tevékenységgel közvetlen viszonyban lévő jellegűnek minősítve a közvetlen költségek szerepelteti a továbbiakban. A módosítás számszerűsített hatása megfelel a tárgyidőszaki közvetett értékcsökkenés előző időszakhoz képest történt 38.683 ezer forintos csökkenés összegének.

A fentiekben felsorolt közvetett költség elemeken túl további csökkenés történt a tárgyidőszakban a banki költségeknél, biztosítási költségeknél, illeték jellegű költségeknél és a közvetett költségek között szereplő nyilvános és tőzsdei jelenléti költségeknél is. Ez utóbbival kapcsolatban megjegyezhető, hogy a PannErgy Csoport továbbra is fontosnak tartja társadalmi felelősségvállalási szempontból a működő projektek helyszínéül szolgáló városok és vonzáskörzete sportéletének, illetve egyéb társadalmi kezdeményezéseinek, így a geotermikus energia végfogyasztóinak támogatását.

7. ÉRTÉKESÍTÉSI KÖLTSÉGEK (KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK)

	2017.	2016.
	eFt	eFt
Közvetlen értékcsökkenés (geotermikus eszközök)	1.298.728	1.156.023
Karbantartási, üzemeltetési költségek	756.991	431.195
Eladott áruk beszerzési értéke, közvetített szolgáltatások	536.983	788.353
Villamos energia költségek	518.387	390.014
Létesítmény fenntartási költségek, bérleti költségek	364.171	317.539
Visszasajtolási költségek	278.752	264.970
Biztosítási költségek (közvetlenül termeléshez kapcsolódó)	25.906	23.070
Fenntartási anyagok	21.277	87.289
Egyéb közvetlen költségek	19.496	207.461
Összesen	3.820.691	3.665.914

A PannErgy Csoport értékesítési, közvetlen költségei az értékesítés árbevételével közel arányosan növekedtek. Ezen belül az „Eladott áruk beszerzési értéke, közvetített szolgáltatások” kategórián belül 476.800 ezer forint a nem geotermiához kapcsolódó értékesítési költség, ezek a csepeli és debreceni ingatlanok hasznosításához kapcsolódó továbbszámítások, elsősorban villamos energia.

A közvetlen értékcsökkenésnél tapasztalható növekedés a 2016. évben évközben történt kapacitásnövelő beruházások és 2017. évben történt pótlólagos beruházások üzembehelyezésének hatása. A karbantartási költségeknél tapasztalható növekedés a Győri Geotermikus Projekthez kapcsolódik.

A hőtermeléshez és hőértékesítéshez szükséges villamos energia költségek, létesítmény fenntartási költségek, visszasajtolási költségek a hő értékesítés növekedése miatt emelkedtek, a termelési szerkezetet is figyelembevéve.

A fenntartási anyagok csökkenése annak köszönhető, hogy a tárgyidőszakban a karbantartási és üzemeltetési költségek döntő részben már tartalmazzák az ilyen jellegű költségeket.

8. LÉTSZÁM ÉS BÉRKÖLTSÉG ALAKULÁSA

	2017.	2016.
Átlagos statisztikai létszám (fő)	28	33
Béreköltség (eFt)	82.780	119.678
Személyi jellegű egyéb kifizetés (eFt)	8.984	14.730
Bérfelrakások (eFt)	20.629	36.436
Összesen	112.393	170.844

A PannErgy Csoport 2017. évre vonatkozó átlagos állományi létszáma 28 fő, ami 15%-os csökkenés a 2016. évi 33 fős átlagos statisztikai állományi létszámhoz képest. A csökkenés oka, hogy a Társaság a meglévő projektek üzemeltetésére fókuszálva jelentős létszám racionalizálást hajtott végre az előző év második félévében, amelynek pozitív hatása a tárgyidőszakban teljes egészében érvényesült. 2017. december 31-én a PannErgy Csoport tényleges munkavállalói létszáma 20 fő, az átlagos statisztikai állományi létszám és a tényleges munkavállalói létszám közötti különbség az egyes tagvállalatok közötti részmunkaidős foglalkoztatásokból ered.

A PannErgy Csoport 2017-ban 240 ezer forint önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulást fizetett a nyugdíjalapoknak 1 fő munkavállalója után, ugyanez 2016-ban 1.271 ezer forint összegben jelentkezett a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, 13 fő munkavállalóhoz kapcsolódóan. Az önkéntes nyugdíjpénztárakba befizetett összegeket a munkavállalók határozzák meg a PannErgy Csoport minden munkavállalója számára elérhető és egységes Béren kívüli juttatási rendszer keretében, a PannErgy Csoport által meghatározott korlátozások figyelembevételével.

9. EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK

	2017. eFt	2016. eFt
Helyi adók, illetékek, bírságok	98.918	102.969
Bányajáradék	67.933	60.917
Tárgyi eszközök, immateriális javak terven felüli selejtezése	17.758	238.437
Készletek hiánya, selejtezése	10.689	2.656
Követelésekre képzett értékvesztés	7.167	-
Káreseménnyel kapcsolatos költség	2.205	2.517
Fizetett bírság, kötbér, késedelmi kamat, kártérítés	1.593	12.602
Költségek ellentételezésére adott támogatás	1.350	1.350
Illetékek, hozzájárulások	57	114
Befejezett projekthez kapcsolódó ráfordítások (értékvesztés leírás, rekultiváció)	-	89.568
Látvány csapatsport támogatás	-	5.000
Egyéb	3.740	45.514
Összesen	211.410	561.644

Az egyéb ráfordítások tárgyévi 211.410 ezer forintos értékén belül kiemelhető, hogy a legjelentősebb tétel 98.918 ezer forintos értékben a Társaság által a geotermikus projektek működési helyszínein az önkormányzatoknak fizetett helyi adók, elsősorban iparüzési adó. Ezen túlmenően jelentős tétel a geotermikus hő termeléshez kapcsolódóan fizetendő bányajáradék, ezen a jogcímen 67.933 ezer forint ráfordítása merült fel a Társaságnak a tárgyidőszakban. A geotermikus projektekkel kapcsolatban 17.758 ezer forintos értékben került sor tárgyi eszköz, illetve 10.689 ezer forint értékben készlet selejtezésére. A tárgyidőszakra vonatkozó egyéb ráfordításokkal kapcsolatban elmondható, hogy az előző év hasonló időszakától eltérően jelentős egyszeri tételek (pl. jelentős összegű terven felüli leírások, értékvesztések) nem jelentkeztek.

10. EGYÉB BEVÉTELEK

	2017.	2016.
	eFt	eFt
Fejlesztési célra kapott támogatás	303.894	412.377
Káreseménnyel kapcsolatos bevételek	213.410	8.580
Utólag kapott engedmények	82.148	5.000
Értékesítési célú ingatlanok valós értékelése	70.469	-
Kapott bírság, kártérítés	70.139	15.575
Tárgyi eszköz értékesítés nyeresége	978	36.865
Elengedett behajtási költségátalány, késedelmi kamat	-	126.098
Egyéb	7.178	58.230
Összesen	748.216	662.725

Az egyéb bevételek tárgyevi 748.216 ezer forintos értékén belül a legjelentősebb a kapott támogatások értéke, amely az előző időszakhoz képest csökkent, mivel a bázisidőszakban egy pályázat 2015. évi lezárását követően folyósított támogatás szerepelt, jellegének megfelelően egyéb bevételként. A tárgyidőszakban fejlesztési célra kapott támogatásként kimutatott bevétel a halasztott bevételek tárgyevi értékcsökkenés arányos visszairását tartalmazza. Ezen túlmenően jelentős nagyságrendet képviselnek az egyéb bevételeken belül a korábbi és tárgyidőszaki káreseményekhez kapcsolódó kártérítési összegek, káreseménnyel kapcsolatos bevételek 283.549 ezer forint értékben, ezek gép meghibásodáshoz, üzemszünethez kapcsolódó – kvázi elmaradt bevételt kompenzáló - biztosítói kártérítések, illetve szállítótól kapott/elismert kötbérek, kártérítések.

A tárgyidőszak végén az értékesítési tervek, intézkedések és rendelkezésre álló információk alapján a Társaság a korábban befektetési célú ingatlanként nyilvántartott eszközöket átsorolta az értékesítésre tartott, értékesítési célú befektetett eszközök közé, amelyek valós értékelésére került sor. A valós értékelés során az érintett ingatlanokra vonatkozó független piaci értébecslésekben szereplő piaci, forgalmi érték került összehasonlításra a könyv szerinti értékkel, egy az ipari jellegű ingatlanok értékesítésének rövid távon belül történő megvalósulását tükröző jelentős, 50%-os diszkont tényezővel figyelembevéve, amely reprezentálja az értékesítés időszükségletét és az értékesítési költségeket is. Ez alapján 70.469 ezer forint értékben kerültek az érintett értékesítési célú ingatlanok felértékelésre, az egyéb bevételeket növelve.

11. PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELE

	2017. eFt	2016. eFt
Deviza hitelek, kölcsönök árfolyamnyeresége	33.408	90.872
Követelésekkel kapcsolatos árfolyamnyereség	6.334	10.811
Kötelezettségekkel kapcsolatos árfolyamnyereség	4.223	4.611
Deviza számlákkal kapcsolatos árfolyamnyereség	2.150	288
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	1.833	2.522
Származékos ügyletek nyeresége	652	10.549
Forgatási célú értékpapírok árfolyamnyeresége	1	2.274
Részvényopciós programhoz kapcsolódó visszaírás	-	12.583
Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	-	2.484
Egyéb pénzügyi bevételek	-	449
Összesen	48.601	137.443

A pénzügyi műveletek bevételei között 33.408 ezer forint értékben jelentkezett a Társaság euró alapú beruházási hiteleihez kapcsolódó árfolyamnyereség. A származékos ügyletek 652 ezer forint tárgyévi árfolyamnyeresége határidős deviza ügyleteken keletkezett, amelyeket a PannErgy Csoport devizában felmerült szállítói kötelezettségeivel összhangban kötött a Társaság.

12. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI

	2017. eFt	2016. eFt
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	280.565	414.715
Deviza hitelek, kölcsönök árfolyamvesztesége	21.681	31.513
Követelésekkel kapcsolatos árfolyamveszteség	11.882	30.565
Kötelezettségekkel kapcsolatos árfolyamveszteség	5.545	11.833
Származékos ügyletek vesztesége	3.709	644
Deviza számlákkal kapcsolatos árfolyamveszteség	2.447	3.012
Részesedések értékesítésének árfolyamvesztesége	-	218
Részvényopciós program ráfordításai	-	56.236
Egyéb pénzügyi ráfordítások	20.225	-
Összesen	346.054	548.736

A pénzügyi műveletek ráfordítása 346.054 ezer forint volt a tárgyidőszakban, ami 202.682 ezer forinttal kedvezőbb az előző időszak pénzügyi műveletek ráfordításaihoz képest. Ezt mindenekelőtt a fizetett kamat ráfordítások alacsonyabb szintje okozza, a 2016-ban történt győri és 2017-ben történt miskolci refinanszírozás pozitív hatása miatt a tárgyidőszakban 134.150 millió forinttal kevesebb kamat ráfordítás merült fel. A refinanszírozás pénzügyi eredményben tükröződő pozitív hatásán túl a deviza követelésekkel, kötelezettségekkel kapcsolatos árfolyameltérések eredményhatása is kedvezően alakult.

A fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordításokon belül 3.709 ezer forint kamat csere ügyletekhez kapcsolódik, amely során a PannErgy Csoport változó kamatozású hiteleit fix kamatozású kondíciókra cserélte a tárgyévi elszámolási időszakokban.

Az egyéb pénzügyi ráfordításoknál 16.842 ezer forint értékben a hosszú lejáratú követelések amortizált bekerülési értékéhez kapcsolódó effektív kamat ráfordítás található.

13. PÉNZÜGYI MŰVELETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB INFORMÁCIÓK

	2017.	2016.
HUF/EUR árfolyam előző év december 31-én	311,02	313,32
HUF/EUR árfolyam tárgyév december 31-én	310,14	311,02
HUF/EUR árfolyam különbség	-0,88	-2,30

Az év végi devizás átértékeléseken realizált eredmény összességében 21.133 ezer forint nyereség, ez elsősorban az euró alapú beruházási hitelekhez kapcsolódik.

14. IMMATERIÁLIS JAVAK

Bruttó érték

	adatok ezer Ft-ban				
	Goodwill	Geoterm. know-how	Vagyoni értékű jogok	Vásárolt szoftver	Összesen
2016. január 1.	-	847.031	466.099	84.443	1.397.573
Beszerezés	343.075	-	-	898	343.973
Értékesítés	-	-	-	-	-
Értékvesztés, selejtezés	-	-167.951	-223	-403	-168.577
Átsorolás	-343.075	304.392	-304.392	-49.518	-392.593
2016. december 31.	-	983.472	161.484	35.420	1.180.376
Beszerezés	174.462	-	-	-	174.462
Értékesítés	-	-	-	-	-
Értékvesztés, selejtezés	-	-	-	-	-
Átsorolás	343.075	80.640	-80.640	-	343.075
2017. december 31.	517.537	1.064.112	80.844	35.420	1.697.913

Halmazott értékcsökkenés

	Goodwill	Geoterm. Know-how	Vagyoni értékű jogok	Vásárolt szoftver	Összesen
2016. január 1.	-	65.695	196.021	5.460	267.176
Növekedés	-	74.301	2.142	1.605	78.048
Értékesítés	-	-	-	-	-
Értékvesztés, selejtezés	-	-	-	-	-
Átsorolás	-	62.437	-134.984	15.212	-57.335
2016. december 31.	-	202.433	63.179	22.277	287.889
Növekedés	-	36.601	36.750	7.817	81.168
Értékesítés	-	-	-	-	-
Értékvesztés, selejtezés	-	-	-	-	-
Átsorolás	-	31.342	-31.342	-	-
2017. december 31.	-	270.376	68.587	30.094	369.057
<i>Nettó érték</i>					
2017. január 1.	-	781.039	98.305	13.143	892.487
2017. december 31.	517.537	793.736	12.257	5.326	1.328.856

Az ONP Holdings SE-től két részletben 750.000 ezer forint értékben megvásárolt, 6,91 % PEGE részesedéshez kapcsolódóan 232.463 ezer forint kisebbségi részesedés kivezetésre került sor, így 517.537 ezer forint goodwill keletkezett.

A goodwill említett értékéből 174.462 ezer forint a tranzakció tárgyidőszaki második szakaszához, lezárásához köthető, amely során a Társaság 250.000 ezer forint értékben megvásárolta a maradék 2,3 % PEGE részesedést. A tárgyidőszakban 343.075 ezer forint goodwill a tárgyi eszközök értékéből került átsorolásra és így külön goodwill soron feltüntetésre a számviteli politika felülvizsgálatát követően, mivel ez a bázis időszakban keletkezett goodwill az előző évben felosztásra került a PEGE Üzletágakhoz tartozó miskolci, győri és szentlőrinci projekt tárgyi eszközeire.

A goodwill értékére vonatkozóan a Társaság 2017. december 31-én elvégezte a kapcsolódó pénztermelő egységek jövőbeni diszkontált cash-flow előrejelzéseire épülő értékvesztés tesztet, ennek során bizonyosságot nyert, hogy a goodwill 517.537 ezer forint értéke valós érték, értékvesztés elszámolása nem indokolt.

A goodwill értékén kívül a Csoport egy jelentősebb fejlesztést, mint geotermikus know-how-t szerepeltet az immateriális javak között, ez a geotermikus feltárásokhoz, fúrásokhoz kapcsolódik. A már megvalósításra került sikeres fúrások esetén a know-how a projekttel érintett tagvállalatokban található és értékcsökkenés elszámolása történik. Ezenkívül a geotermikus üzletághoz, a jövőbeni geotermikus feltárásokhoz kapcsolódó know-how a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-ben van

nyilvántartva. Ennek a nagyértékű immateriális eszköznek a beszámolóban való szerepeltetése indokolt, mivel konkrét, az adott eszköznek tulajdonítható jövőbeni hasznok kapcsolhatók hozzá. A Csoport vezetésének legjobb becslése mellett készített év végi kalkulációk alapján számszerűsíthetők a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban szereplő fejlesztések hasznosításából származó jövőbeni pénzáramok. Ezek a pénztermelő egységekre lebontott pénzáramok diszkontálást követően összehasonlításra kerültek a pénztermelő egységek tárgyi eszközein és goodwill-en túl a Csoport által birtokolt geotermikus know-how könyv szerinti értékekkel, és ez alapján a tárgyidőszakban nem indokolt értékvesztés elszámolása.

A csoportszintű egységes számviteli kezelés érdekében egyes immateriális eszközöknél egyedi átminősítést követően a tárgyidőszakban átsorolások történtek a különböző immateriális javak kategóriák között, egy jellegét tekintve.

15. TÁRGYI ESZKÖZÖK

adatok ezer Ft-ban					
Bruttó érték	Ért. célú ingatlanok	Ingatlanok	Gépek és járművek	Beruházás	Összesen
2016. január 1.	-	15.788.660	6.399.332	89.448	22.277.440
Beszerezés	-	-	-	966.091	966.091
Aktiválás	-	78.678	897.087	-975.765	-
Értékesítés	-	-37.405	-65.525	-	-102.930
Átsorolás, selejtezés, értékvesztés	-	312.125	22.499	-49.985	284.639
2016. december 31.	-	16.142.058	7.253.393	29.789	23.425.240
Beszerezés	-	-	-	494.035	494.035
Aktiválás	-	-	329.269	-329.269	-
Értékesítés	-	-	-1.222	-	-1.222
Valós értékelés hatása	70.469	-	-	-	70.469
Átsorolás goodwill közé	-	-343.075	-	-	-343.075
Átsorolás értékesítési célú ingatlanba	272.531	-347.456	-	-	-74.925
Egyéb mozgások, selejtezés	-	27.160	-17.758	-	9.402
2017. december 31.	343.000	15.478.687	7.563.682	194.555	23.579.924
Halmazott értékcsökkenés	Ért. célú ingatlanok	Ingatlanok	Gépek és járművek	Beruházás	Összesen
2016. január 1.	-	472.197	1.156.799	-	1.628.996
Növekedés	-	463.412	654.951	-	1.118.363
Értékesítés	-	-306	-18.778	-	-19.084
Átsorolás, selejtezés, értékvesztés	-	-3.901	-10.294	-	-14.195
2016. december 31.	-	931.402	1.782.678	-	2.714.080
Növekedés	-	457.314	761.952	-	1.219.266
Értékesítés	-	-	-	-	-
Átsorolás, selejtezés, értékvesztés	-	-74.925	-	-	-74.925
2017. december 31.	-	1.313.791	2.544.630	-	3.858.421
Nettó érték					
2017. január 1.	-	15.210.656	5.470.715	29.789	20.711.160
2017. december 31.	343.000	14.164.896	5.019.052	194.955	19.721.903

Az ingatlanok közül 343.075 ezer forint értékben az immateriális javak, azon belül goodwill közé történő átsorolás részletei a 14. Immaterális javak fejezetben kerül kifejtésre.

A társaság Budapest, XXI. kerületben (Csepel) és Debrecenben található ingatlanjai az előző évben az ingatlanok között szerepeltek, a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, mint befektetési célú eszközök kerültek megjelölésre.

A tárgyidőszak végén az értékesítési tervek, intézkedések és rendelkezésre álló információk alapján a Társaság a korábban befektetési célú ingatlanként nyilvántartott és a tárgyidőszakban 74.925 ezer forint értékcsökkenés elszámolással érintett eszközöket átsorolta 272.531 ezer forint értékben az értékesítési tartott, értékesítési célú befektetett eszközök közé, ahol az átsorolást követően valós értékelésre került sor. A valós értékelés során az érintett ingatlanokra vonatkozó független piaci értékbecslésekben szereplő piaci, forgalmi érték került összehasonlításra a könyv szerinti értékkel, egy az ipari jellegű ingatlanok értékesítésének rövid távon belül történő megvalósulását tükröző jelentős, 50%-os diszkont tényezővel figyelembevéve, amely reprezentálja az értékesítés időszerűségletét és az értékesítési költségeket is. Ez alapján 70.469 ezer forint értékben kerültek az érintett értékesítési célú ingatlanok felértékelésre, az egyéb bevételeket növelve.

Az egyéb mozgások, selejtezések között geotermikus gépek, berendezések tárgyidőszaki terven felüli értékcsökkenésének, selejtezésének az értéke szerepel 17.758 ezer forint értékben. Az ingatlanok bruttó értékének 27.160 ezer forintos növekménye előző évet érintő, tárgyévi eredményt nem érintő, tőkével szemben elszámolt tétel.

Egyes ingatlanok és gépek a fennálló beruházási hitelek biztosítékául szolgálnak. Ehhez kapcsolódóan az alábbi materiálisabb jogcímkorlátozások, elzálogosítások érvényesek 2017. december 31-én az ingatlanok, gépek, berendezések tekintetében:

PannErgy Társaság	Finanszírozó	Tárgyi eszközöket terhelő biztosíték összege	Biztosítékok
Kuala Kft.	UniCredit Bank Hungary Zrt.	4.500.000 euró és 2.292.675 ezer forint	Együttes, vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálog (valamennyi ingatlanra és ingóságra), PEGE Zrt. üzletrészére
Miskolci Geotermia Zrt.			
Arrabona Geotermia Kft.	CIB Bank Zrt.	27.402.334 euró	Együttes, vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálog (valamennyi ingatlanra és ingóságra), PEGE Zrt. üzletrészére
DD Energy Kft.			
Szentlőrinci Geotermia Zrt.	Széchenyi Bank Zrt.	540.000 ezer forint	Vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálog (valamennyi ingatlanra és ingóságra)
Berekfürdő Energia Kft.	Unicredit Leasing Hungary Zrt.	617.502 euró	Zálogjog a geotermikus projekt eszközeire vonatkozóan, PEGE Zrt. készfizető kezessége

A tárgyidőszakban nem került sor tárgyi eszközök átértékelésére.

15.1. Nagy értékű tárgyi eszközök év végi értékelése

A PannErgy Csoport a geotermikus projektek speciális jellege miatt több leányvállalatában is nagyértékű eszközökkel (termelő és visszasajtoló kutak, mint ingatlanok, hőközpontok, távvezetékek, egyéb eszközök) rendelkezik, amelyek pénztermelő képessége a projekt jelleg miatt csakis az adott projekthez kapcsolódó, összes tárgyi eszközre, mint pénztermelő egységre vetítve értelmezhető. Ezt alátámasztandó az egyes projektek külön gazdasági egységekbe szervezettek, egy adott eszközcsoport csak egy piacon kerül felhasználásra.

Az értékvesztési teszt minden olyan PannErgy tagvállalatnál megtörtént 2017. december 31-én, ahol a Társaságok eszközeinek döntő hányada termelésben résztvevő, vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszköz, függetlenül attól, hogy a Társaság értékvesztési jelt észlelt-e vagy sem.

Értékvesztési jelként a PannErgy Csoport azt értelmezte, ahol az előző években és a tárgyévben veszteségek keletkeztek, ami lehet annak a jele, hogy az eszközök gazdasági teljesítménye gyengébb az üzembehelyezéskor megfogalmazott elvárási szinttől.

A geotermikus tevékenység speciális jellege miatt a piaci összehasonlítás, illetve költségalapú értékelés, valamint reziduális cégérték módszer helyett a jövedelemtermelő képességen alapuló értékelés került alkalmazásra a nagy értékű eszközök év végi értékelésénél, értékvesztés tesztjénél. A módszer során számszerűsítésre került, hogy a nagyértékű eszközök tulajdonlásából milyen előnyök származhatnak a jövőben a PannErgy Csoport számára, ezeknek a számszerűsített előnyöknek, mint jövőbeni cash flow-nak a jelenérték becslése történt meg. Előnyként a jövedelemtermelő képesség került alapként meghatározásra, azaz a következő évekre vonatkozó részletes modell alapján jelzett pénzáramok diszkontált jelenértéke került kalkulálásra. Az értékvesztés teszt során az így kalkulált érték, mint megtérülési érték került összehasonlításra a tárgyi eszközök és immateriális javak összesített 2017. december 31-i könyv szerinti értékével.

A megtérülő érték számítására vonatkozó modell tartalmazza:

- az egyes pénztermelő egységként definiált Társaságok számára az eszközökből származó jövőbeni cash flow-k tervezett mértékére vonatkozó becslését;
- ezeknek a jövőbeni cash flow-k összegét és időbeli teljesülését;
- a pénz időértékét;
- egyéb, iparági sajátosságokon alapuló tényezőket.

Az elvégzett értékvesztési tesztek alapján az IAS 36 standard előírásaival összhangban a Csoport eszközei a megtérülő értéküket meg nem haladó értéken vannak nyilvántartva, azaz a könyv szerinti értékük meghaladja az eszköz használatának vagy értékesítésének révén megtérülő összeget, értékvesztés elszámolására nem került sor.

16. BEFEKTETÉSEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Geo-Wendung Zrt.	-	250.000
Pannunion Service GmbH.	22.935	22.935
Összesen	22.935	272.935

A PannErgy Csoport a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban a Tartós befektetések között mutatja ki a Pannunion Service GmbH., mint befektetésként megszerzett, de nem konszolidált társaságok könyv szerinti értékét, ennél a társaságnál a PannErgy Csoport részesedése 91%. A PannErgy Nyrt. nem vonja be a konszolidációba a Pannunion Service GmbH-t, mivel a tulajdonosok a társaság végelszámolással történő megszüntetése mellett döntöttek és a bevonás nem lenne lényeges hatással a konszolidált pénzügyi kimutatásokra. A Pannunion Service GmbH. végelszámolás alatt van, amely végelszámolási folyamat 2018-ban kerül befejezésre. A végelszámolási folyamat során, a vagyonfelosztásnál a Társaság befektetése teljes egészében térülni fog.

Az előző évben értékesíthető befektetések között szerepelt a Geo-Wendung Zrt.-ben lévő 40%-os közvetlen (24%-os közvetett) részesedése 250.000 ezer forint értékben. Ez a befektetés a tárgyidőszakban megszűnt, mivel a Társaság értékesítette a Geo-Wendung Zrt. 24% tulajdonosában, a CSRG Energia Zrt-ben fennálló 100%-os részesedését.

17. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (KONCESSZIÓS SZERZŐDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓAN)

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
PannErgy Koncessziós Kft. győri beruházása	64.740	-

A PannErgy Csoport 64.740 ezer forint értékben tart nyilván koncessziós szerződéshez kapcsolódó pénzügyi eszközt 2017. december 31-én a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, az IFRIC 12 értelmezés előírásaival összhangban. Ez a pénzügyi eszköz a Társaság Győri Geotermikus Projekthez kapcsolódó, 2018-ban megvalósuló koncessziós projektje keretében eddig 19.740 ezer forint értékben felmerült, előkészülethez, felméréshez kapcsolódó költségeket és 45.000 ezer forint, Magyar Államnak fizetett koncessziós díjat tartalmazza.

A Társaság leányvállalata, a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. Győr terület vonatkozásában geotermikus energia kutatására és kinyerésére, továbbá hasznosítására 35 éves határozott időtartamra szóló (amely egy alkalommal 17 és fél évvel meghosszabbítható) koncessziós szerződést írt alá a Magyar Állammal. A PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. erre a projektre 2017-ben egy külön koncessziós társaságot alapított, a PannErgy Koncessziós Kft-t.

A koncessziós szerződés hatálya alatt, szerződéses feltételei mentén megvalósításra kerülő projekt jogi és számviteli minősítését tekintve megfelel az IFRIC 12 értelmezésnek, ez alapján a projekt keretében eddig megvalósított beruházás értéke a befektetett eszközök között, mint pénzügyi eszköz szerepel a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, ahol a bemutatott érték megfelel, azaz fedezve van a beruházás készülségi fokával arányos, a koncessziós szerződés 35 éves időtartama alatt várható diszkontált cash-flow-k értékével.

18. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖVETELÉSEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Egyéb követelések	203.784	14.929

A PannErgy Csoport 203.784 ezer forint értékben tart nyilván hosszú lejáratú követeléseket 2017. december 31-én a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. Ezek az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott követelések olyan adásvételi ügyletekhez kapcsolódnak, ahol a vételár egy részére hosszú lejáratú, egy éven túli fizetési ütemezésben állapodott meg a vevő partnerrel a Társaság.

19. LÍZINGKÖVETELÉSEK

A tárgyidőszakban és a bázis időszakban a PannErgy Csoportnak lízing követelése nem áll fenn.

20. KÉSZLETEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Anyagok	22.955	3.710
Befejezetlen termelés és félkész termék	-	-
Késztermékek	-	-
Áruk	97.518	144.669
Készletek értékvesztése	-	-
Összesen	120.473	148.379

A 2017. évi és a 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásokban kimutatott készletek értékének nagy része áru, amely részleteit tekintve a geotermikus projektek megvalósítása során felhasznált készletek (jellemzően béléscső), illetve a Társaság ezenkívül fenntartási anyagokkal rendelkezik a konszolidált pénzügyi kimutatások fordulónapján.

A készletek tárgyidőszaki csökkenésének fő oka értékesítés, ugyanakkor a készletek műszaki felülvizsgálata során 10.689 ezer forint értékben selejtezésre is sor került.

21. VEVŐKÖVETELÉSEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Vevőkövetelések	1.376.329	1.671.245
Kétes követelésekre képzett értékvesztés és visszaírás	-7.167	-
Összesen	1.369.162	1.671.245

A PannErgy Csoport tagvállalatai koncentrált, kisszámú vevő partner felé végeznek értékesítési tevékenységet, általában hosszú távú szerződéses háttéren alapulva. A vevői kapcsolatok stabil jellege alapján a PannErgy Csoportnál nem jellemző a vevői követelésekre történő értékvesztés, a tárgyidőszakban egyetlen partner kapcsán került sor 7.167 ezer forint értékvesztés képzésére. (lásd 38. Értékvesztések fejezet). A vevőkövetelések nem kamatozóak, és általában 30 napos futamidejűek. A vevőkövetelések a bázis időszakokkal összehasonlítva nagyságrendileg azonos értéket mutatnak.

22. EGYÉB KÖVETELÉSEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Káreseményekhez kapcsolódó követelések	130.438	-
Következő időszak elhatárolt tételei	118.177	99.354
Egyéb adó követelések	79.837	188.877
Utólag kapott, elismert engedmények	39.000	-
Adott előlegek	11.102	71.226
Származékos ügyletekkel kapcsolatos követelések	9.300	519
Egyéb adott kölcsönök	3.405	21.143
Követelések munkavállalókkal szemben	58	64
Egyéb	-	-
Összesen	391.317	381.183

Az egyéb követelések között 130.438 ezer forint értékben jelennek meg káreseménnyel kapcsolatos bevételek, amelyek gép meghibásodáshoz, üzemszünethez kapcsolódó elismert jogalapú, részben a jövőben teljesítendő kártérítések.

A Társaság a tárgyidőszak végén 39.000 ezer forint értékben tartott nyilván elismert követeléseket igénybevett szolgáltatásokhoz kapcsolódó, utólag kapott engedmények alapján, ezek jelen pénzügyi kimutatások időpontjáig pénzügyileg rendeződtek.

A következő időszak elhatárolt tételeinek összegéből 78 ezer forint árbevételhez, 118.099 ezer forint költségekhez kapcsolódik. Az egyéb adó követelések összegét részletezve az látható, hogy az általános forgalmi adó követelés a legjelentősebb 43.734 ezer forint értékben, illetve a társasági adóval

kapcsolatos követelések 20.385 ezer forint értékben, illetve az innovációs járulékkal kapcsolatos követelések 20.591 ezer forint értékben.

Az adó jellegű követelésekből külön soron kiemelve szerepelnek az előre fizetett nyereségadók, a tárgyidőszakban 20.062 ezer forint követelést tart nyilván a Társaság, szemben az előző időszak 40.153 ezer forintos értékével.

23. ÉRTÉKPAPÍROK (ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK)

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Lejáratig tartandó értékpapírok	200.027	20

Az előző évhez képest jelentősen megnőtt az értékpapírok értéke a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, ennek oka, hogy a miskolci refinanszírozást követően a PannErgy Csoport a cash-flow terveivel összhangban 200.000 ezer forint összeget rövid lejáratú állampapírba (diszkont kincstárjegy) fektetett átmeneti jelleggel, a győri koncessziós beruházás során történő geotermikus kút fúrás 2018. második negyedévben várható kezdetéig.

24. JEGYZETT TŐKE

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Jegyzett tőke	421.093	421.093

2016. december 31-én a jegyzett tőke 421 093 ezer forint volt, amely 2017-ban nem változott. A pénzügyi beszámolóknak a jegyzett tőke a teljes kibocsátásnak megfelelően, míg a részvény darabszám a visszavásárolt saját részvények mennyiségével csökkentve kerül kimutatásra.

A jegyzett tőke 21.054.655 db, egyenként 20 Ft névértékű szavazati jogot biztosító részvényből áll. Ebből 2017. december 31-én 3.375.638 darab volt a Társaság és konszolidációba bevont tagvállalatai birtokában, ami 4,6 %-os növekedés az előző időszakhoz képest, a tárgyidőszak január – március időszakában történt saját részvény vásárlásoknak köszönhetően.

A Budapesti Értéktőzsde Zrt. a Pannonplast Műanyagipari Nyrt. HU0000073440 ISIN kóddal ellátott tőzsrészvényei tekintetében a Terméklista adatait 2007. november 21. napjával módosította:

ISIN azonosító	új adat HU0000089867	régi adat: HU0000073440
Értékpapír névértéke:	20 Ft	100 Ft
Tőzsdére bevezetett értékpapír (db)	21.054.655	4.210.931

A Cégbíróság 2007. október 12-i hatállyal a cégnyilvántartásba bejegyezte a Társaság 2007. augusztus 31-én megtartott közgyűlésének a Társaság által kibocsátott részvények névértékének a Társaság jegyzett tőkéjének nagyságát nem érintő stock-split (névérték darabolása) eljárásra vonatkozó határozatait. A 100 Ft névértékű részvények utolsó tőzsdei kereskedési napja 2007. november 20-a volt.

25. VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY

	2017.	2016.
	dec. 31.	dec. 31.
Visszavásárolt saját részvény (db)	3.375.638	3.228.438
Névérték (eFt)	67.513	64.569
Bekerülési érték (eFt)	3.169.955	3.101.545

2017. december 31-én 3.375.638 darab PannErgy Nyrt. saját részvény volt a Társaság birtokában, amely 147.200 darabbal meghaladja a 2016. december 31-i saját részvény állományt. A változáson belül a saját részvény növekedés 147.200 darab, míg saját részvény csökkenés nem történt a tárgyidőszakban, sem a részvényopciós programhoz kapcsolódóan, sem azon kívül. A Társaság által 2017. december 18-án bejelentett 98.000 darab lehívott részvény opció leszállítására 2017. december 31-ét követően került sor.

A tárgyidőszakban történt saját részvény növekedés összhangban van a Társaság 2016. április 28-án megtartott közgyűlésének 19/2016. (IV.28.) sz. határozatával, amelynek értelmében a PannErgy Nyrt. 2016. májusától saját részvény visszavásárlási programot indított. A program első hónapja 2016. május, utolsó hónapja 2017. április volt. A program keretében a PannErgy Nyrt. minden hónapban legalább 20 millió forint értékben vásárol PannErgy részvényeket a Budapesti Értéktőzsdén keresztül, legfeljebb összesen 300 millió forint összegben, azzal a korlátozó előírással, hogy az ütemezett részvényvisszavásárlási program során a részvények vételára nem lehet több, mint 500 forint részvényenként. A PannErgy Nyrt. 2016. szeptember 2-án tájékoztatta a tőkepiaci szereplőket, hogy a 2016. július 22-én közzétett, és részletesen bemutatott saját részvény visszavásárlási program részeként, a Társaság kereskedési naponként 3.000 darab törzsrészvény vásárlását célozta meg, amelyet 2016. szeptember 2-től 2.300 darabra csökkentett.

A Társaság 2017. április 28-án megtartott közgyűlésének határozata értelmében a PannErgy Nyrt. újabb saját részvény visszavásárlási programot indított, amelynek kezdő időpontja 2017. április 29., utolsó napja 2018. április 27. A program keretében a PannErgy Nyrt. legfeljebb 1.000 millió forint értékben vásárol saját részvényt tőzsdei forgalomban, legalább 1 forintos és legfeljebb 600 forintos maximális árfolyamon. A közgyűlési felhatalmazás mellett 2017. évben ezzel a programmal kapcsolatban nem történt saját részvény vásárlás, a részvény árfolyam jelentős emelkedése miatt.

A saját részvény tranzakciók tekintetében a nyilvános közzétételek adnak bővebb információt.

26. TARTALÉKOK

A PannErgy Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a Tartalékok részletei a következők:

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Tőketartalék	10.515.993	10.515.993
Eredménytartalék	1.700.805	1.967.453
Egyéb tartalék	-955.953	-946.652
Összesen	11.260.845	11.536.794

A tőketartalék két múltbeli eseményhez köthető, egyrészt a részvénytársasági formává történő átalakulásnál történt jegyzett tőke leszállításból, másrészt a részvénykibocsátásból származó árfolyam nyereségből tevődik össze. A tőketartalékként nyilvántartott összeg a 2016. és 2017. üzleti évek között nem változott.

Az eredménytartalék soron kimutatott összeg a PannErgy Csoport korábbi évek felhalmozott eredményeinek a tulajdonosoknak kifizetett osztalékkal csökkentett értékét tartalmazza. A 2016. és 2017. években osztalék kifizetés nem került jóváhagyásra.

Az egyéb tartalékon a korábbi években értékesített külföldi leányvállalatok konszolidálásából adódó árfolyamkülönbségeket, valamint a saját részvény eladásából keletkező árfolyam veszteségeket mutatja ki a Társaság.

A PannErgy Csoport konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásában külön soron szerepel a visszavásárolt saját részvények miatti tartalék és az általános tartalékok összevont összege. Az elszámolás és a bemutatás módja az *IAS 32 Pénzügyi instrumentumok: Bemutatás standard* és *IAS 33 Egy részvényre jutó eredmény standard* előírásoknak felel meg.

A saját tőke változásairól készült konszolidált kimutatás „Visszavásárolt saját részvények” oszlopa az aktuális saját részvény állományok és mozgások könyv szerinti, bekerülési értékét mutatja, míg a „Saját részvény eladás” sor „Tartalék” oszlopához tartozó összeg az értékesítéshez tartozó – könyv szerinti értékhez képest elszámolt – árfolyam különbséget tartalmazza. Saját részvény vásárlás esetén eredmény nem merül fel, így a saját tőkén belül a tartalékok közé nem kerül érték.

27. KISEBBSÉGI RÉSZESEDÉS

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Egyenleg január 1-jén	183.372	247.609
Leányvállalatok tárgyévi eredményéből a kisebbségi (leányvállalati külső) tulajdonosokra jutó rész	16.670	-7.530
Leányvállalati üzletrész eladása/ vásárlása miatti kisebbségi részesedés csökkenése/ növekedése	-175.502	-56.707
Egyenleg december 31-én	24.540	183.372

27.1. ONP Holdings SE-től vásárolt PEGE részesedés

A tárgyidőszakban lezárult az ONP Holdings SE és PannErgy Nyrt. közötti, az ONP Holdings SE-nek a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-ben meglévő 6,91 % kisebbségi részesedés megszerzésére vonatkozó, részvényadásvételi szerződésen alapuló ügylet. A 6,91 % részesedés vételáraként megállapított 750.000 ezer forint összegből 500.000 ezer forint még 2016-ban pénzügyileg rendezésre került, a 4,6 % kisebbségi részesedés kivezetése mellett. A tranzakció lezárását jelentő maradék 2,3 % kisebbségi részesedés értékesítésére, a 250.000 ezer forint összegű második részlet pénzügyi teljesítésére 2017. áprilisában került sor. A tranzakció eredményeként a PannErgy Nyrt. részesedése a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-ben a 2016. december 31-i 97,7 % állapothoz képest 2017. május 5-én 100%-ra nőtt. A Társaság tárgyidőszakra vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-ben lévő kisebbségi részesedés 75.538 ezer forinttal nullára csökkent.

27.2. A kisebbségi részesedéseket érintő egyéb tárgyévi mozgások

A CSRG Energia Zrt. 2015. októberében 40%-os tulajdonrészt szerzett a miskolci geotermikus másodlagos hő hasznosítása mellett elkötelezett Geo-Wendung Zrt-ben 250.000 ezer forint értékű befektetéssel. A Társaság 2016. március hónapban kötött adásvételi szerződés alapján értékesítette a CSRG Energia Zrt-ben fennálló részesedésének 40%-át 100.000 ezer forint vételárért egy másodlagos hőenergia hasznosítása mellett elkötelezett befektetői csoportnak, mint vevő partnernek, ehhez kapcsolódóan a Társaság konszolidált pénzügyi kimutatásaiban szereplő kisebbségi részesedés 100.218 ezer forinttal növekedett. A tárgyidőszakban a CSRG Energia Zrt. tulajdonosai a szétválás mellett döntöttek, a 2018. május 30-án bejegyzett szétválási folyamat végén a CSRG Energia Zrt. a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. 100%-os tulajdona lett, a szétválás során a CSRG Energia Zrt-ben lévő kisebbségi részesedés 99.963 ezer forinttal nullára csökkent.

A szétválást követően a Geo-Wendung Zrt. 24%-os tulajdonrészét tulajdonló CSRG Energia Zrt. a tárgyidőszakban, 2018. decemberében értékesítésre került.

A 2017. évben a kisebbségi részesedés összege az érintett leányvállalatok eredményének köszönhetően 16.670 ezer forint értékben növekedett.

28. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök, lízingek		
- Biztosítékkal fedezett EUR alapú hitel	7.369.710	6.864.247
- Biztosítékkal fedezett HUF alapú hitel	2.533.599	2.872.678
- Pénzügyi lízing kötelezettség	51.008	65.555
- Biztosítékkal nem fedezett HUF alapú kölcsön	-	11.200
- Rövid lejáratú hitelek közé átsorolt éven belüli rész	-1.159.562	-955.415
Hosszú lejáratú hitelek, lízingek összesen	8.794.755	8.858.265

A hosszú lejáratú hitelek növekedése a tárgyidőszakban a Miskolci Geotermikus Projekthez kapcsolódó refinanszírozás során történt futamidő átstrukturálás következménye.

28.1. Hosszú lejáratú hitelek súlyozott átlagos kamatlába

Az euróban fennálló hitelek kamatlábának alapja a Győri és Miskolci Geotermikus Projekt társaságainál, függetlenül a finanszírozó pénzintézettől 3 havi EURIBOR, a Berekfürdő Energia Kft. finanszírozásánál 1 havi EURIBOR. Ezt és a szerződéses kamatfelárat figyelembe véve a biztosítékkal fedezett EUR alapú hitelek súlyozott átlagos kamatlába 2017. december 31-i állapotnak megfelelően 2,47 %, szemben a 2016. december 31-i 2,49 %-kal, ezek a súlyozott átlagos kamatlábak nem tisztán EURIBOR alapon, hanem a kapcsolódó kamatcsere ügyletek hatását tükrözve kerültek kalkulálásra.

A biztosítékkal fedezett forint alapú hitelek között fix 2,5 % kamatozású, 1 vagy 3 havi BUBOR alapúak. Ezek súlyozott átlagos kamatlába 3,10 % a tárgyidőszakban, ami az előző év hasonló időszakának 2,93 %-os adatához képest kismértékű növekedés, ugyanakkor ez BUBOR alapon magasabb lenne, itt a kamatok szinten tartásában a kamatcsere ügyletek pozitív hatása tükröződik.

A pénzügyi lízing kötelezettségek súlyozott átlagos kamatlába 2017. december 31-én 6,91 %, ami megegyezik az előző év hasonló adatával.

28.2. Hosszú lejáratú hitelek lejárat dátumai

A hosszú lejáratú kötelezettségek 8.794.755 ezer forintos összegéből 4.335.555 ezer forint 1-5 év közötti lejáratúval, míg 4.459.200 ezer forint 5 éven túli lejáratúval rendelkező kötelezettség.

28.3. A hosszú lejáratú hitelek között szereplő lízing kötelezettségek részletezése**2017.**

Megnevezés	EUR	eFt	Lejárat	Kapcsolódó eszközök könyv szerinti érték eFt
Termelő gépek	164.470,15	51.009	2021.01.04.	117.998

2016.

Megnevezés	EUR	eFt	Lejárat	Kapcsolódó eszközök könyv szerinti érték eFt
Termelő gépek	210.775,60	65.555	2021.01.04.	129.901

A lízing kötelezettség a Berekfürdői Projekt műszaki berendezéseihez kapcsolódik.

28.4. Egyéb hosszú lejáratú, halasztott bevétel

	2017. eFt	2016. eFt
Egyéb hosszúlejáratú halasztott bevétel	4.562.809	4.845.698
Hosszú lejáratú bevételek éven belüli része	-291.481	-280.771
Egyéb hosszúlejáratú halasztott bevétel összesen	4.271.328	4.564.927

A Társaság energetikai projektjeihez kapcsolódóan az egyéb hosszú lejáratú halasztott bevételek között mutatja ki a projektekhez pályázat útján elnyert vissza nem térítendő támogatások éven túli részét, míg a rövid lejáratú rész a rövid lejáratú kötelezettségek között szerepel, ez utóbbi a konszolidált eredménykimutatásban az egyéb bevételek között kerül elszámolásra a pályázattal érintett eszközök amortizációval arányos visszaírása következtében.

A hosszú lejáratú halasztott bevételek a geotermikus projektekhez pályázat útján elnyert vissza nem térítendő támogatások éven túli részét tartalmazzák PannErgy Csoport szinten, az egyedi mérlegekben az átmenő passzívák között szerepelnek. A rövid lejáratú rész a rövid lejáratú kötelezettségek között szerepel.

28.5. A halasztott bevételhez kapcsolódó támogatások részletei

adatok millió forintban

Tagvállalat	Projekt azonosító	Elszámolható beruházási költség	Elnyert támogatás	Lehívott támogatás	Támogatás halasztott bevétel (kötelezettség)
Szentlőrinci Geotermia Zrt.	KEOP-4.2.0/B-09-2009-0026	883	442	427	364
Berekfürdő Energia Kft.	KEOP 4.4.0/A/09-2009-0009	250	125	125	70
DoverDrill Mélyfúró Kft.	GOP-1.3.1-11/A-2011-0192	232	104	104	62
Miskolci Geotermia Zrt.	KEOP 4.7.0-2010-0001	632	316	314	271
Miskolci Geotermia Zrt.	KEOP 4.2.0/B-11-2011-0007	2.856	1.000	1.000	833
Miskolci Geotermia Zrt.	GOP-1.2.1/B-12-2012-0005	323	162	148	80
Kuala Kft.	KEOP 4.7.0/11-2011-0003	619	309	309	283
Kuala Kft.	KEOP-4.10.0/B-12-2013-0012	2.836	1.000	1.000	850
DD Energy Kft.	KEOP-4.10/B-12-2013-0010	3.997	1.000	1.000	880
Arrabona Geotermia Kft.	KEOP-4.10/B-12-2013-0011	3.509	1.000	992	870
PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt.	PIAC_13-1-2013-0006	889	442	442	-
Támogatások a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban 2017. december 31-én:					4.563

Valamennyi fenti projekt jellege projekt megvalósítás, a projekt célok pedig a KEOP pályázatok esetében geotermikus energiahasznosítás, a GOP pályázatoknál eszközbeszerzés vagy rendszerfejlesztés. A PIAC_13 pályázathoz kapcsolódóan kapott támogatás teljes egészében elszámolásra került bevételként, a támogatás kapcsán kifejlesztett know-how értékesítése, illetve a fejlesztéshez kapcsolódóan beszerzett eszközök projekt zárásig megtörtént értékcsökkenése kapcsán. Az egyes pályázati projekthez kapcsolódó fenntartási időszak lejárt nem érinti a támogatás visszairásokat, mert azok a támogatott eszközök hasznos élettartamához kapcsolódnak.

A PannErgy Csoport kapott támogatási előleghez kapcsolódó kötelezettséget nem tart nyilván 2017. december 31-én.

29. RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Rövid lejáratú bankhitelek	-	-
Hosszú lejáratú hitelek éven belüli része	1.159.562	955.415
Egyéb rövid lejáratú hitel	48.072	142.377
Összesen	1.207.634	1.097.792

A rövidlejáratú hitelek között szerepel egy tárgyi eszköz csoportra vonatkozó lízingszerződéssel kapcsolatos kötelezettség, melynek éven belüli törlesztő részlete az alábbi:

Megnevezés	EUR	eFt	Lejárat
Termelő gépek	45.943	15.365	2021.01.04.

29.1. Egyéb hosszúlejáratú, halasztott bevétel éven belüli része

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Egyéb hosszúlejáratú halasztott bevétel éven belüli része	291.481	280.771
Összesen	291.481	280.771

A geotermikus projektekhez pályázat útján elnyert támogatások egy éven belül felhasználható része, mely az eredmény kimutatásban az egyéb bevételek között kerül elszámolásra a pályázattal közvetlenül érintett immateriális javak és tárgyi eszközök amortizációval arányosan.

30. CÉLTARTALÉKOK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Nyitó egyenleg január 1-jén	56.236	13.745
Céltartalék képzés	-	56.236
Céltartalék átsorolás	-56.236	-
Céltartalék feloldás	-	-13.745
Záró egyenleg december 31-én	-	56.236

Az előző időszaki céltartalék képzés a 2016-2019. időszakra vonatkozó részvényopciós program értékeléséhez kapcsolódott. A Társaság a tárgyidőszakban a részvényopciós program értékelésének összegét rövid lejáratú kötelezettségeként mutatja ki a tőketartalékkal szemben, az adott fordulónapon a PannErgy részvény aktuális piaci árfolyama, volatilitása és a részvényopciós programban meghatározott részvény árfolyam szintek elérésének valószínűsége alapján.

Ez számviteli politika változást jelent, mert a tárgyévet megelőző időszakban a Társaság ezeket a várható kötelezettségeket céltartalékként kezelte, annak figyelembevételével, hogy a jelzett időszakokban az opciók lehívásához kapcsolódó feltételrendszer még nem teljesült maradéktalanul. A fentiek alapján került sor a tárgyidőszakban a céltartalék egyéb rövid lejáratú kötelezettségek közé történő átvezetésére.

A PannErgy Csoport tárgyévi és megelőző évi konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásában nem szerepeltet céltartalékokat környezetvédelmi, rekultivációs jellegű kötelezettségekre.

A Társaság nem képez fedezetet a létszámleépítéshez kapcsolódó költségekre, a munkavállalók nyugdíjára és nincs ilyen kötelezettsége az állami nyugdíjrendszerbe befizetett járulékon felül.

31. EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Adó- és járulék kötelezettségek	177.940	189.764
Következő időszak elhatárolt tételei	137.658	120.681
Bérek és társadalombiztosítás	4.516	7.887
Származékos ügylethez kapcsolódó kötelezettség	-	5.063
Részvényopciós programhoz kapcsolódó kötelezettség	209.046	-
Egyéb	4.420	14.633
Egyéb rövid lejáratú kötelezettség összesen	533.580	338.028

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között a legjelentősebb tétel a 2016-2019. időszakra vonatkozó részvényopciós programhoz kapcsolódó kötelezettség (lásd 37. Részvény alapú juttatások fejezet).

A Társaság 177.940 ezer forint értékben tart nyilván adó- és járulék kötelezettségeket, ezek közül kiemelhető az áfa fizetési kötelezettségek 155.341 ezer forint értéke és a geotermikus hőtermeléssel foglalkozó projekt társaságok bányajáradék fizetési kötelezettségei 21.478 ezer forint értékben.

A 137.658 ezer forint értékű következő időszak elhatárolt tételei között 76.942 ezer forint bevételekhez kapcsolódik, míg 60.716 ezer forint a következő időszakhoz kapcsolódó költségek összege, ez utóbbi értékéből 8.825 ezer forint következő időszakra vonatkozó fizetendő kamatokat jelent.

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között 4.419 ezer forint értékben a részvények korábbi, dematerializált értékpapírrá történő átalakításakor keletkező kötelezettséget tart nyilván a Társaság.

32. ADÓZÁS, NYERESÉGADÓ**32.1. Tárgyévet érintő jövedelemadó**

	2017. eFt	2016. eFt
Tárgyévi adókötelezettség	25.772	15.554
Halasztott adó hatása	95.235	12.178
Összesen	121.007	27.732

A csoportszintű tárgyévi társasági adófizetési kötelezettség az egyes társaságok magyarországi szabályok szerint megállapított adózandó nyeresége alapján került meghatározásra. Az alkalmazott társasági nyereségadó kulcs a PannErgy Csoport valamennyi tagvállalata számára 9%, szemben az előző évi 10%-kal.

A Társaság az önkormányzatok felé fizetendő helyi iparüzési adót a számviteli politikájával összhangban nem a nyereségadók között, hanem az egyéb ráfordítások között mutatja ki.

32.2. Halasztott adó követelés

A halasztott adó eszközök és kötelezettségek értékelése során az eszközök között kimutatott halasztott adó követelés a következők szerint került meghatározásra:

	2017. eFt	2016. eFt
Elhatárolt veszteségek miatti megtérülés	127.169	210.191
Számviteli törvény és adótörvény szerinti értékcsökkenésből eredő eltérés	-1.285	-
Tárgyi eszközök értékcsökkenés differencia konszolidációból	218.313	214.827
Céltartalék képzés	-	-
<i>Halasztott adó követelés (bruttó)</i>	<i>344.197</i>	<i>425.018</i>
<i>Halasztott adó kötelezettség (bruttó)</i>	<i>-53.222</i>	<i>-38.808</i>
Elszámolandó halasztott adó (nettó)	290.975	386.210
Előző évben elszámolt halasztott adó	386.210	398.388
Halasztott adó elszámolás/visszaírás	95.235	-12.178
Halasztott adó követelés december 31-én	290.975	386.210

A befektetett eszközök között kimutatott 290.975 ezer forint halasztott adókövetelés egyrészt a PannErgy Csoporthoz tartozó leányvállalatok fel nem használt negatív adóalapjaira, másrészt egyéb IFRS halasztott adó módosító tételekre vonatkozó, a jogszabályváltozás alapján 2017. január 1-től előírt adósáv alapján 9% Társasági adó vonzatát foglalja magában.

Az elhatárolt veszteségek miatti halasztott adó követelés az érintett leányvállalatok ellenőrzött halasztott adó megtérülésén alapul. A Társaság döntése alapján az elhatárolt veszteségek megtérülésénél a korábban alkalmazott tíz éves időtartam helyett öt éves időtartamot vesz figyelembe, az IAS 12 standard ajánlásaival összhangban, ez 78.232 ezer forint halasztott adó követelés csökkenést eredményezett.

A bruttó halasztott adó követelés összege 344.197 ezer forint, ezt további 53.222 ezer forinttal csökkenti a fejlesztési tartalékokhoz kapcsolódó tárgyévi halasztott adó kötelezettség összege.

Mivel ezek a halasztott adó követelések és kötelezettségek ugyanazzal az adóhatósággal szemben merülnek fel, ezért az IFRS-ek előírásaival összhangban nettósításra kerülnek, így 290.975 ezer forint halasztott adókövetelés szerepel a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

32.3. Effektív nyereségadó levezetés

A PannErgy Csoport Társaságainak eredménykimutatásaiban szereplő egyedi adózás előtti eredmények és a Társaságokra vonatkozó érvényes nyereségadókulcsok szorzataként számított elvart nyereségadó, valamint az eredménykimutatásban ténylegesen kimutatott társasági nyereségadó közötti különbség levezetése a következő:

	2017. eFt	2016. eFt
Adózás előtti eredmények (egyedi társaságok)	815.498	-283.292
Tagvállalatok eredményére jutó, érvényben lévő adókulcsok (10% 2016-ban és 9% 2017-ben) alapján számított adó	74.712	18.437
Eltérő adókulcsok hatása (nyereségminimum adó)	1.386	7.178
Adókulcs változás hatása		
Nem levonható ráfordítások adóhatása, értékcsökkenés különbségek, egyéb adó csökkentő tételek hatása	-2.535	23.538
Adómentes bevételek	-	-
Adókedvezmények	-21.102	-16.294
Korábban ki nem mutatott negatív adóalapra tárgyévben megképzett halasztott adókövetelés	-26.689	-17.305
Tárgyévi adó kötelezettség	25.772	15.554
Negatív adóalapokra korábban megképzett halasztott adókövetelés leírása	95.235	12.178
Nyereségadó (eredménykimutatás szerint)	121.007	27.732

33. AZ EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ NYERESÉG

	2017.	2016.
A Társaság részvényeseire jutó tárgyévi nettó eredmény (eFt)	487.860	-150.999
A kibocsátott, saját részvények darabszámával csökkentett részvények darabszáma	17.679.017	17.826.217
Az egy részvényre jutó nyereség/veszteség (Ft)	27,60	-8,47
Hígított egy részvényre jutó nyereség/veszteség (Ft)	26,33	-8,47

Az egy részvényre jutó nyereség/veszteség és a hígított egy részvényre jutó nyereség/veszteség közötti eltérés oka, hogy a Társaság a hígított, egy részvényre jutó nyereség meghatározásánál a tárgyidőszakban aktuális részvényopciós programban szereplő, még nem lehívott/transzferált részvények darabszámát is figyelembe veszi, mint saját részvényt csökkentő tétel, abban az esetben, ha részvényopciós programban meghatározott opció lehívási feltételrendszer a konszolidált pénzügyi beszámoló készítésének időpontjában teljesül. A 2017. december 31-i állapot szerint a részvényopciós programban szereplő 900.000 darab részvényből 49.000 darab részvény lehívást követő transzferálása megtörtént, így 851.000 darab került saját részvény csökkentő tételként figyelembevételre.

34. PÉNZESZKÖZÖK ÉS PÉNZ EGYENÉRTÉKESEK

A PannErgy Csoport 2017. december 31-i pénz és pénzegyenértékes állománya az alábbi volt:

	2017.	2016.
	dec. 31.	dec. 31.
	eFt	eFt
Bankszámla és pénztár	699.238	263.230
Elkülönített, zárolt pénzeszközök	589.264	473.270
Pénz és pénzegyenértékes	1.288.502	736.500

Az elkülönített, zárolt pénzeszközök olyan pénzügyi folyószámlán található összegeket jelentenek, ahol a felhasználás előfeltétele a finanszírozó pénzügyi intézet hozzájárulása, vagy olyan zárolt összegeket, amelyek DSRA vagy CAPEX jellegű elkülönített tartalékszámán állnak rendelkezésre a hitelszerződésekkel összhangban, és felhasználásuk nem lehetséges.

35. SZÁLLÍTÓK

	2017.	2016.
	dec. 31.	dec. 31.
	eFt	eFt
Szállítói kötelezettségek	899.575	1.170.467
Összesen	899.575	1.170.467

36. PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

A PannErgy Csoport pénzügyi instrumentumainak a következő kategóriákba sorolhatók:

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Pénzügyi eszközök	2.207.287	2.378.811
<i>Értékesíthető pénzügyi eszközök (Available for Sale, AFS)</i>	222.962	272.955
Értékesíthető befektetések	-	250.000
Tartós befektetések	22.935	22.935
Értékpapírok	200.027	20
<i>Kölcsönök és követelések (Loans and Receivables, LAR)</i>	1.771.241	2.092.062
Adott kölcsönök	3.405	21.143
Vevőkövetelések	1.369.162	1.671.245
Egyéb rövidlejáratú követelések, előre fizetett nyereségadók	398.674	399.674
<i>Lejáratig tartandó pénzügyi eszközök (Held to Maturity, HTM)</i>	203.784	14.929
Hosszú lejáratú pénzügyi követelések	203.784	14.929
<i>Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok (Fair Value to Profit and Loss, FVTPL)</i>	9.300	519
Származékos ügyletek	9.300	519
Pénzügyi kötelezettségek	11.435.544	11.464.552
<i>Egyéb pénzügyi kötelezettségek</i>	11.435.544	11.459.489
Szállítói kötelezettségek	899.575	1.170.467
Hosszú lejáratú hitelek	8.794.755	8.858.265
Rövid lejáratú hitelek	1.207.634	1.097.792
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	533.580	332.965
<i>Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek (Fair Value to Profit and Loss, FVTPL)</i>	-	5.063
Származékos ügyletek – kötelezettségek	-	5.063

A Társaság az értékesíthető pénzügyi eszközök között szerepelteti elsődleges jelleggel a vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és más Társaságban lévő részesedéseket. Az értékesíthető pénzügyi eszközök 50% vagy annál kisebb arányú, illetve konszolidációba egyéb okok miatt be nem vont részesedéseket tartalmaznak. Az értékesíthető befektetések közül az előző év legjelentősebb tétele, a 250.000 ezer forint értékű, Geo-Wendung Zrt-ben fennálló 40%-os részesedés a tárgyidőszakban megszűnt, egy részesedés értékesítés következtében.

A Társaság a kölcsönök és követelések között szerepelteti a vásárolt és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és jellegének megfelelően itt szerepeltetheti a vevő követeléseket, valamint az adott kölcsönöket. A kölcsönöket a forgóeszközök között tartja nyilván a Társaság. A kölcsönök és követelések értékét kezdetben valós értéken, majd ezt követően amortizált bekerülési értéken mutatja be az IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásokban a Társaság, effektív kamatláb módszerrel.

A Társaság lejáratig tartandó pénzügyi instrumentumként (Held to Maturity, HTM) tartja nyilván a fix vagy meghatározható kifizetésekkel és fix lejáratú bíró, nem származékos pénzügyi eszközöket, amelyeket a Társaság pozitív szándéka és képessége alapján a lejáratig tervez megtartani. A Társaság lejáratig tartandó pénzügyi instrumentumként szerepelteti az olyan eszköz értékesítéshez kapcsolódó vételárhátralék követelését, amely hosszú távú, meghatározott ütemezésű kifizetéseket jelent a Társaság számára, a követelés a lejáratig megtartott státuszú lesz.

A Társaság eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként tartja nyilván a határidős ügyletekhez, swap ügyletekhez kapcsolódó követeléseket, míg a hasonló ügyletekhez kapcsolódó kötelezettségeket eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként tartja nyilván.

A Társaság egyéb pénzügyi kötelezettségként tart nyilván minden más, nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettséget, alapvetően szállítói kötelezettségeket, kölcsön és hitel kötelezettségeket, egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket. A szállítói kötelezettségek kezdetben valós értéken kerülnek megjelenítésre, a későbbiekben pedig az effektív kamatláb módszerével meghatározott amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre.

37. RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK

A Társaság 2016. április 28-án tartott éves rendes közgyűlésén a 17/2016. (IV.28.) sz. közgyűlési határozatával a 2013-2016. évre vonatkozó részvényopciós programját lezárta, ugyanakkor új részvényopciós program feltételrendszer fogadott el a 2016-2019. évekre vonatkozóan, melynek teljes – az alábbiakon túli – részletei a Társaság honlapján elérhetőek.

A részvényopciós program főbb feltételei:

A jogosultak összesen 900.000 db részvényre vonatkozó feltételekhez kötött opciós vételi jogot szerezhetnek a Társasággal szemben, a kötődő opciós szerződések megkötése esetén. Az opciók amerikai típusúak és 2019. április 30-i határidővel gyakorolhatók; az opciós jogok bizonyos tőzsdei részvényár szintek elérése esetén nyílnak meg, több fázisban:

Az opciós ár megegyezik az Opció megnyílását (2016. május 1.) megelőző 60 kereskedési nap forgalommal súlyozott tőzsdei átlagárával, azaz 349,02 forint részvényenként.

- Ha a tőzsde árfolyam az opciós program időszakában 15%-kal meghaladja a 349,02 forint részvényenkénti rögzített opciós árat, azaz eléri a 402 forintos árfolyamot, akkor 300.000 darab részvényre nyílik meg a vételi opció;
- Ha a tőzsdei árfolyam az opciós program időszakban 30%-kal meghaladja a 349,02 forint részvényenkénti rögzített opciós árat, azaz eléri a 454 forintos árfolyamot, akkor újabb 300.000 darab részvényre nyílik meg a vételi opció, azaz összesen 600.000 darab részvényre;

- Ha a tőzsdei árfolyam a jelzett időszakban 45%-kal meghaladja a 349,02 forint részvényenkénti rögzített opciós árat, azaz eléri az 506 forintos árfolyamot, akkor újabb 300.000 darab részvényre nyílik meg a vételi opció, azaz összesen 900.000 darab részvényre, a részvényopciós program teljes mennyiségére.

A részvényopciós program értékelése:

A részvényopciós program valós értékének meghatározásánál mind a három megnyílási szakasz figyelembevételre került. A valós érték meghatározásánál figyelembevett piaci feltételeknek megfelelően, a Black-Scholes formulát alkalmazva (2017. december 31-i záró részvény árfolyam: 671 forint részvényenként, volatilitás (12 hó): 28,7 %, kockázatmentes kamatláb 2,5 %) az opciók valós értéke a teljes, az opciónyújtási piaci feltételt teljesítő, ugyanakkor még opciós lehívási nyilatkozattal nem lehívott 753.000 darabos állományra vonatkoztatva összesen 174.650 ezer forint. Ezt kiegészíti a Társaság által tett bejelentésnek megfelelően 2017. decemberében lehívott 98.000 db 2018. januári elszámolásához (opciós árnak megfelelő pénzügyi teljesítés az opciós jogosult részéről és ezt követő részvénytranszfer a Társaság részéről) kapcsolódó 34.396 ezer forint. Ezek alapján összesen 209.046 ezer forint kerül a Társaság konszolidált pénzügyi kimutatásában elszámolásra 2017. december 31-én a részvényopciós program értékeléséhez kapcsolódóan, egyéb rövid lejáratú kötelezettségként a tőketartalékkal szemben.

A tárgyévet megelőző időszakban a Társaság ezeket a várható kötelezettségeket a pénzügyi műveletek ráfordításai között mutatta ki, a tárgyidőszakban az elszámolás ugyanakkor már a tőketartalék között történik, annak figyelembevételével, hogy a program kizárólag részvényalapú és az opciók lehívásához kapcsolódó feltételrendszer maradéktalanul teljesült a tárgyidőszakban, így a program keretében 2017. december 31-i időpont után a Társaságtól kikerülő saját részvények a tőketartalékot fogják csökkenteni.

38. ÉRTÉKVESZTÉSEK

A PannErgy Csoport tárgyidőszaki értékvesztés mozgásai az IAS 36 standard előírásai alapján:

2017	adatok ezer forintban			
	Értékvesztés nyitó állomány	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Értékvesztés záró állomány
Tárgyi eszközök	-	-	-	-
Befektetések	-	-	-	-
Hosszú lejáratú követelések	-	-	-	-
Készletek	-	-	-	-
Vevők	-	7.167	-	7.167
Egyéb követelések	-	-	-	-
Értékpapírok	-	-	-	-
Összes értékvesztés	-	7.167	-	7.167

A tárgyidőszakban csak vevő követelésekkel kapcsolatban történt értékvesztés képzés. A készletek és tárgyi eszközök között értékvesztés képzésére és visszaírására nem került sor, ezeknél az eszközöknél a tárgyidőszakban csak selejtezés, terven felüli értékcsökkenés jellegű mozgások történtek. Értékvesztés képzésére és visszaírására az előző időszakban nem került sor.

39. MÉRLEGEN KÍVÜLI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

39.1. Szerződéses és beruházási kötelezettségek

A megvalósult beruházások összege 2017-ben 329.269 ezer forint (a 14. Immateriális javak és 15. Tárgyi eszközök jegyzetben említett goodwill tárgyevi növekedésén kívül), szemben a tárgyévet megelőző évben megvalósult 1.318.839 ezer forint beruházási összeggel. A tárgyevi beruházások döntő hányada a Győri Geotermikus Projekt nyári kútműveleteihez kapcsolódnak.

2017. december 31-én a Társaságnak csak a Győr területére vonatkozóan aláírt koncessziós szerződés alapján van szerződéses beruházási elköteleződése, 812.000 ezer forint összegben. A Magyar Állam nevében a nemzeti fejlesztési miniszter, mint a bányászati ügyekért felelős miniszter a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény, és a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény alapján Magyarország meghatározott zárt területeire nyilvános pályázatot írt ki geotermikus energia koncessziós szerződés keretében történő kutatására, kinyerésére és hasznosítására. A Győr területére vonatkozó koncessziós pályázat nyertesének a PannErgy Nyrt. leányvállalatát, a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-t nyilvánították. A fentiekkel összhangban, a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. Győr terület vonatkozásában geotermikus energia kutatására és kinyerésére, továbbá hasznosítására 35 éves határozott időtartamra szóló (amely egy alkalommal 17 és fél évvel meghosszabbítható) koncessziós szerződést írt alá a Magyar Állammal. A PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. által erre a projektre 2017-ben alapított koncessziós társaság, a PannErgy Koncessziós Kft. a koncessziós szerződés által megszerzett jogok keretein belül a tárgyidőszakban megvizsgálta a térség koncessziós, 2.500 méter alatti mélységben rejlő geotermikus adottságait, és azt követően egy új geotermikus kút fúrása mellett döntött, amelynek kivitelezési összege a fent említett minimális 812.000 ezer forint szerződéses beruházási elköteleződés összege felett alakul várhatóan.

A koncessziós szerződés hatálya alatt, szerződéses feltételei mentén megvalósításra kerülő projekt jogi és számviteli minősítését tekintve megfelel az IFRIC 12 értelmezésnek, ez alapján a projekt keretében eddig megvalósított beruházás értéke a befektetett eszközök között, mint pénzügyi eszköz szerepel a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, ahol a bemutatott érték megfelel, azaz fedezve van a beruházás készülségi fokával arányos, a koncessziós szerződés 35 éves időtartama alatt várható diszkontált cash-flow-k értékével.

39.2. Vagyonkezelői tranzakciókkal kapcsolatos kötelezettségvállalások

A Társaság, a vagyonkezelői jellegű tranzakciók (részesezés-, egyéb eszköz adásvétele) során ésszerű garanciákat vállal a tranzakció gazdasági tartalmának biztosítására. A vállalt garanciákból eredően a Társaság vezetése, legjobb tudása szerint várható jelentős teljesítési kötelezettséget nem valószínűsít.

39.3. Egyéb függő kötelezettségek

39.3.1. Pénzintézeti finanszírozáshoz kapcsolódó eszközök jogcímkorlátozások

Az időszaki 3.697.319 ezer forint és 20.175 ezer EUR értékű, PannErgy Csoport tagvállalatai által kötött külső finanszírozási szerződés kapcsán történt különböző típusú biztosítéknyújtás (zálogjog, kezességvállalás) a finanszírozó pénzintézetek felé. A finanszírozási szerződések tőkekintlévősége az időközben teljesített törlesztések miatt folyamatosan csökken, így a kapcsolódó függő kötelezettségvállalások összege is a bemutatott szerződéses értékek alatt alakul.

39.3.2. Pályázathoz kapcsolódó függő kötelezettségvállalások

A 358/2014 (XII. 29) Kormányrendelet és kapcsolódó jogszabályok alapján az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatásoknál 2015. január 1-től nem köteles biztosítékot nyújtani az a kedvezményezett, aki rendelkezik legalább egy lezárt, teljes üzleti évvel és szerepel a NAV köztartozásmentes adózói adatbázisában. Ez alapján a PannErgy Csoport egy kivételtől eltekintve mentesül az ilyen, pályázathoz kapcsolódó biztosítéknyújtásoktól. A PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. PIAC_13 Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység pályázati támogatásához kapcsolódóan 442.000 ezer forint összegben létesített pályázat mögötti kezességvállalást, amely a projekt fenntartási időszaka alatt él.

39.3.3. Egyéb függő kötelezettségvállalások (készfizető kezességek)

A PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-nek készfizető kezességi kötelezettsége van a Miskolci Geotermikus Projekthez kapcsolódóan az egyik hőátvevő ügyfél felé, az esetleges jövőbeni káreseményekből eredő kötelezettségre; a Miskolci Geotermia Zrt. esetében 100 millió forint összeghatárig, a Kuala Kft. esetében értékhatár nélkül.

A 2015-ben történt visszasajtoló kút értékesítéséhez, valamint a visszasajtolási szolgáltatás szerződéses jogainak értékesítéséhez kapcsolódóan a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. készfizető kezességet vállalt a vevő partner felé a visszasajtolási szolgáltatás várható bevételeinek megfizetésére vonatkozóan, illetve az elmaradt bevétel megtérítésére vonatkozóan, ha a visszasajtolási szolgáltatás mennyisége normál üzletmenet esetén nem éri el a szerződésben vállalt mennyiségeket.

39.3.4. Operatív lízingek

A fel nem mondható operatív lízingek alapján jövőben minimálisan fizetendő összesített lízing kötelezettség összegét az alábbi táblázat mutatja be lejárat szerinti kategóriánként:

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
1 éven belül	24.552	18.616
1 éven túl, de 5 éven belül	20.019	53.441
5 éven túl	-	-
Összesen	44.571	72.057

Az operatív lízing kötelezettség csökkenése a tárgyévi, operatív lízing finanszírozással érintett egyéb berendezések, gépek, járművek értékesítéseikhez kapcsolódik.

40. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS

40.1. Pénzügyi kockázati tényezők

A PannErgy Csoport tevékenységei által az alábbi pénzügyi kockázatoknak van kitéve: piaci kockázat, ezen belül árfolyamkockázat, árkockázat, valós érték kamatkockázat, cash flow kamatkockázat, továbbá a hitelezési kockázat, valamint a likviditási kockázat.

40.2. Piaci kockázat

40.2.1. Árfolyam kockázat

A Társaság külföldi devizában is folytat tevékenységet, vannak olyan szerződéses vevő partnerei, akik felé euróban történik a számlázás a vonatkozó megállapodások alapján. Kötelezettség oldalon szintén rendelkezik euró alapú kötelezettségekkel, ezek alapvetően a geotermikus projektek megvalósításához igénybe vett, euró alapú hosszú lejáratú beruházási hitelek, illetve ezen túlmenően számos külföldi és belföldi szállító partnerével euró alapú az elszámolás, számlázás. Ezek a külföldi devizanemmel érintett eszközök és kötelezettségek magukban hordozzák a devizaárfolyamok, ezen belül az euró árfolyamának változásából adódó kockázatát, amelyet a lehető legnagyobb mértékben próbál a PannErgy Csoport lecsökkenteni, elsősorban azzal, hogy az említett euró alapú bevételek minél nagyobb hányadban fedezzék az euróban felmerülő hitel kötelezettségeket.

A Társaság 2017-ben több határidős deviza ügyletet kötött, amellyel biztosította a jövőben devizában felmerülő szállítói kötelezettségeire vonatkozó pénzügyi teljesítésénél keletkező árfolyamvesztés kockázatát. Ezek az ügyletek nem cash-flow fedezeti ügyletek voltak, a tárgyévben ezeken az ügyleteken keletkezett nyereségek és veszteségek a konszolidált pénzügyi kimutatások pénzügyi bevételeiben, illetve pénzügyi ráfordításaiban kerülnek bemutatásra. A konszolidált pénzügyi kimutatások fordulónapján nincs nyitott határidős deviza ügylet.

A PannErgy Csoport devizás követelés és kötelezettség állományát figyelembe véve, valamint funkcionális pénznemként szolgáló magyar forint 2017. december 31-én érvényes árfolyamához viszonyított 10%-os árfolyam növekedést/csökkenést feltételezve, az alábbi táblázatban kerül összesítésre az eredményre gyakorolt növelő/csökkentő hatása:

Megnevezés	EUR		USD	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Eredményhatás eFt-ban	662.686	764.081	-	-

Az euró alapú tételek részletezése a következő (hatás ezer forintban):

	2017.		2016.	
	10%-os árfolyamváltozás EUR	Eredményhatás	10%-os árfolyamváltozás EUR	Eredményhatás
Hosszú lejáratú követelések	-	-	-	-
Rövid lejáratú követelések	797.408	24.731	1.359.709	42.290
Szállítói tartozások	395.128	12.255	926.354	28.811
Egyéb kötelezettségek	-	-	-	-
Deviza hitelállomány	20.174.754	625.700	22.280.888	692.980
Összesen		662.686		764.081

40.2.2. Árkockázat

A Társaságnak nincs tőzsdei árukkal, illetve pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatos árkockázata. Ugyanakkor ide kapcsolódik, bár jellegét tekintve szabályozási kockázat, hogy a PannErgy Csoport geotermikus hő termeléssel és értékesítéssel foglalkozó társaságainál az értékesített hőenergia meghatározó részének értékesítési ára hatósági ármegállapítás tárgyát képezi, melyet az illetékes ármegállapító szervezet, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) rendszeresen, évente felülbíráل és akár módosít. Ez befolyásolhatja a jövőbeni értékesítési árakon keresztül a PannErgy Csoport eredményességét.

40.2.3. Cash flow és valós érték kamatkockázat

A PannErgy Csoport kamatkockázatát elsősorban a beruházási célú hosszú lejáratú hitelek okozzák. A Társaság a változó kamatozású hitelek miatt cash flow kamatkockázatnak van kitéve, amit csak részben ellensúlyoznak a változó kamatozású pénzeszközök, így a Társaság a fix kamatozású hitelek miatt valós érték kamatkockázatnak van kitéve.

A Társaság devizában felvett hosszú lejáratú hitelek állománya 2017. végén 6.256.998 ezer forint (20.175 ezer euró) volt, míg a forintban felvett hitelek összege 3.697.319 ezer forintot tett ki, ezzel szemben 2016. év végén a devizában felvett hitelállomány 6.929.802 ezer forint összegben jelentkezett, míg a forintban felvett hitelek összege 2.872.678 ezer forintot tett ki. A deviza hitelek kamatlábai jellemzően 3 havi EURIBOR alapúak, a forint hitelek kamatlábai között 1 és 3 havi BUBOR alapú hitelek fordulnak elő, illetve a Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitel Programjának keretében felvett, 2,5 % kamatterhet viselő hitelek találhatóak.

A PannErgy Csoport a kamatkockázati kitétséget dinamikusan elemzi. Ennek során folyamatosan különböző pénzügyi modelleket szimulál a refinanszírozás, a meglévő pozíciók megújítása, az alternatív finanszírozási források lehetőségének figyelembevételével. A Társaság ezen forgatókönyvek alapján számítja ki a meghatározott kamatlábmozgások eredményre gyakorolt hatását. A Társaság az egyes modellekben minden pénznem vonatkozásában azonos kamatlábmozgást vesz figyelembe. A modellek csak a főbb kamatozó pozíciókat képviselő kötelezettségekre kerülnek kidolgozásra.

A Társaság a kamatkockázat csökkentése érdekében a beruházási hitelei tekintetében a 3 havi EURIBOR és 3 havi BUBOR bázisú, változó kamatozású hitelei kamatlábcseré (IRS) ügyletekkel, a

hitelek teljes hátralevő futamidejére rögzített kamatlábra cserélte, kihasználva a jelenlegi rendkívül kedvező kamatkörnyezetet.

Az ügyletek következtében rögzítésre került kamatlábak a jövőbeni piaci kamatemelkedések esetén sem változnak, így annak kockázatát nem viselik. A kamat csere ügyletek eredménye a tárgyidőszakban a pénzügyi műveletek bevételei, illetve pénzügyi műveletek ráfordításai között kerülnek bemutatásra.

A Társaság kamaterzékenységét megvizsgálva elmondható, hogy a kamatlábak 1%-os növekedése a csoport eredményére 2017. év végén 99.543 ezer forint többlet jellegű hatást gyakorolna, szemben a 2016. év végén megállapított 98.025 ezer forint többlet költség jellegű hatással, a tárgyidőszaki és bázis időszaki fordulónaphoz képest változatlan tőkeállományt feltételezve. A kamatlábak 1%-os csökkenés esetén fordított a hatás.

40.3. Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat az abból származó pénzügyi veszteség kockázata, hogy a Társaság vevő partnere nem teljesít valamilyen szerződéses kötelmet, ez elsősorban a vevők esetleges nem fizetéséből eredő kockázatot jelent. Kiemelendő, hogy a Társaság koncentrált, kisszámú ügyfél részére végzi értékesítési tevékenységét, ami alacsony diverzifikációt jelent.

A hitelezési kockázat kezelése csoportszinten történik. A PannErgy Csoport tagvállalatainak feladata, hogy a normál üzletmenetnek megfelelő fizetési és szállítási feltételek felajánlását megelőzően az új ügyfelekkel kapcsolatban felmerülő hitelezési kockázatot kezeljék és elemezzék.

A PannErgy Csoportnál a hitelezési kockázat a pénzeszközökből és pénzeszköz-egyenértékesekből, pénztintézeteknél és pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétekből, letétekből, valamint az energia értékesítésekből adódó vevőkkel szembeni hitelezési kitettségekből származik, beleértve a kintlévőségeket és azokat a tranzakciókat, amelyekre a társaság kötelezettséget vállalt.

A vevők minősítésénél a vevő hitelképességét, hitelkeretét a pénzügyi helyzete, pénzügyi adatai, a múltbéli tapasztalatok és az egyéb tényezők figyelembevételével a PannErgy Csoport Pénzügy és Treasury csoportja határozza meg. A Társaság a hitelkeretek felhasználását rendszeresen figyelemmel kíséri, a vevők minden esetben átutalással fizetnek vásárlásaikért. A beszámolási időszak alatt hitelkeret-túllépés nem történt és a vezetés szerint ezen felek nem teljesítéséből nem várható veszteség.

A vevői tartozások (kinnlevőségek) év végi értékelése, intézkedések megtétele egyenként, vevőnként történik. A vevőkövetelések lejárat szerinti bontását a következő táblázatban foglaltuk össze:

Összesen	Határidőn belüli	adatok ezer Ft-ban				
		1-90 napon belüli	91-180 napon belüli	181-360 napon belüli	360 napon túli	
Vevőkövetelések	1.369.162	1.336.901	17.177	2.019	13.065	-

A határidőn belüli esedékesség alatt az olyan vevőkövetelések értendők, amelyek számlán vagy fizetési megállapodásban szereplő fizetési határideje még nem lejárt a pénzügyi helyzet kimutatás

fordulónapján. A határidőn kívüli tételeknél az 1-90 napon belüli kategória a már lejárt, 1-től 90-ig napig terjedő esedékességgel rendelkező követeléseket tartalmazza, ugyanez az elv igaz az ezt követő korosítási kategóriákra. A határidő minden esetben a számlán szereplő fizetési határidőt jelenti, ez kerül összehasonlításra a beszámoló fordulónapjával, és a különbségnek megfelelő napok számának megfelelő lejáratú kategóriába kerül az egyes vevő, illetve kötelezettség.

A hitelezési kockázathoz kapcsolódóan a PannErgy Csoport 2017.12.31-i pénzeszközei lejárat szerinti bontásban a következők:

2017.12.31.

adatok ezer Ft-ban

Kondíciók	Súlyozott átlagos kamatláb	<1 hónap	1-3 hónap	3-12 hónap	1-5 év	>5 év	Összesen
Nem kamatozó vagy látraszóló	-	1.288.502	-	-	-	-	1.288.502
Változó kamatozású	-	-	-	-	-	-	-
Fix kamatozású	-	-	-	-	-	-	-
Összesen		1.288.502	-	-	-	-	1.288.502

2016.12.31.

adatok ezer Ft-ban

Kondíciók	Súlyozott átlagos kamatláb	<1 hónap	1-3 hónap	3-12 hónap	1-5 év	>5 év	Összesen
Nem kamatozó vagy látraszóló	-	736.500	-	-	-	-	736.500
Változó kamatozású	-	-	-	-	-	-	-
Fix kamatozású	-	-	-	-	-	-	-
Összesen		736.500	-	-	-	-	736.500

40.4. Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Társaság a pénzügyi kötelezettségeit nem tudja esedékességkor kiegyenlíteni. A likviditás kezelés célja, hogy elegendő erőforrást biztosítson a kötelezettségek kiegyenlítésére akkor, amikor azok esedékessé válnak. A Társaság likviditásmenedzselési megközelítése, hogy amennyire lehetséges, mindig megfelelő likviditást biztosítson kötelezettségei esedékességkor történő teljesítéséhez, mind szokásos, mind feszített körülmények között anélkül, hogy elfogadhatatlan vesztesége merülne fel vagy kockáztatná a Társaság hírnevét. A megfelelő likviditást a finanszírozási források futamidejének a projekt életciklusához igazodó alakítása lévén valósítja meg. A cash flow előrejelzést a PannErgy Csoport Pénzügyi és Treasury csoportja végzi, emellett figyelemmel kísérik a Csoport likviditási követelményeinek teljesítésére vonatkozó gördülő előrejelzéseket a működéshez szükséges megfelelő pénzeszköz állomány biztosítása

érdekében, miközben a le nem hívott hitelkeretek vonatkozásában mindenkor elegendő mozgásteret tart fenn annak érdekében, hogy a Társaság ne lépje túl hitelkereteit, illetve teljesíteni tudja a pénzügyi intézetek felé vállalat adósságszolgálati mutatószámokat. Ezek a szállítói tartozások pénzügyi rendezésére, hitel törlesztésekre és szerződéses és egyéb bevételek tervezésére épülő cash flow előrejelzések figyelembe veszik a PannErgy Csoport pénzügyi terveit, a szerződésben rögzített mutatószámok betartását, a külső szabályozói vagy jogi előírásokat.

A pénzügyi kötelezettségek esedékesség szerinti megbontása:

2017.12.31

adatok ezer Ft-ban

	Érték	0-6 hó között	6-12 hó között	1-2 év között	3-5 év között	5 éven túl
Nem származékos pénzügyi kötelezettség						
Hitelek	10.002.389	823.266	384.367	1.038.513	3.297.043	4.459.200
Szállítók	899.575	641.149	13	27.687	213.433	17.293
Egyéb pénzügyi kötelezettségek (határidős ügyleteken kívül)	529.161	529.161	-	-	-	-
Származékos pénzügyi kötelezettségek						
Határidős ügyletek	4.419	4.419	-	-	-	-

A fenti táblázat a Csoport pénzügyi kötelezettségeinek amortizált bekerülési értékeit mutatja be lehetséges legkorábbi lejáratuk szerint.

A szállítói tartozásokon túl az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek a jellegüknek megfelelő esedékességgel szerepelnek a cash flow előrejelzésekben, azaz adó- és járulékkerhek, jövedelem elszámolással kapcsolatos kötelezettségek 30 napon belül, az egyéb jellegű kötelezettségek a mögöttes szerződéses, dokumentációs tartalomnak megfelelő időpontban, de legkésőbb egy éven belül kerülnek pénzügyileg rendezésre.

40.5. A tőke kezelése

A Társaság célja a tőkeszerkezet alakításával, hogy megőrizze a folyamatos működés képességét, annak érdekében, hogy részvényeseinek és egyéb érdekeltségi csoportjainak hasznot biztosítson, és optimális tőkeszerkezetet tartson fenn a tőkeköltség csökkentése érdekében. A Társaság vezetése a tőkeszerkezet fenntartása vagy korrigálása érdekében döntést hoz vagy javaslatot tesz a tulajdonosoknak kifizetendő osztalék összegéről, a tulajdonosoknak történő tőke visszafizetéséről, illetve szintén a tőkeszerkezethez kapcsolódóan meghatározott esetekben a közgyűlés támogatásával dönthet új részvények kibocsátásáról vagy eszközök értékesítéséről. A vezetés megerősíti, hogy a Társaság megfelel a rá érvényes jogszabályi tőkekövetelményeknek. A Társaság ennek értékelése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény előírásait követi figyelemmel. A saját tőkét, illetve annak jegyzett tőkéhez viszonyított arányát az alábbi táblázat mutatja. A saját tőke pozitív, a tárgyidőszakban és az azt megelőző évben is jelentősen meghaladja a jegyzett tőkét.

	2017. dec. 31. eFt	2016. dec. 31. eFt
Jegyzett tőke	421.093	421.093
Saját tőke összesen	9.024.383	8.888.715
Saját tőke / Jegyzett tőke aránya	21,43	21,11

40.6. Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása

A kötelező érvényű nettó elszámolású megállapodás vagy hasonló megállapodás tárgyát képező pénzügyi eszközök és kötelezettségek esetében a Társaság és a másik fél között létrejött megállapodások az adott pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó elszámolását abban az esetben teszik lehetővé, ha mindkét fél a nettó elszámolás mellett dönt. A PannErgy Csoportnál ilyen jellegű megállapodás és döntés nem született, ennek hiányában a pénzügyi eszközök és kötelezettségek elszámolása bruttó alapon történik.

40.7. Szabályozási kockázat

Az általános szabályozási kockázat típusok közül a Társaság szempontjából kiemelendő, hogy egyes, hőtermeléssel és értékesítéssel foglalkozó projekttársaságok által értékesített hőenergia meghatározó részének értékesítési ára hatósági ármegállapítás tárgyát képezi, melyet az illetékes ármegállapító szervezet rendszeresen felülbíráل és akár módosít korlátozva a Társaság eredményességét. A jövőbeni értékesítési árak tekintetében így jelentős bizonytalanság áll fenn.

40.8. Technológiai kockázat

A geotermikus energia kinyerése előre nem látható kockázatot visel mind a geotermikus energiahordozó közeg kiszámíthatatlan rendelkezésre állása és egyben ezen közeg kezelését végző berendezések nem szokványos működési környezet iránti toleranciája következtében.

41. RÉSZESEDÉSEK**41.1. A társaság konszolidációba bevont leányvállalatai**

A társaság konszolidációba bevont leányvállalatai és a részesedés arányok a következők:

	Törzstőke (mFt)	Tulajdoni hányad (%)	Szavazati jog (%)	Konszolidációba bevonás aránya
PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt.	2.072,70	100,00	100,00	100,00
DoverDrill Mélyfúró Kft.	86,00	100,00	100,00	100,00
Berekfürdő Energia Kft.	24,10	100,00	100,00	100,00
TT Geotermia Zrt.	5,00	100,00	100,00	100,00
Szentlőrinci Geotermia Zrt.	5,00	99,80	99,80	99,80
Miskolci Geotermia Zrt.	5,00	90,00	90,00	90,00
DD Energy Kft.	3,10	100,00	100,00	100,00
Arrabona Geotermia Kft.	3,10	100,00	100,00	100,00
Kuala Kft.	3,00	90,00	90,00	90,00
PannErgy Koncessziós Kft.	3,00	100,00	100,00	100,00

A tulajdonosi és szavazati jog arányok a PannErgy Nyrt. és PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. leányvállalatokban fennálló közvetlen tulajdonosi és szavazati jog arányát mutatják. A konszolidációba bevonás aránya és a tulajdonosi arány között nincs eltérés.

41.2. A befektetéseket, részesedéseket érintő tárgyévi mozgások

A CSRG Energia Zrt-ben a Társaság az előző időszak végén 60%-os tulajdonrészrel rendelkezett. 2017. májusában a tulajdoni arányoknak megfelelően egy szétválási folyamat zajlott le, amely során a CSRG Energia Zrt. szétválási előtti 60% tulajdoni arányának megfelelően a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. 100% részesedést szerzett a jogutód CSRG Energia Zrt-ben, míg a korábbi 40%-os kisebbségi tulajdonnak megfelelő társasági vagyonnal a kisebbségi tulajdonos kivált. Ezt követően, 2017. decemberében a Társaság értékesítette a CSRG Energia Zrt-ben fennálló 100%-os üzletrészét, könyv szerinti értékkel összhangban lévő 150.000 ezer forintos vételáron.

A PannErgy Nyrt. mint tulajdonos döntése és a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága vonatkozó végzései szerint a PMM Zrt. 2017. augusztus 31-i hatállyal egyesült a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-vel. Az egyesülés módja a Ptk. 3:44. § (1) bekezdése szerinti beolvadás, amelynek során a PMM Zrt. mint beolvadó társaság beolvadt az átvevő PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-be. A beolvadással a PMM Zrt. megszűnt oly módon, hogy általános jogutódja az átvevő PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. lett, amely változatlanul zártkörű részvénytársaság formájában működik tovább.

42. SZEGMENS BESZÁMOLÓ

42.1. Szegmensek definiálása, beazonosítása

A Társaságnak az IFRS-ekkel összhangban működési szegmenseket kell bemutatnia, ez alapján a bázisidőszakban a PannErgy Csoport két működési szegmenst mutatott be a konszolidált beszámolójában: Energetika és Vagyonkezelés szegmenseket. Az Energetika működési szegmens alá a Társaság a fő működési tevékenysége, azaz a geotermikus hő termelése és értékesítése, valamint az ezekhez kapcsolódó beruházási és egyéb tevékenységek végzése tartozik. A bázisidőszakban a Vagyonkezelés működési szegmenseként definiált szegmensben belül a PannErgy Csoport a Pannonplast Nyrt. jogutódjaként, a korábban Pannonplast Nyrt. által műanyag gyártási célt szolgáló, Budapest XXI. kerületében (Csepelen), illetve Debrecenben található ipari létesítmények és kapcsolódó irodahelyiségek ingatlan hasznosítását definiálta, amely ingatlan hasznosítás elsősorban villamos energia és egyéb közmű díjak továbbszámolását és kisebb mértékben irodabérelti díjak beszedését jelentette, illetve ezen túlmenően a vállalatcsoport pénzügyi holding jellegű és tőzsdei kibocsátóként való kezelésére és vezetésére irányuló költségeket.

A Társaság az előző évi IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz megvizsgálta a két fent említett szegmens IFRS 8 Működési szegmensek című standardnak való megfelelést, a szegmensekre vonatkozó bemutatási kötelezettségét. A működési szegmens definiálás felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a **PannErgy Csoportnál egy működési szegmens, az Energetika azonosítható, a korábban Vagyonkezelésként definiált szegmenst a Társaság a jövőben nem azonosítja be szegmenseként az IFRS 8 Működési szegmensek standard előírásai**, azon belül is a szegmensekre vonatkozó vezetői megközelítések, illetve a működési szegmensek bemutatására vonatkozó kritériumok alapján.

Ez összhangban van azzal, hogy az Energetika szegmensén túl a korábbi pénzügyi kimutatásokban szegmenseként megjelölt vagyonkezelési tevékenység már ott sem alkotott teljesen önálló komponenst, inkább integrált kiegészítő funkciónak volt tekinthető, illetve a Társaság tevékenységét kizárólag Magyarország területén végzi, hasonló jogszabályi, technikai, gazdasági és demográfiai környezetben, ezért területi szegmentálás sem indokolt, továbbá a Társaság a vagyonkezelési tevékenység alapjául szolgáló ingatlanokat értékesíteni szándékozik.

A Társaság a jelen konszolidált pénzügyi kimutatás 3.29. *Szegmens jelentések* fejezetében részletezett elvek mentén megállapítja, hogy az Energetika, mint működési szegmens egyértelműen beazonosítható a PannErgy Csoport esetében. A Társaság vezetői megközelítése a PannErgy Csoport működésével kapcsolatban, hogy teljes erőforrásával – összhangban a befektetői elvárásokkal – az Energetika szegmens minél hatékonyabb működésére fókuszál, a Társaság tulajdonában álló ingatlanok hasznosítása minden szempontból jelentéktelen részét képezi a működésnek, vezetői megközelítés alapján nem tekinthető működési szegmensnek.

42.2. Szegmensek beazonosításához kapcsolódó határértékek vizsgálata

A tárgyévet megelőző évben Vagyonkezelés működési szegmenseként bemutatott szegmens nem képezi központi elemét a PannErgy Csoport stratégia képzésének, az említett ingatlanok hasznosítását jelentő

tevékenység teljesítményértékelése elhanyagolható mértékű a Társaság operatív vezetésének és legfőbb szerveinek munkájában, a kapcsolódó belső kontrolling jelentési rendszerben nincsenek külön kiemelve az ingatlanok hasznosítására vonatkozó információk, mivel ezek állandó bevétel (továbbszámlázott közmű díjak és bérleti díj) és költség (közmű díjak) oldallal rendelkező ügyletek, a tevékenység döntő hányada „átfolyó jellegű tételekből” áll.

A PannErgy Csoport vezetői megközelítése alapján, illetve a működési szegmensek bemutatására vonatkozó kritériumok alapján egy működési szegmens, az Energetika azonosítható a Társaságnál, így a bemutatható szegmensek kritériumainak vizsgálata nem releváns, de ettől függetlenül a Társaság megvizsgálta ezeknek a határértékeknek a teljesülését.

Árbevételét tekintve a Budapest XXI. kerületben (Csepel) és Debrecenben található ingatlanok hasznosításához kapcsoló árbevétel a tárgyidőszakban 499.985 ezer forintot tett ki, ami 10,64 %-os arányt képvisel a PannErgy Csoport tárgyidőszaki árbevételéhez képest. Mivel ennek az árbevételnek jelentős hányada átfolyó tétel, azaz az ingatlanokhoz kapcsolódó közmű díjak (elsősorban villamosenergia) bérlők számára történő továbbszámlázásához kapcsolódik, az ingatlan hasznosítás PannErgy Csoport árbevételében belüli arányáról pontosabb képet ad az ingatlanhasznosításhoz kapcsolódó közmű díjak továbbszámlázásának nyereségtartalma, ami 14.068 ezer forintot tett ki az üzleti évben, ez 0,30 %-os arányt jelent az árbevételben belül. Az ingatlanhasznosítási tevékenységhez kapcsolódó bérleti díj árbevétel tárgyévi összege 9.117 ezer forint, ami a PannErgy Csoport tárgyévi árbevételének mindössze 0,19 %-a.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Társaság az IFRS 8 standard szegmensekre vonatkozó mennyiségi határértékeket nem éri el, illetve az Energetika szegmens jövőbeni bővülése miatt kijelenthető, hogy a jövőben sem fogja elérni.

A fentieket összefoglaló elmondható, hogy egy működési szegmens (Energetika) azonosítható a Társaságnál.

Ebből kifolyólag a Társaságnak a gazdálkodó egység egészére vonatkozó közzétételi követelményeknek szükséges megfelelnie.

A Társaság esetében ez azt jelenti, hogy az Energetika szegmens tárgyévi és bázis adatai megegyeznek a gazdálkodó egység egészére vonatkozó pénzügyi információkkal, amelyek jelen konszolidált pénzügyi kimutatásokban megfelelően bemutatásra kerülnek.

43. BÁZIS IDŐSZAKI BESZÁMOLÓHOZ KÉPEST ÁTSOROLÁSOK MAGYARÁZATA

A PannErgy Csoport a 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaiban szereplő adatokon nem változtatott, a jelen pénzügyi kimutatásokban szereplő bázis adatok megegyeznek a 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő adatokkal.

44. TRANZAKCIÓK KAPCSOLT FELEKKEL

A PannErgy Nyrt. konszolidációs körbe bevont valamennyi leányvállalatánál az egymás közötti elszámolások és tranzakciók hatása a konszolidáció során kiszűrésre került.

44.1. A Társaság vezetésének tagjaival történt tranzakciók

A Csoport menedzsmentje tulajdonosi kapcsolatban áll olyan társasággal, amely folyamatos, üzletviteli tanácsadás jellegű szolgáltatásokat nyújt a PannErgy Nyrt-nek, a szolgáltatások 2017. évi értéke 30.068 ezer forint volt.

44.2. Kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók

A PannErgy Csoportnál a következő kapcsolt, de konszolidációba nem bevont felekkel lebonyolított tranzakcióknál a 2017. évben a következő tételek jelentkeztek a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban:

Kapcsolt de konszolidációba nem bevont féllel folytatott tranzakciók adatai	2017. eFt	2016. eFt
Értékesítés kapcsolt, de konszolidációba nem bevont félnek	-	-
Beszerezés kapcsolt, de konszolidációba nem bevont féltől	30.068	47.926
- <i>Ebből kapcsolt, de konszolidációba nem bevont leányvállalattól</i>	-	13.587
- <i>Ebből a Csoport menedzsmentjével tulajdonosi kapcsolatban álló társaságtól</i>	30.068	34.339
Követelés kapcsolt, de konszolidációba nem bevont féltől	-	-
Kötelezettség kapcsolt, de konszolidációba nem bevont féllel szemben	29.481	35.387
- <i>Ebből kapcsolt, de konszolidációba nem bevont leányvállalat felé</i>	26.969	30.348
- <i>Ebből a Csoport menedzsmentjével tulajdonosi kapcsolatban álló társaság felé</i>	2.512	5.039

A fenti táblázat kapcsolt, de konszolidációba nem bevont leányvállalathoz köthető tételei a PannErgy Csoport német leányvállalatával, a Pannunion Service GmbH-val kapcsolatosak, akitől a jelzett időszakban nem vett igénybe a PannErgy Csoport szolgáltatásokat, a kapcsolódó kötelezettségek korábbi időszakokban teljesített szolgáltatásokhoz kapcsolódó szállítói kötelezettségek.

44.3. Kapcsolt feleknek adott kölcsönök

A PannErgy Csoport 2017-ban és 2016-ben sem adott kapcsolt, konszolidációba nem bevont feleknek kölcsönt, ezenkívül a vezetőség részére sem történt kölcsön folyósítás.

44.4. Csoporton belüli, konszolidált / kiszűrt forgalmak és állományok alakulása

Eredménykimutatás tételek kiszűrése:	2017. eFt	2016. eFt
Értékesítés árbevétele	1.863.050	1.697.654
Értékesítés közvetlen költsége	1.574.511	1.563.698
Értékesítés közvetett költsége	90.326	116.161
Egyéb bevételek	379.021	694.475
Egyéb ráfordítások	218.511	709.954
Pénzügyi eredmény	-239.102	-
Pénzügyi helyzet kimutatás tételek kiszűrése:	2017. eFt	2016. eFt
Tárgyi eszközök	2.171.255	2.362.378
Immateriális javak	182.564	-
Egyéb követelések között következő időszak tételei	437.299	1.363.292
Egyéb követelések, rövid lejáratú kölcsönök	10.101.536	10.511.061
Tartósan adott kölcsön	5.647.620	6.479.228
Hosszú lejáratú kötelezettségek	7.088.390	-
Egyéb kötelezettségek között következő időszak tételei	437.299	1.363.292
Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek	8.660.766	9.073.068

44.5. A vezetőség kompenzációja

	2017. eFt	2016. eFt
Rövid távú munkavállalói juttatások	14.480	15.478
Egyéb hosszú távú juttatások, végkielégítések	-	-
Részvény alapú kifizetések	-	-
Összesen	14.480	15.478

A Társaság 7/2017. (IV.28.) számú közgyűlési határozatával az Igazgatótanács elnökének tiszteletdíját 195.000,-Ft/hó összegben, a többi igazgatótanácsi tag díjazását 155.000,-Ft/hó összegben állapította meg 2017. április 29. napjától kezdődően.

45. A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZET KIMUTATÁS FORDULÓNAPJA UTÁNI ESEMÉNYEK

A konszolidált pénzügyi kimutatások fordulónapja után történt események hivatkozását tartalmazza a táblázat. A hivatkozások alapján a teljes információ hozzáférhető a Társaság hivatalos közzétételi helyein.

Dátum	Hír típusa	Tárgy, rövid tartalom
2018. március 13.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlési meghívó
2018. február 28.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2018. február 27.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. február 9.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. február 6.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. január 31.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2018. január 15.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2018. január 12.	Rendkívüli tájékoztatás	Tulajdonosi bejelentés
2018. január 12.	Rendkívüli tájékoztatás	Tulajdonosi bejelentés
2018. január 1.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél

46. A KÖZZÉTÉTELRE TÖRTÉNŐ ENGEDÉLYEZÉS NAPJA

A pénzügyi kimutatásokat a Társaság Igazgatótanácsa 2018. március 19-én hagyta jóvá és engedélyezte a közzétételüket.

Gyimóthy Dénes
Igazgatótanács képviselőjében

PannErgy Nyrt. Üzleti és Vezetőségi jelentés 2017

A PannErgy Csoport IFRS-ek szerint
készített konszolidált pénzügyi kimutatása
alapján

Budapest, 2018. március 19.

Gyimóthy Dénes
Igazgatótanács képviselőjében

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Terveknek megfelelő bruttó fedezet, cash-flow és EBITDA javulás

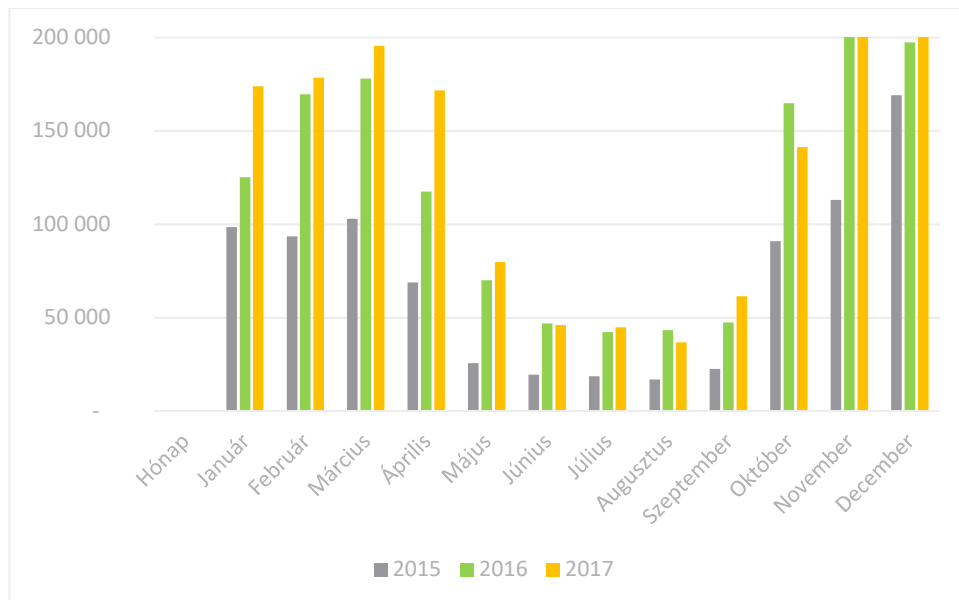
A hőtermelés növekedésnek és az előző időszakban és tárgyidőszakban történt költségracionalizáló intézkedések együttes pozitív tárgyidőszakra gyakorolt hatásának köszönhetően a PannErgy Csoport 2017. évben jelentős konszolidált árbevétel, bruttó fedezet és bruttó cash-flow növekedést realizált, továbbá működési eredménye és adózott eredménye is szignifikánsan emelkedett.

A Társaság EBITDA-ja a tárgyalt időszakban 2.241 millió forint volt 48%-os EBITDA hányaddal, ami eléri azt a korrigált EBITDA szintet, amelyet a PannErgy Csoport a 2017-es üzleti évre tűzött ki célul. Ez az EBITDA cél nagyságrendileg összhangban van a Társaság által 2016. május 30-án közzétett, üzletágértékelési jelentés kivonatában szereplő 2017-es évre vonatkozó üzletági EBITDA becsléssel és a független tőkepiaci elemzői várakozásokkal.

Jelentős hőtermelés növekedés

A PannErgy Csoport 2017-ben tovább folytatta geotermikus energiatermelő és hasznosító stratégiájában megfogalmazott célkitűzését, ami a tárgyidőszakban a Csoport négy projekthelyszínén (Miskolc, Győr, Szentlőrinc és Berekfürdő) a geotermikus projektek üzemi állapotainak és működésének további hatékonyságjavító jellegű finomhangolását jelentette. A folyamatos és az optimális szintet sikeresen fókuszban tartó üzemeltetésnek köszönhetően, a PannErgy Csoport 2017. éves üzemében a konszolidált hőértékesítés elérte a 1.538.556 GJ hőmennyiséget, ami jelentős, 10%-os javulás az előző év 1.402.155 GJ hőértékesítési adatához képest.

A PannErgy Csoport által értékesített konszolidált hőmennyiség 2017-ban (GJ):

A grafikon a miskolci, győri, szentlőrinci és berekfürdői projektek értékesített hőmennyiségét tartalmazza havi bontásban.

Ez a növekedés elsősorban a Győri Geotermikus Rendszer sikeres működési felfutásának, és az előző évben elvégzett termálvízhozam kapacitás növelését megcélzó beruházási program pozitív hatásainak köszönhető. A tárgyidőszak során sikerült kiküszöbölni azokat az üzemeltetési nehézségeket, amellyel a

rendszer az előző év azonos időszakában küzdött, a győri kúrendszer egyediségének, előre nem tervezhető kémiai és fizikai reakcióinak megismerése során. A Győri Geotermikus Rendszer hatékony üzemeltetésén túl a PannErgy Csoport másik fő projektjénél, a Miskolci Geotermikus Rendszernél is sikerült növelni a produktivitást és elérni a hőértékesítés növelését, annak ellenére, hogy 2017. egyes időszakaiban (első negyedév) a hőbeadás mennyiségét negatívan befolyásolta a rendkívüli hideg időjárás.

Portfólió elemek tisztítását célzó átalakulások

A Társaság a tárgyidőszakban tovább folytatta a portfólió elemeinek racionalizálását célzó intézkedéseit, megfelelően annak a stratégiai célnak, hogy a PannErgy Csoport már működő projektjeire, fejlesztésükre koncentrálódjanak a Társaság erőforrásai. Ennek keretében a CSRG Energia Zrt-nél szétválás történt, amely során a korábbi kisebbségi tulajdon a 2017. május 30-i hatályú szétválással megszűnt, a Társaság 100%-os tulajdonosa a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. lett. Ezt követően 2017. decemberében a Társaság értékesítette a CSRG Energia Zrt. 100%-os üzletrészét, a 150.000 ezer forintos könyv szerinti értékkel megegyező eladási áron.

Ezen túlmenően a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. és PMM Zrt. leányvállalatok között egyesülés ment végbe, amely során a PMM Zrt. 2017. augusztus 31-i hatállyal beolvadt a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-be. A beolvadással a PMM Zrt. megszűnt oly módon, hogy általános jogutódja az átvevő PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. lett.

Kisebbségi részesedés megvásárlási tranzakció lezárása

2017-ben lezárult a PannErgy Nyrt. és ONP Holdings SE közötti, az ONP Holdings SE-nek a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-ben meglévő 6,91 % kisebbségi részesedés megszerzésére vonatkozó, részvényadásvételi szerződésen alapuló ügylet. A 6,91 % részesedés vételáraként megállapított 750.000 ezer forint összegből 500.000 ezer forint 2016-ban került pénzügyileg rendezésre, ezzel a részesedés 2,3 %-ra csökkent. Ennek a maradék 2,3 % részesedésnek a tranzakció lezárását jelentő, 250.000 ezer forint összegű vételár részlet pénzügyi teljesítésére 2017. áprilisában került sor. A PannErgy Nyrt. részesedése a tranzakció eredményeként a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-ben a 2016. december 31-i 97,7 % állapothoz képest 2017. május 5-én 100%-ra nőtt.

Kedvezőbb finanszírozási feltételek megteremtése

A Társaság az előző időszakban történt, Győri Geotermikus Projektet megvalósító tagvállalatokat érintő, a korábban sokkal kedvezőbb finanszírozási feltételeket teremtő refinanszírozása után a tárgyidőszakban, 2017. novemberében a Miskolci Geotermikus Projektet megvalósító két tagvállalatánál, a Miskolci Geotermia Zrt-nél és Kuala Kft-nél is refinanszírozást hajtott végre. Ennek során a 2013-ban és 2014-ben összesen 3,5 milliárd forint értékben kötött beruházási hitelszerződések refinanszírozásáról döntött a Társaság. A megállapodás révén a hitelfelvevőknek összesen 4,5 millió euró és 2,1 milliárd forint összegben hosszú távú, 200 millió forint összegben rövid távú finanszírozási keret felhasználására van lehetősége. A hosszú távú hitelek lehívása és a korábbi - nem NHP program alapján folyósított - piaci alapú hitelek egyidejű előtörlesztése megtörtént. Az új hitelek futamideje 7 év, 10 éves amortizációs törlesztési profilt követve. Az új hitelszerződésnek köszönhetően a hitelkeret egy része a korábbi hitelek refinanszírozására került felhasználásra, másik része megközelítőleg 1 milliárd forint értékben pedig a PannErgy Csoport miskolci projektekhez korábban biztosított saját erejének részbeni refinanszírozásán keresztül a győri koncessziós beruházásához képezhet megfelelő forrást. A hitelkeretek változó kamatozású része tekintetében kamatcsere ügyleteket (IRS) kötöttek a

hitelfelvevők, így a felvett hitelek effektív kamatlába a hitelek teljes futam idejére rögzítésre került. A Miskolci Geotermia Zrt. és a Kuala Kft. kamatterhe a refinanszírozás következtében csökkent.

Saját részvény visszavásárlási programok

A Társaság 2016. április 28-án megtartott közgyűlésének 19/2016. (IV. 28.) sz. határozat alapján a PannErgy Nyrt. 2016. májusától 2017. áprilisáig tartó saját részvény visszavásárlási programot indított, 300 millió forint összegben. A program 2017. áprilisával lezárult. Ehhez a programhoz kapcsolódóan 2017. január – április időszakában a Társaság 147.200 db saját részvényt vásárolt a Budapesti Értéktőzsdén keresztül.

A Társaság 2017. április 28-án megtartott közgyűlésének határozata értelmében a PannErgy Nyrt. újabb saját részvény visszavásárlási programot indított, amelynek kezdő időpontja 2017. április 29., utolsó napja 2018. április 27. A program keretében a PannErgy Nyrt. legfeljebb 1.000 millió forint értékben vásárol saját részvényt tőzsdei forgalomban, legalább 1 forintos és legfeljebb 600 forintos maximális árfolyamon. A közgyűlési felhatalmazás mellett 2017. évben ezzel a programmal kapcsolatban nem történt saját részvény vásárlás, a részvény árfolyam jelentős emelkedése miatt.

2017. december 31-én 3.375.638 darab PannErgy Nyrt. saját részvény volt a Társaság birtokában, amely 147.200 darabbal meghaladja a 2016. december 31-i saját részvény állományt, a tárgyalt időszak végén a saját részvény állomány mindösszesen 16,03 % a teljes kibocsátott részvénytömegre vetítve.

Koncessziós szerződés

A PannErgy Csoport tagvállalata, a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. 2017. februárjában Győr terület vonatkozásában geotermikus energia kutatására és kinyerésére, továbbá hasznosítására 35 éves határozott időtartamra szóló, koncessziós szerződést írt alá a Magyar Állammal.

A koncessziós szerződés megkötését követően 2017. február 17-én megalakult a PannErgy Koncessziós Kft., amely koncessziós társaság a koncessziós szerződés által megszerzett jogok keretein belül megvizsgálta a térség koncessziós, 2.500 méter alatti mélységben rejlő geotermikus adottságait, és azt követően, a további megtérülő hőkapacitás növelésének érdekében egy új geotermikus kút fúrása mellett döntött, amelynek előkészületei folyamatban vannak, megvalósítására 2018. második negyedétől kerül sor.

Előző üzleti évet lezáró közgyűlés

A Társaság 2016-os üzleti évet lezáró rendes közgyűlése megismételten 2017. április 28-án határozatképesen lezajlott.

2. A PANNERGY CSOPORT 2017. ÉVI EREDMÉNYE, GAZDÁLKODÁSÁNAK LEGFŐBB MUTATÓI

A 2017. üzleti év a PannErgy Csoport számára az előző évben megfogalmazott, geotermikus energiatermelő és hasznosító stratégiájára vonatkozó célkitűzések eléréséről szólt, azaz a geotermikus projektek üzemi állapotainak és működésének további hatékonyságjavító jellegű finomhangolásáról a hőtermelés növekedése érdekében, és ezzel összhangban a célul kitűzött árbevétel és EBITDA szintek eléréséről. A hőtermelés növekedésnek és az előző időszakban és tárgyidőszakban történt költségracionalizáló intézkedések együttes pozitív tárgyidőszakra gyakorolt hatásának köszönhetően a PannErgy Csoport 2017. évben jelentős konszolidált árbevétel, bruttó fedezet és bruttó cash-flow növekedést realizált, továbbá működési eredménye és adózott eredménye is nagymértékben nőtt.

A Társaság az előző évben a beazonosított, a működéshez kapcsolódó egyszeri felmerülésű tételekkel korrigált eredmény adatokat is bemutatott, az összehasonlíthatóság érdekében a tárgyidőszakban ugyanezt a prezentálási módszert alkalmazza. Az egyszeri tételek beazonosításánál a Társaság azt az elvet követte, hogy csak azokat a materiális ráfordítás, illetve bevétel jellegű tételeket vette figyelembe, amelyek felmerülése egyértelműen csak a tárgyidőszakhoz köthető és így a következő időszakokban nem várható. A materiális egyszeri felmerülésű tételek felsorolását jelen fejezet tartalmazza:

Főbb eredményadatok (adatok ezer forintban)	2017. év	2016. év
Értékesítés árbevétele	4.699.211	4.529.069
Értékesítés közvetlen költségei	-3.820.691	-3.665.914
Bruttó fedezet	878.520	863.155
Bruttó cash-flow	2.177.248	2.019.178
Igazgatási és általános költségek	-492.336	-683.740
Egyéb bevételek	748.216	662.725
Egyéb ráfordítások	-211.410	-561.644
<i>ebből: Egyszeri felmerülésű tételek hatása</i>	<i>+70.469</i>	<i>-325.102</i>
Működési eredmény (EBIT)	922.990	280.496
<i>Korrigált Működési eredmény (egyszeri felmerülésű tételeket kiszűrve)</i>	<i>852.521</i>	<i>605.598</i>
EBITDA	2.241.182	1.715.345
<i>Korrigált EBITDA (egyszeri felmerülésű tételeket kiszűrve)</i>	<i>2.170.713</i>	<i>1.802.010</i>
Pénzügyi műveletek eredménye	-297.453	-411.293
Adózás előtti eredmény	625.537	-130.797
<i>Korrigált adózás előtti eredmény (egyszeri felmerülésű tételeket kiszűrve)</i>	<i>555.068</i>	<i>194.305</i>
Konszolidált, a Társaság részvényeseire jutó tárgyévi nettó eredmény	487.860	-150.999
<i>Korrigált tárgyévi nettó eredmény (egyszeri felmerülésű tételeket kiszűrve)</i>	<i>417.391</i>	<i>174.103</i>

Főbb eredményadatok (adatok ezer forintban)	2017. év	2016. év
Saját tőke arányos nyereség, % (ROE)	5,41 %	-1,70 %
Árbevétel arányos nyereség, % (ROS)	10,38 %	-3,33 %
1 részvényre jutó eredmény (EPS) Ft	27,60	-8,47

A hígított, egy részvényre jutó nyereség 26,33 forint, az eltérés oka, hogy a Társaság a hígított, egy részvényre jutó nyereség meghatározásánál a tárgyidőszakban aktuális részvényopciós programban szereplő, még nem lehívott/transzferált részvények darabszámát is figyelembe veszi, mint saját részvényt csökkentő tétel.

A fenti táblázatban szereplő, az egyes eredmény kategóriáknál kiszűrt egyszeri felmerülésű tételeknél a Társaság a tárgyidőszakban a következőket vette figyelembe:

Egyszeri felmerülésű tétel	adatok ezer forintban	
	Az egyszeri felmerülésű tétel kiszűrésének EBITDA növelő hatása	Az egyszeri felmerülésű tétel kiszűrésének EBITDA növelő hatása
Értékesítési célú ingatlanok valós értékelésének egyéb bevételre gyakorolt hatása	70.469	70.469
Összesen	70.469	70.469

A Társaság 2017. évi gazdálkodásának részletes ismertetése:

A PannErgy Csoport 4.699.211 ezer forint konszolidált árbevételt ért el 2017. évben, amely a 2016. év 4.529.069 ezer forintos értékét 4%-kal haladja meg, köszönhetően annak, hogy a miskolci rendszer mellett a győri rendszer is az időszak teljes egészében üzemelt, és mindkét rendszernél sikerült növelni az előző évhez képest az értékesített hő mennyiségét. A 4.699.211 ezer forint árbevételből 4.024.233 ezer forint hőértékesítésből származik, szemben az előző év hasonló időszakában keletkezett 3.632.526 ezer forint összeggel, ami 11%-os növekedést jelent. A fennmaradó árbevétel döntően a vagyonkezelés tevékenységhez köthető, közvetített és továbbszámlázott, elsősorban elektromos energia szolgáltatás.

A Győri Geotermikus Projekt 2.094.376 ezer forint árbevétellel járult hozzá a PannErgy Csoport gazdasági teljesítményéhez 2017. évben, ebből az Arrabona Geotermia Kft. által a Győr-Szol Zrt. felé történő értékesítés 1.035.088 ezer forintot, míg a DD Energy Kft. által autóipari ügyfele felé történt értékesítés 1.058.752 ezer forintot tett ki. A Miskolci Geotermikus Projekt keretében a hőátvevő partnerek felé történő értékesítés 1.848.036 ezer forintot tett ki a tárgyidőszakban, ebből a MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. felé történt értékesítés 1.788.306 ezer forint volt.

A Társaság két kisebb volumenű, berekfürdői és szentlőrinci projektje az előző időszakhoz hasonlóan teljesített az árbevétel szempontjából, Szentlőrincen 73.934 ezer forint árbevétel realizálódott 2017.

évben, míg Berekfürdőn a hődijból és villamosenergia értékesítésből származó árbevétel 36.349 ezer forintot tett ki.

Az előző évben kimutatott 472.599 ezer forinthez képest a tárgyidőszakban 499.985 ezer forint árbevétel keletkezett a Társaság tulajdonában álló csepeli és debreceni ingatlanok kezelésével kapcsolatban. Ugyanakkor ennek az árbevételnek döntő része a felmerülő bérleti elektromos energiafogyasztások és egyéb, „közvetített szolgáltatás” jellegű költségek továbbszámlázásának bevétele, míg kisebb hányada bérleti díj. A továbbszámlázás nyereségtartalma 14.068 ezer forint a tárgyidőszakban, míg a bérleti díj bevétel 9.117 ezer forint, ez alapján egyértelműen kijelenthető, hogy az említett ingatlanok kezeléséhez kapcsolódó tiszta árbevétel, valamint a nyereségtartalom elhanyagolható méretű a főtevékenységet jelentő geotermikus hőtermeléssel és értékesítéssel összehasonlítva.

A Csoport teljes konszolidált árbevételéből az előző időszakhoz hasonlóan három vevő haladta meg az árbevétel értékének 10%-át, amelyek összesen az árbevétel 83%-át teszik ki a tárgyidőszakban.

2017. évben a közvetlen költségek szintje az előző évhez képest 3.665.914 ezer forintról 4%-kal 3.820.691 ezer forintra növekedett. A növekedés indoka összhangban van a megnövekedett hőértékesítéssel, az ahhoz kapcsolódó változó költségek növekedése okozza.

A fenti indokok mentén a Csoport bruttó fedezetként 878.520 ezer forintot mutat ki 2017. évben, ami az előző év 863.155 ezer forint értékéhez képest 2%-kal magasabb értéket jelent. A közvetlen költségek közé tartozó közvetlen amortizáció, a Győri Geotermikus Projekt előző évi kapacitásnövelő beruházásainak tárgyévi amortizációs hatásával növelten emelkedett.

Az igazgatási és általános költségek, azaz közvetett költségek 492.336 ezer forint értékben merültek fel a tárgyidőszakban, amely jelentősen, 28%-kal alacsonyabb értéket mutat, mint a 2016-os év 683.740 ezer forintos adata. A Csoport a közvetett költségek között tartja nyilván többek között a közvetett személyi jellegű ráfordításokat, általános irodai és igazgatási költségeket, szakértői költségeket, banki és biztosítási költségeket, illetve az üzletfejlesztéshez, az új projektekhez tartozó nem aktiválható költségeket.

A bázis időszakhoz képest szinte az összes közvetett költség kategóriánál csökkenés történt a tárgyidőszakban.

A személyi jellegű ráfordításoknál jelentős, 58.451 ezer forint értékű csökkenés történt a bázisidőszakhoz képest, ami az előző év második félévében történt létszámracionalizáló intézkedések pozitív hatását tükrözi. 2017. december 31-én a PannErgy Csoport tényleges munkavállalói létszáma 20 fő.

A személyi jellegű ráfordításokon túl a szakértői, tanácsadói díjak csökkentek jelentősebb, 12.593 ezer forintos értékben (ami 9%-os csökkenésnek felel meg) az előző évhez képest. Ezek a csökkenésnek az oka a magasabb bázisidőszaki adat, amit a győri projekt előző évi refinanszírozásának előkészítéséhez, és a vállalati részesedések adásvételéhez kapcsolódó szakértői költségek okoztak.

Jelentős változás történt az előző év hasonló időszakához képest az irodai és üzemeltetési költségeknél is, amelyek 19.954 ezer forinttal csökkentek, ez 13%-os csökkenést jelent.

Ez a költség csökkenés a működési költségek előző év második félévére tehető racionalizálásának köszönhető, elsősorban a székhelyet jelentő kisebb méretű irodai területre megkötött bérleti szerződés során elért költségmegtakarításnak, másrészt a Társaság által bérelt gépjárművek költségeinek jelentős csökkenésének tulajdonítható.

A fentiekben felsorolt közvetett költség elemeken túl további csökkenés történt a tárgyidőszakban a banki költségeknél, biztosítási költségeknél, illeték jellegű költségeknél és a közvetett költségek között szereplő nyilvános és tőzsdei jelenléti költségeknél is. Ez utóbbival kapcsolatban megjegyezhető, hogy a PannErgy Csoport továbbra is fontosnak tartja társadalmi felelősségvállalási szempontból a működő projektek helyszínéül szolgáló városok és vonzaskörzete sportéletének, illetve egyéb társadalmi kezdeményezéseinek, így a geotermikus energia végfogyasztóinak támogatását.

Az egyéb bevételek és ráfordítások egyenlege a tárgyidőszakban 536.806 ezer forint, szemben a bázisidőszak 101.081 ezer forintos értékével. A növekedés legfőbb okai között az értékesítési célú ingatlanok valós értékeléséből eredő 70.469 ezer forint egyéb bevétel többlet említhető, illetve a bázis időszakban jelentős, egyszeri felmerülésű költségek jelentkeztek egyéb ráfordítás oldalon 328.005 ezer forint értékben, tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenése és a Gödöllői Geotermikus Projekt lezárása kapcsán.

A tárgyidőszakra vonatkozó egyéb ráfordításokkal kapcsolatban elmondható, hogy az előző évtől eltérően jelentős egyszeri tételek (pl. jelentős összegű terven felüli leírások, értékvesztések) nem jelentkeztek.

A fentiekben túl az egyéb bevételek között 283.549 ezer forint értékben jelennek meg káreseménnyel kapcsolatos bevételek, amelyek gép meghibásodáshoz, üzemszünethez kapcsolódó elismert jogalapú kártérítések.

A működési eredmény (EBIT) 922.990 ezer forint nyereség volt 2017. évben, jelentősen meghaladva a 2016. évi 280.496 ezer forintot.

Az üzleti cash-flow (EBITDA) 2.241.182 ezer forint pénzbeáramlás, ez 525.837 ezer forinttal kedvezőbb az előző év 1.715.345 ezer forint értékű EBITDA értékénél. A tárgyidőszakban 1.300.434 ezer forint értékcsökkenés lett elszámolva, amely 9%-kal haladja meg a 2016. évi 1.196.412 ezer forintos értékét, ez a Győri Geotermikus Projekt előző évben történt kapacitásnövelő beruházásából eredő tárgyévi amortizáció növekmény. A Társaság az EBITDA meghatározásánál figyelembe veszi az immateriális javaknál és tárgyi eszközöknél elszámolt terven felüli értékcsökkenés összegét, ami a tárgyidőszakban 17.758 ezer forint értékben jelentkezett, berendezések cseréjéhez kapcsolódóan, míg az előző évben 238.437 ezer forint került az EBITDA meghatározásánál figyelembe véve, a Gödöllői Geotermikus Projekt és egyéb geotermikus eszközöket érintő leíráshoz kapcsolódóan.

A pénzügyi műveletek eredménye 297.453 ezer forint veszteség volt a tárgyidőszakban, ami 113.840 ezer forinttal kedvezőbb a 2016. évi, 411.293 ezer forint veszteségű pénzügyi műveletek eredményénél.

Ezt mindenekelőtt a fizetett kamat ráfordítások alacsonyabb szintje okozza, ahol az előző évben és tárgyidőszakban történt refinanszírozások hatása miatt a tárgyidőszakban 131.150 ezer forinttal kevesebb kamat ráfordítás merült fel az előző évhez viszonyítva.

A refinanszírozás pénzügyi eredményben tükröződő pozitív hatásán túl a deviza követelésekkel, kötelezettségekkel kapcsolatos árfolyameltérések eredményhatása is kedvezően alakult. A realizált és nem realizált deviza árfolyamnyereségek kapcsán elmondható, hogy az ilyen jellegű pénzügyi műveletek bevétele közel azonos volt a tárgyidőszakban elszámolt árfolyamveszteségek összegével.

A fentiek alapján a PannErgy Csoport 2017. évi adózás előtti eredménye 625.537 ezer forint nyereség, ami jelentősen meghaladja az előző év -130.797 ezer forint veszteségét.

Társasági adófizetési kötelezettségként 121.007 ezer forint került elszámolásra, ebben a tárgyévi tényleges adófizetési kötelezettség 25.772 ezer forint, míg 95.235 ezer forint összegben a negatív adóalapokra korábban megképzett halasztott adókövetelés leírása szerepel.

A Társaság tárgyidőszakra vonatkozó konszolidált tárgyévi nettó eredménye (a Társaság részvényeseire jutó) 487.860 ezer forint nyereség, amely 638.859 ezer forinttal kedvezőbb az előző év azonos időszakában kimutatott -150.999 ezer forint veszteségtől, köszönhetően a fentiekben részletezett okoknak.

Vagyoni helyzet főbb adatai (adatok ezer forintban)	2017. év	2016. év
Befektetett eszközök	21.633.193	22.277.721
Forgóeszközök összesen	3.389.543	2.977.480
Ezen belül Pénzeszközök	1.288.502	736.500
Eszközök összesen	25.022.736	25.255.201
Saját tőke összesen	9.024.383	8.888.715

A tárgy félévi időszak alatt a befektetett eszközök állománya 3% mértékben csökkent. Ezen belül az immateriális javak értéke 10%-kal, míg a tárgyi eszközök értéke 5%-kal csökkent, ez utóbbi az értékesítési célú ingatlanokhoz és goodwill-hoz történő átsorolás következménye.

A Társaság goodwill-ként mutat ki 517.537 ezer forintot, ez az ONP Holdings SE-től megszerzett PEGE Zrt. kisebbségi részesedéshez kapcsolódik.

Az eszközök között 290.975 forint halasztott adó követelést tart nyilván a Társaság, amelynek értéke 25%-kal, 95.235 ezer forinttal csökkent a bázisidőszakhoz képest, a PannErgy Csoport halasztott adó megtérülés számításai alapján.

A forgóeszközök állománya 14%-kal nőtt az előző év hasonló értékéhez képest, ez döntően a pénzeszközök és az értékpapírok emelkedésének köszönhető, a miskolci refinanszírozást követően.

A készletek döntően a tárgyidőszakban történt fenntartási anyag felhasználásoknak köszönhetően csökkentek.

Az előző évhez képest jelentősen megnőtt az értékpapírok értéke a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, ennek oka, hogy a miskolci refinanszírozást követően a PannErgy Csoport a cash-flow

terveivel összhangban 200.000 ezer forint összeget rövid lejáratú állampapírba (diszkont kincstárjegy) fektetett átmeneti jelleggel, a győri koncessziós beruházás során történő geotermikus kút fúrás 2018. második negyedévben várható kezdetéig.

A forgóeszközökön belül szintén jelentősen növekedett a pénzeszközök állománya, az időszak végén a Társaság 1.288.502 ezer forint pénzeszközzel rendelkezett, amelyből 699.238 ezer forint a szabadon felhasználható összeg.

A Társaság saját tőkéje a bázishoz képest 2%-kal növekedett, ez a Társaság részvényeseire jutó tárgyévi nettó eredmény, a visszavásárolt saját részvények növekedés, illetve a kisebbségi részesedés csökkenés együttes hatásának tulajdonítható.

Az egy részvényre jutó (saját részvényekkel csökkentett darabszámmal számolva) saját tőke 510 forintra emelkedett, az előző évi 499 forintról.

A hosszú lejáratú hitelállomány az előző évhez képest 1%-kal, 8.794.755 ezer forintra csökkent, a kisebb mértékű csökkenés oka, hogy a tárgyidőszaki törlesztések hatását kompenzálta a miskolci projektek refinanszírozása során történt futamidő átstrukturálás.

Az egyéb hosszú lejáratú halasztott bevétel soron a geotermikus projektekhez pályázat útján elnyert vissza nem térítendő támogatások éven túli része kerül bemutatásra. Ehhez kapcsolódóan 4.271.328 ezer forint szerepel a Társaság pénzügyi helyzet kimutatásában, ez 6 %-os csökkenést jelent az előző évhez képest, a tárgyévi visszairások következtében.

A rövid lejáratú kötelezettségeken belül a szállítók egyenlege 899.575 ezer forint, ez 23%-kal mutat alacsonyabb értéket a bázisidőszaknál. A csökkenés oka az előző időszakban keresendő, ahol a Győri Geotermikus Projekthez kapcsolódó intenzív beruházási tevékenység miatt magasabb bázis érték szerepelt.

A rövid lejáratú hitelek állománya a hosszú lejáratú hitelek éven belüli részével együtt 1.207.634 ezer forint a tárgyidőszak végén, ez 10 %-kal magasabb az előző év hasonló adatához képest. Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek 533.580 ezer forintot tettek ki a tárgyidőszak végén, ez 58 %-os csökkenés az előző időszakhoz képest, amelynek legfőbb oka, hogy a részvényopciós programhoz kapcsolódóan 209.046 ezer forint kötelezettség kerül bemutatásra.

Főbb mutatók	2017. év	2016. év
Jövedelmezőségi mutatók		
Eszközarányos nyereség, % (ROA)	1,95	-0,60
Saját tőke arányos nyereség, % (ROE)	5,41	-1,70
Árbevétel arányos nyereség, % (ROS)	10,38	-3,33
Vagyoni helyzet mutatói		
Befektetett eszközök aránya, %	86,45	88,21
Saját tőke aránya, %	36,06	35,20
Eladósodottság mértéke, %	177,28	184,13
Pénzügyi mutatók		
Likviditási mutató	115,59	103,13
Likviditási gyorsráta	111,49	97,99
1 részvényre jutó eredmény (EPS) Ft	27,60	-8,47

A PannErgy Csoport tárgyévi jelentős eredmény javulása miatt a jövedelmezőségi mutatók szignifikánsan emelkedtek az előző időszakhoz képest. A vagyoni helyzet mutatói a tárgyévi értékcsökkenés hatása miatt a befektetett eszközök arányának, illetve az eladósodottság mértékének csökkenését mutatják. A pénzügyi mutatók a jövedelmezőségi mutatókhoz hasonlóan, jelentősen emelkedtek az előző évhez képest, a tárgyidőszaki pozitív folyamatoknak köszönhetően.

3. A TÁRSASÁG BEMUTATÁSA

3.1. A PannErgy Csoport főtevékenysége

A PannErgy Nyrt. („Társaság” vagy „PannErgy”) a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett Társaság, a BUX kosár tagja, Prémium kategóriába tartozó részvény kibocsátó, amelynek fő tevékenysége Európa egyik legjelentősebb hévízi aktivitásának, azon belül is a megújuló geotermikus energiának az energetikai célú hasznosítása, kitermelése és értékesítése. A geotermikus energetikai tevékenységéhez kapcsolódóan a Társaság Miskolcon, Győrben, Szentlőrincen és Berekfürdön folytat termelőtevékenységet.

A PannErgy Csoport 2017. december 31-én 28 fő munkavállalóval rendelkezik.

A PannErgy Nyrt. székhelye Magyarországon, a 1117 Budapest, Budafoki út 56. alatt található.

A Társaság holding struktúrában működik. A leányvállalatok adatainak részletes ismertetése a 6. fejezetben található.

3.2. Hatósági távhő értékesítési árak

A PannErgy Csoport bizonyos projektársaságai távhőtermelői engedéllyel rendelkeznek, ezzel összhangban a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) által szabályozott környezetben folytatnak hő értékesítési tevékenységet. Ez alapján a PannErgy Csoport távhőszolgáltató cégek felé történő hő értékesítéseire a nemzeti fejlesztési miniszter által NFM rendeletben kihirdetett hatósági ár vonatkozik, minden év október 1-től a következő év szeptember 30-ig terjedő egy éves időszakra. A 2017. október 1-től érvényes értékesítési hődíj a Miskolci Geotermikus Projekt kapcsán a Miskolci Geotermia Zrt. és Kuala Kft. esetében 2.382 Ft/GJ, a két társaság ezen a hatósági áron számlázza

az értékesített hőmennyiséget a MIHŐ Miskolci Hőszolgáltató Kft. felé. A Győri Geotermikus Projekthez kapcsolódóan, az Arrabona Geotermia Kft., Győr-Szol Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt. felé történő értékesítése esetében 2.939 Ft/GJ a hatósági távhő értékesítési ár, míg a Szentlőrinci Geotermia Zrt. 3.654 Ft/GJ hatósági áron értékesíthet a Szentlőrinci Közüemi Nonprofit Kft. felé.

3.3. Hőértékesítés ipari és nem önkormányzati partnerek részére

A PannErgy Csoport a hőértékesítés diverzifikáltsága érdekében folyamatosan keresi a lehetőségeket, hogy a hőszolgáltató partnerekkel kötött megállapodásokon túl ipari partnerek felé is növelje a geotermikus hő értékesítését, akár elsődleges, akár másodlagos hőhasznosítás formájában. A Társaság legjelentősebb ipari fogyasztó hőátvevő partnerei a Győri Geotermikus Projektnél az Audi Hungaria Zrt., a Miskolci Geotermikus Projektnél a Takata Safety Systems Hungary Kft. Ezen túlmenően a Berekfürdői Geotermikus Projekt, illetve a Miskolci Geotermikus Projekt kapcsán is több, kisebb volumenű ipari fogyasztói szerződéssel rendelkezik a PannErgy Csoport, és továbbra is elkötelezett az ipari fogyasztók bővítése irányában.

3.4. Ingatlanok hasznosítása

A főtevékenységet jelentő geotermikus hőtermelésen és értékesítésen (Energetika) kívül a Társaság Budapest, XXI. kerületben (Csepel) és Debrecen területén rendelkezik a „Pannonplast - PannErgy” stratégiaváltás előtti időkből származó ipari ingatlanokkal, irodákkal. Ezeket az ingatlanokat a Társaság a tárgyidőszakban értékesítési célú befektetett eszközöknek minősítette, az értékesítés realizálásáig az ingatlanoknak egy részét a Társaság bérbeadás útján hasznosítja, ugyanakkor a bérbeadásból származó nyereség a főtevékenységet jelentő Energetikánál jelentkező árbevételhez, nyereséghez képest elenyésző mértékű. Ebből kifolyólag, illetve a Társaság vezetésének megközelítése miatt a 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásokban az ingatlan hasznosítási tevékenység nem kerül kiemelésre, ugyanakkor a fontosabb információkat továbbra is tartalmazzák a konszolidált pénzügyi kimutatások vonatkozó részei.

A fentiekkel összhangban a Társaság aktív vagyonkezelést nem folytat, valamennyi erőforrását elsősorban az Energetika területén mozgósítja.

4. A PANNERGY 2017. ÉVI FŐ CÉLJAINAK TELJESÍTÉSE ÉS KOCKÁZATOK

4.1. Győri Geotermikus Projekt (DD Energy Kft., Arrabona Geotermia Kft.)

A Győri Geotermikus Rendszer 2017. évi üzemeltetésével kapcsolatban elmondható, hogy üzembiztosan működött a 2016/2017-es fűtési szezonban, a berendezések üzemszünet nélkül, stabilan üzemeltek, zavartalanul ellátva hőátvevő partnereit. Az első negyedévben a geotermia számára kedvezőtlen időjárást követően Győrben kedvező fordulat következett be március végétől a 2016/2017-as fűtési szezon 2017. május 17-i zárásáig, amely részben kompenzálta az éveleji lemaradást a hőértékesítésben.

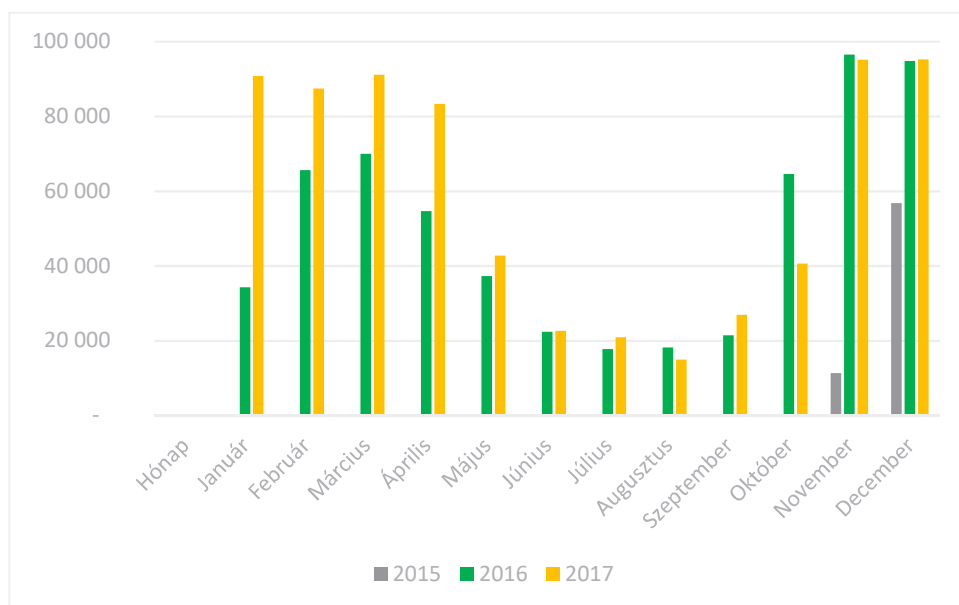
A Társaság a Győri Geotermikus Rendszer 2017. első féléves kereskedelmi üzemében 418.203 GJ hőértékesítést realizált, ami 47%-kal meghaladja az előző év hasonló időszakának 284.156 GJ hőértékesítési adatát. A 2017/2018-as fűtési szezon 2017. szeptember 20-án indult el, a működést műszaki hiba nem akadályozta, a szekunder távvezetési hálózat működése hibátlan volt. Az időjárási körülmények kedvezően alakultak az év végi hónapokban a geotermikus rendszer számára – a miskolci rendszerhez hasonlóan -, nem volt olyan hideg, ami korlátozta volna a kapacitás kihasználását. A termelő

kutak kifolyó víz hőmérséklete stabilan 99,5°C és 101,5°C fok volt, míg összhozamuk elérte a 900 m³/h kapacitást. Kimagasló napi értékesítés, 3.369 GJ valósult meg 2017. december 24-én. A kútszivattyú gyártójának késedelmes teljesítése miatt 2017 negyedik negyedévében a karbantartott szivattyú a BON-PE-02 jelű termelő kútba, a tervezetthez képest mintegy 30 nappal később történt visszatelepítése következtében, a teljes geotermikus kapacitás csak október utolsó napján állt rendelkezésre. A kieső teljes, mintegy 47 TJ mértékű hőértékesítést (szeptember és október hónapban) a késedelembe eső szállító partner teljes mértékben kompenzálta, amelyet a Társaság egyéb bevételként számolt el.

Megvalósult az első szekunder energiát hasznosító fogyasztó bekötése a Győri Ipari Park területén. A Társaság teljes egészében a nagyfogyasztóktól visszaérkező lehűlt vízből származó hőenergiával látja el a fogyasztót 2017. november 6-án. Rövid távú célok között továbbra is szerepel, hogy a Győri Geotermikus Rendszer szabad kapacitásait, és az azzal járó megtakarítási előnyöket új partnerek számára is elérhetővé tegye a Társaság. A Győri Geotermikus Rendszer hőértékesítése 2017. második félévben 293.777 GJ-t tett ki, összeségében egész évre vonatkozóan 711.980 GJ hőértékesítést ért el. A Bőnyi Hőközpont által kitermelt zöld hőenergia hasznosítása 23,3 millió m³ földgáz felhasználását váltotta ki, ezáltal éves szinten több mint 41.300 tonna üvegházhatást okozó CO₂ nem jutott a légkörbe.

Tekintettel a PannErgy Csoport tagvállalata, a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. 2017. februárjában a Magyar Állammal aláírt koncessziós szerződésére - Győr terület vonatkozásában geotermikus energia kutatására és kinyerésére, továbbá hasznosítására 35 éves határozott időtartamra - a 2017. február 17-én megalakult PannErgy Koncessziós Kft. a koncessziós szerződés által megszerzett jogok alapján megvizsgálta a térség koncessziós, 2.500 méter alatti mélységben rejlő geotermikus adottságait. 2017. második negyedévében jogerőssé vált Kutatási Műszaki Üzemi Terv, alapján a nyári hónapokban sor került a szeizmikai mérésekre. A Társaság az év második felében megkezdte a koncessziós projekt beruházási lehetőségeinek meghatározását, a győri hőkapacitás lehetséges növelésének érdekében.

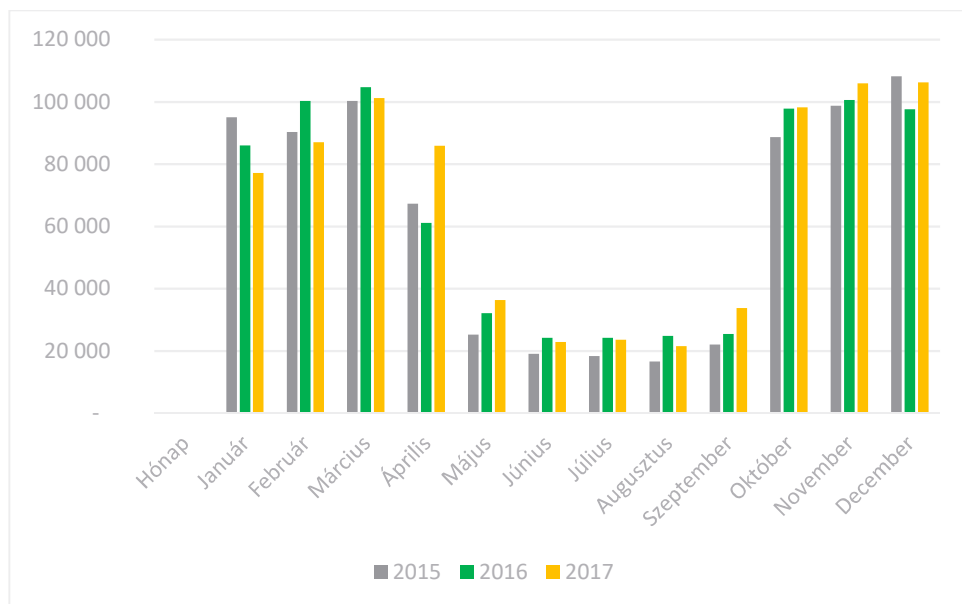
A tárgyidőszakban Győrben értékesített hőmennyiségek a következőképpen alakultak (GJ):

4.2. Miskolci Geotermikus Projekt (Miskolci Geotermia Zrt., Kuala Kft.)

A Miskolci Geotermikus Rendszer 2017. évi üzemeltetésével kapcsolatban elmondható, hogy a 2016/2017-es fűtési szezonban szélsőségesebb hőmérsékleti értékek között ingadozó napi középhőmérsékletek voltak, a fűtési szezon meghosszabbodott és 2017. május 10-én zárult. A hőszolgáltatás sajátosságából adódóan a rendkívüli hideg külső hőmérséklet esetén alkalmazott magas előre menő távfűtési vízhőmérsékletek, és ebből adódóan a magasabb visszatérő hőmérsékletek korlátozták a geotermikus hőenergia kihasználhatóságát. Március végétől kezdődően az időjárás a hőértékesítés tekintetében az első negyedévinél kedvezőbben alakult, amely által a 2017. második negyedévének nagy része kompenzálta az év elején a rendkívüli hideg következtében keletkezett hőértékesítési elmaradásokat. A Társaság a Miskolci Geotermikus Rendszer 2017. első féléves kereskedelmi üzemében 410.503 GJ hőértékesítést realizált, ami majdnem 1%-os javulás az előző év hasonló időszakának 408.312 GJ hőértékesítési adatához képest. A 2017. szeptember 28-án elindult 2017/18-as fűtési szezon 2017 évi időszakáról elmondható, hogy semmilyen számottevő hiba sem akadályozta a miskolci távhőrendszerbe való folyamatos geotermikus hő betáplálást, a térség egyik legjelentősebb ipari fogyasztója, a Takata Safety System Hungary Kft. miskolci gyáranak zöldhőellátása is zavartalan volt. Az időjárás 2017/18-as fűtési szezon év végi hónapjaiban kedvezőbben alakult a hőszolgáltatás vonatkozásában, nem volt olyan hideg, ami korlátozta volna a geotermikus kapacitás kihasználását, de a nappali órákban sem emelkedett annyira a környezeti hőmérséklet, hogy a távfűtést a geotermia kapacitása alá kellett volna csökkenteni. A geotermikus rendszer 2017. december 12-én kimagasló, 3.812 GJ napi hőértékesítést ért el. A fűtési idényen kívül megtett rendszer-optimalizációs beruházásoknak köszönhetően a hozamok emelkedtek. A Miskolci Geotermikus Rendszer 2,7 %-os értékesítés növekedést ért el 2017. évben a 2016. évi hőeladásához képest a 799.719 GJ éves hőeladással. Az elért éves hőértékesítése által a CO₂ kibocsátás közel 46.389 tonnával csökkent, ami megközelítőleg 26,1 millió m³ földgáz zöldenergiával történő kiváltásával valósult meg Miskolcon.

A tárgyidőszakban Miskolcon értékesített hőmennyiségek a következőképpen alakultak (GJ):

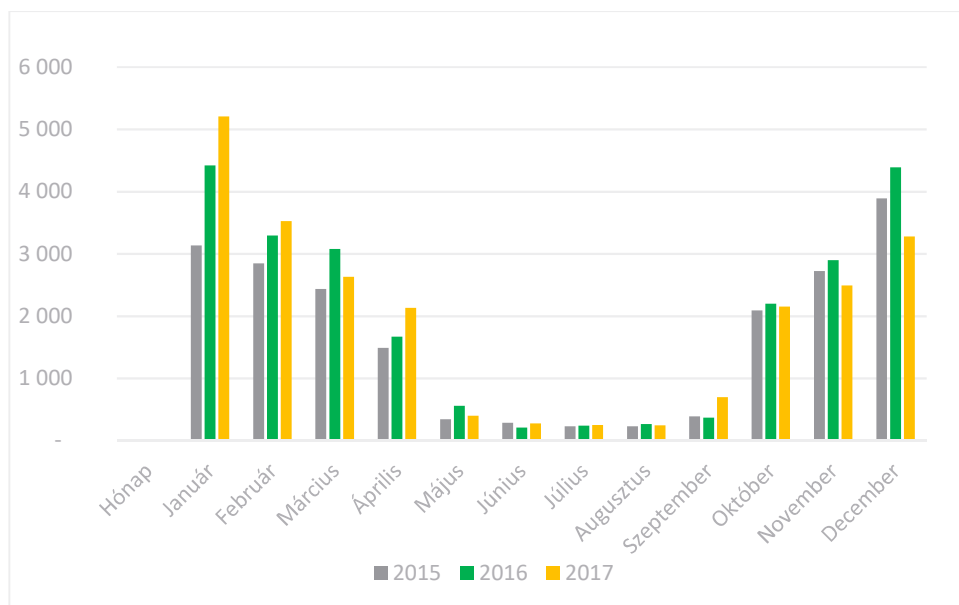

4.3. Szentlőrinci geotermikus fűtő létesítmény (Szentlőrinci Geotermia Zrt.)

A szentlőrinci létesítmény 2017. évben problémamentesen, közel 100%-os rendelkezésre állással üzemelt. A hűvösebb tavaszi hónapoknak köszönhetően csak 2017. április hó utolsó napján állt le a fűtés, így ebben az időszakban közel 20%-kal több hő került értékesítésre. A téli fűtési szezonra való felkészülés kapcsán a Társaság a szentlőrinci kútszivattyú ellenőrzését is elvégezte, amelynek eredményeként a 2018. évi fűtési idényen kívüli időszakra beütemezésre került a kútszivattyú cseréje.

A Szentlőrinci Geotermia Zrt. KEOP-4.2.0/B-09-2009-0026 azonosítószámú pályázati projektje 2017. november hónapban sikeresen lezárásra került. A Szentlőrinci Geotermikus Rendszer hőértékesítése 2017. évben 23.343 GJ volt, amely közel azonos a 2016. évben elért mennyiséggel.

A tárgyidőszakban Szentlőrincen értékesített hőmennyiségek a következőképpen alakultak (GJ):

4.4. Berekfürdői geotermikus metánhasznosító létesítmény (Berekfürdő Energia Kft.)

A gázmotoros kiserőmű a 2017. évi működési időszakban, a termálvízből kiválasztott kísérőgáz hasznosításával 1.957 MWh villamos energiát termelt és 1.827 MWh hőenergiát értékesített. A naptári időalapból számítva a berekfürdői gázmotorok rendelkezésre állása teljes évre vetítve 90%-os, az utolsó negyedévben kisebb mértékben, a gázmotor felújítása miatt alacsonyabb volt. A gázmotoros kiserőmű 2017. évben a termálvízből kiválasztott kísérőgáz hasznosításával összesen 3.562 GJ hőenergiát értékesített.

5. A FŐ TEVÉKENYSÉG ENERGETIKA ÁTTEKINTÉSE

A PannErgy Nyrt. elkötelezte magát a megújuló energiaforrások hasznosítása terén felépített, hosszú távú stratégiája megvalósítása mellett. A PannErgy Csoport stratégiájának középpontjában szerepel, hogy a térség meghatározó geotermikus hő hasznosító társaságává váljon, és ezt a pozíciót fenntartsa, illetve ezzel együtt környezetbarát, geopolitikai kockázatoktól mentes magas üzembiztonságú szolgáltatást nyújtson. A PannErgy Csoport elkötelezett híve annak, hogy Európa egyik legjelentősebb hévízi aktivitását energetikai céllal hasznosítsa. A geotermikus hő hosszú távra a lakossági és ipari felhasználók szolgálatába állítható, a PannErgy környezetkímélő beruházásaival jelentősen csökkenthetővé válhatnak az energetikai jellegű kiadások.

1991. május 31-én a vállalat részvénytársasággá alakult a gazdasági szervezetek átalakulásáról szóló 1989. évi XII. törvény szerint. A PannErgy 2007-ben nem kis célt tűzött ki zászlajára, mégpedig azt, hogy a régóta ismert magyar geotermikus források felhasználásával jelentős mennyiségű hő- és elektromos energiát állítson elő értéket teremtve Magyarország lakossága és intézményi szereplői, továbbá a PannErgy részvényesei számára. Az energia iránti kereslet növekedése – az időnként tapasztalható átmeneti visszaesés ellenére – hosszútávon megállíthatatlan, viszont mind a hazai, mind a globális források mennyisége korlátozott. A szakszerű és hatékony geotermikus energiatermelés nem csupán egy máig minimálisan kihasznált hatalmas energiaforrás hasznosítása, hanem az egyik legnagyobb mértékben környezetbarát, és legtisztább energia előállítás módja. Az Európai Unió mára nem csak üdvözli az ilyen energiatermelési utakat, hanem szigorú programmal és célrendszerrel orientálja a tagállamokat, így Magyarországot is.

A PannErgy Csoport több önkormányzattal hozott létre különféle együttműködési megállapodásokat, elsősorban a hő piac elérésére, melyek közül később csak az összetett kiválasztási szempontrendszernek megfelelőek kerültek kiválasztásra projektcélként.

A meghatározott stratégia mentén, az első eredményt 2010-ben érte el a Társaság a geotermikus fejlesztési szempontjából azzal, hogy 2011. január 1-vel éles üzemben elindult a Szentlőrinci Geotermikus Projekt keretén belül a hőtermelés, és egyben az energia értékesítés Szentlőrincen. A második projektként üzembe helyezett működő létesítménye a Társaságnak Berekfürdőn található, amely hő mellett elektromos áramot is termel a geotermikus vízben oldott metángáz hasznosításával. A berekfürdői létesítmény akvizíció útján került a Társaság portfóliójába.

2013. májusában elindulhatott Közép-Európa legnagyobb geotermikus hőerőműve a PannErgy Csoport beruházásában. A Miskolci Geotermikus Projekt elnyerte a nemzetközi GeoPower Market „2013. legjobb fűtési projektje” címet. A PannErgy Csoport 2014. szeptemberére megvalósította a Miskolci Geotermikus Projekt második ütemét is, ekkor megkezdte a rendszer a hőenergia szolgáltatást Miskolcon immár a Belvárosi, illetve Egyetemváros hőkörzetek felé is, az Avas hőkörzet ellátása mellett.

Miskolc Város távfűtési rendszere, mint elsődleges hőfogyasztó mellett a geotermikus rendszer kapacitása lehetővé teszi, hogy további fogyasztókat lásson el környezetbarát geotermikus hőenergiával.

A PannErgy Csoport második legnagyobb beruházását, a Győri Geotermikus Projekt megvalósítását 2014. év elején kezdte el a Kisalföld régióban. 2015. november 24-én ünnepélyesen átadásra került a

10,2 milliárd forint összköltségű Győri Geotermikus Projekt. A PannErgy Csoportnak a Győr-Szol Zrt. távhőszolgáltatóval kötött hosszú távú hő szállítási szerződése révén, a győri távhőszolgáltatásban 24.266 lakás és 1.046 egyéb díjfizető fűtési rendszerébe jut el a geotermikus energia, továbbá az AUDI gyáregység fűtési energiájának legalább 60%-át fedezni fogja a Bőnyi Hőközpont által szolgáltatott energia. A Győri Geotermikus Rendszerrel átadható éves hőmennyiség 1.100 – 1.200 terajoule.

A 2015. őszén átadott győri projekt üzembeállításával a PannErgy csoportszinten átértékelte eddigi befektetéseit és projekt alapú működését. Az átértékelés részben portfólió tisztítással, illetve a működés átalakításával 2015. utolsó negyedévében megkezdődött, és folytatódott 2016-ban és 2017-ben is. A Társaság felmérte finanszírozási és beruházási lehetőségeit, valamint a hőszolgáltatási piaci igényeket és megállapította, hogy erőteljes igény van a jól szervezett, jelentős kompetenciával bíró, geotermikus hőkapacitást nyújtó energia termelőkre.

A PannErgy Csoport beruházásai összhangban vannak a nemzeti energia stratégiával, továbbá a megújuló energiahasznosítási programmal, amelyek mind Magyarország versenyképességének növekedését szolgálják. Az európai uniós tagállamokra vonatkozó európai uniós direktíva fő célul tűzi ki, hogy a tagállamok végsőenergia-fogyasztásában évente 1,5 %-nak megfelelő új energia-megtakarítás valósuljon meg a 2020-ig terjedő időszakban, a versenyképesség és az ellátásbiztonság érdekében. Ez az érvényben lévő előírásokhoz képest szigorításnak számít, ugyanis az Európai Unió egészére 20%-ra növelték az előírt megtakarítás mértékét a korábbi 9%-os céllal szemben. Magyarországon 2020-ra a geotermikus energiából származó energiamennyiségnek el kell érnie a 12.000 terajoule-t. A PannErgy Csoport ebből a zöldenergiát termelő projektjeivel, tervei szerint hamarosan közel 15%-ot teljesít.

A PannErgy nem csak a legnagyobb kompetenciával, tapasztalattal rendelkező geotermikus beruházásokat megvalósító vállalattá lépett elő, hanem az egyik legnagyobb geotermikus energiát termelő és hasznosító vállalatcsoporttá vált az elmúlt időszakban.

A jövőbeni rövidtávú célok között az élen szerepel, hogy mind a Győri Geotermikus Rendszer, mind a Miskolci Geotermikus Rendszer esetében a termelői kapacitások növekedjenek, a rendszer további optimalizálása és ezen keresztül az értékesített hő maximalizálása megvalósuljon.

A geotermikus rendszerek szabad kapacitásait, és az azzal járó megtakarítási előnyöket új partnerek számára is elérhetővé kívánja tenni a Társaság. Az ipari célú felhasználás olyan speciális szakértelmet, és projektmenedzsment tapasztalatot igényel, amely a geotermikus energia felhasználásának terén a Társaság hite szerint a legmagasabb szinten csak a PannErgy Csoport esetében érhető el Magyarországon.

6. A PANNERGY CSOPORT LEÁNYVÁLLALATAI

Az anyavállalat PannErgy Nyrt. két konszolidációba bevont leányvállalata közül a PMM Zrt. a geotermikus projektek hatékony megvalósításáért, fővállalkozói kivitelezésért felelt, míg a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. a Csoport szakmai irányítója, ez a Társaság tulajdonolja az egyes projektársaságokban meglévő részesedések értékét. 2017. augusztus 31-i dátummal a PMM Zrt. beolvadt a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt.-be. A beolvadás során a PMM Zrt. megszűnt, jogutódja a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. lett.

A PannErgy Csoport magyarországi leányvállalatai jellemzően Magyarország területén folytatják gazdasági tevékenységüket.

6.1. A PannErgy Csoport leányvállalatai, részesedés és konszolidációba történő bevonás arányai

PannErgy leányvállalatok	Törzstőke (MFt)	Tulajdoni hányad (%)	Szavazati jog (%)	Konszolidációba bevonás arány (%)
PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt.	2.072,70	100,00	100,00	100,00
DoverDrill Mélyfúró Kft.	86,00	100,00	100,00	100,00
Berekfürdő Energia Kft.	24,10	100,00	100,00	100,00
TT Geotermia Zrt.	5,00	100,00	100,00	100,00
Szentlőrinci Geotermia Zrt.	5,00	99,80	99,80	99,80
Miskolci Geotermia Zrt.	5,00	90,00	90,00	90,00
DD Energy Kft.	3,10	100,00	100,00	100,00
Arrabona Geotermia Kft.	3,10	100,00	100,00	100,00
Kuala Kft.	3,00	90,00	90,00	90,00
PannErgy Koncessziós Kft.	3,00	100,00	100,00	100,00
Pannunion Service GmbH.	25,00	91,00	91,00	0,00

6.2. A PannErgy konszolidációba bevont leányvállalatainak 2017. évi főbb adatai, az egyedi beszámolók alapján

PannErgy leányvállalatok	Saját tőke	Jegyzett tőke	Árbevétel	Üzleti eredmény	Adózott eredmény	Létszám
PannErgy Nyrt.	11.707.817	421.093	787.541	138.083	74.428	-
PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt.	3.218.705	2 072.682	95.942	33.102	75.673	11
Miskolc Geotermia Zrt.	121.316	5.000	1.278.119	364.164	1.137.332	5
Szentlőrinci Geotermia Zrt.	31.239	5.000	87.077	31.905	9.449	2
TT- Geotermia Zrt.	-37.056	5.000	-	-11.979	-12.710	-
Kuala Kft.	131.138	3.000	1 031.225	154.700	65.203	1
Berekfürdő Energia Kft.	27.952	24.100	36.349	48.440	42.810	-
DoverDrill Kft.	835.759	86.000	533.535	-8.138	6.261	7
PannErgy Koncessziós Kft.	2.311	3.000	-	-690	-689	-
DD Energy Kft.	1.012.092	3.100	1.416.922	227.611	118.792	1
Arrabona Geotermia Kft.	812.910	3.100	1.267.959	245.636	164.204	1
CSRG Energia Zrt.						
PMM Kereskedelmi Zrt.						

Értékesítésre került a részesedés 2017-ben

Beolvadással megszűnt 2017-ben

7. A TÁRSASÁG TULAJDONOSI STRUKTÚRÁJA, VEZETŐI ÁLLÁSÚ SZEMÉLYEI

7.1. A Társaság tulajdonosi struktúrája, a részesedés és a szavazati arány mértéke

Tulajdonosi kör megnevezése	Teljes alaptőke = Bevezetett sorozat					
	2017.01.01.			2017.12.31.		
	%	%	db	%	%	db
Belföldi intézményi	23,63	27,90	4.973.616	23,40	27,30	4.825.567
Külföldi intézményi	20,53	24,25	4.322.237	20,08	25,10	4.438.071
Belföldi magánszemély	31,75	37,50	6.684.428	31,24	37,21	6.578.283
Külföldi magánszemély	0,20	0,24	42.938	0,23	0,27	47.698
Munkavállalók, vezető tisztségviselők	0,60	0,71	127.253	0,54	0,64	113.653
Saját tulajdon	15,33	-	3.228.438	16,03	-	3.375.638
Államháztartáshoz tartozó tulajdonos	7,96	9,40	1.675.745	7,96	9,42	1.675.745
Nemzetközi Fejlesztési Intézmények	-	-	-	-	-	-
Egyéb	-	-	-	-	-	-
Összesen	100,00	100,00	21.054.655	100,00	100,00	21.054.655

7.2. A Társaságban 5% feletti tulajdonosai

Név	Befektetői besorolás		Mennyiség (db)	Részesedés (%)	Szavazati jog (%)
Benji Invest Kft.	Belföldi	Intézményi	2.424.010	11,51	13,71
Nemzeti Eszkögzgádkodási Zrt.	Belföldi	Államháztartási	1.675.745	7,96	9,48
ONP Holdings SE *	Külföldi	Intézményi	1.359.103	6,46	7,69

*Tulajdonosi bejelentés alapján az ONP Holdings SE 2018. január 12-én 1.750.000 db PannErgy részvénnyel rendelkezett egy 2018. január 12-i tranzakciót követően, amely 8,31 % részesedésnek felelt meg.

7.3. A Társaság saját tulajdonban lévő részvény mennyiségeinek alakulása tárgyévben

A PannErgy Csoport saját tulajdonban lévő részvény (db) mennyiségének alakulása tárgyévben:

	2017.01.01.	2017.06.30.	2017.12.31.
Társasági szinten	2.293.235	2.440.435	2.440.435
Leányvállalatok *	935.203	935.203	935.203
Összesen	3.228.438	3.375.638	3.375.638

*A Társaság 100%-os tulajdonában lévő PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. tulajdonában lévő PannErgy részvény állomány.

7.4. A Társaság vezető állású személyei

A Társaság vezető állású személyeit az Igazgatótanács tagjai alkotják. Az Igazgatótanács tagjai és a tulajdonukban lévő részvények adatai 2017. december 31-én:

Név	Beosztás	Megbízás kezdete	Megbízás vége/megszűnése	Részvény tulajdon (db)
Bokorovics Balázs	Tag, Elnök	2007.08.31.	határozatlan ideig	-
Gyimóthy Dénes	Tag, alelnök, megbízott vezérigazgató	2007.08.31.	határozatlan ideig	-
Gyimóthy Katalin	Tag	2016.04.28.	határozatlan ideig	-
Martonfalvai Lilla	Tag	2016.04.28.	határozatlan ideig	100.000
Major Csaba	Tag	2013.04.30.	határozatlan ideig	-
Juhász Attila	Tag	2007.08.31.	határozatlan ideig	-
Töröcskei István	Tag	2007.08.31.	határozatlan ideig	-
Részvénytulajdon (db) összesen				100.000

A Társaság a működését befolyásoló (stratégiai) alkalmazottal nem rendelkezik.

A PannErgy Csoport nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok szerint készített Konszolidált pénzügyi kimutatását és Éves jelentését Gyimóthy Dénes megbízott vezérigazgató írja alá.

8. A PANNERGY CSOPORT STRATÉGIÁJA

A fosszilis energiatüggőség más alternatív, köztük a geotermikus hőn alapuló energiaforrással, csökkenthető, illetve némely esetben részben kiváltható. A Kárpát-medence, azon belül is Magyarország egyik legnagyobb máig minimálisan kiaknázott kincse a föld felszíne alatt húzódó geotermikus forrásrendszer, amelynek hasznosításával környezetbarát módon hő- és akár elektromos energia előállítása válik lehetővé. Az energia iránti kereslet növekedése megállíthatatlan, viszont mind a hazai, mind a globális hagyományos források mennyisége korlátozott.

A szakszerű és hatékony geotermikus energiatermelés nem csupán egy máig minimálisan kihasznált hatalmas forrás hasznosítása, hanem az egyik legtisztább környezetbarát energia előállítási mód. Az Európai Unió nem csak üdvözli az ilyen energiatermelési utakat, hanem szigorú programmal és célrendszerrel orientálja a tagállamokat, így Magyarországot is.

A PannErgy Csoport stratégiájának középpontjában szerepel, hogy a térség meghatározó geotermikus hőt hasznosító társaságává váljon, és ezt a pozíciót fenntartsa, illetve ezzel együtt környezetbarát, geopolitikai kockázatoktól mentes magas üzembiztonságú szolgáltatást nyújtson. A PannErgy Csoport elkötelezett híve annak, hogy Európa egyik legjelentősebb hévizei aktivitását energetikai céllal hasznosítsa. A geotermikus hő hosszú távra a lakossági és ipari felhasználók szolgálatába állítható, a PannErgy környezetkímélő beruházásaival jelentősen csökkenthetővé válhatnak az energetikai jellegű kiadások.

A PannErgy nem csak a legnagyobb kompetenciával, tapasztalattal rendelkező geotermikus beruházásokat megvalósító vállalattá lépett elő, hanem az egyik legnagyobb geotermikus energiát termelő és hasznosító vállalatcsoporttá vált az elmúlt időszakban.

A jövőbeni rövidtávú célok között az élen szerepel, hogy mind a Győri Geotermikus Rendszer, mind a Miskolci Geotermikus Rendszer esetében a termelői kapacitások növekedjenek, a rendszer további optimalizálása és ezen keresztül az értékesített hő maximalizálása megvalósuljon.

A geotermikus rendszerek szabad kapacitásait, és az azzal járó megtakarítási előnyöket új partnerek számára is elérhetővé kívánja tenni a Társaság. Az ipari célú felhasználás olyan speciális szakértelmet, és projektmenedzsment tapasztalatot igényel, amely a geotermikus energia felhasználásának terén a Társaság hite szerint a legmagasabb szinten csak a PannErgy Csoport esetében érhető el Magyarországon.

9. KÖRNYEZETVÉDELEM

A Társaság kiemelten fontosnak tartja a környezetvédelem magas szintű kezelését. A geotermia területén azon munkálkodik, hogy az egyik legnagyobb mértékben környezetbarát, megújuló energiatermelési módozatot honosítsa meg széles körben Magyarországon.

A geotermiában érintett leányvállalatok teljesítik a környezetvédelmi előírások által megkövetelt hatástanulmányok elkészítését, vizsgálatok elvégzését és a vonatkozó jogszabályoknak való megfelelést.

Összhangban a hazai és az európai uniós energiapolitikával a Társaság célkitűzése a környezeti szempontok érvényesítése a gazdasági fejlődésben. Ennek feltétele a megújuló energiaforrások mind nagyobb arányú felhasználása, a társadalom és a környezet harmonikus viszonyának kialakítása, közvetve a hazai energiahordozó forrás szerkezet kedvező befolyásolása a hagyományos energiaforrások felől a megújuló energiaforrások irányába való elmozdulás elősegítésével. A Társaság párhuzamosan, a gazdasági és technikai szempontok figyelembevételével, felelősséget vállal a projekt helyszínek környezetbarát jellegének folyamatos javításáért, valamint a természeti erőforrásokkal történő környezetbarát gazdálkodásért. A kutatás és a fejlesztés a PannErgy Csoport környezetvédelmi politikájának a része. A PannErgy Csoport teljes körűen elkötelezett a környezeti és energia teljesítmény folyamatos javítására, a fenntarthatóság szemléletének való megfelelésre. A Társaság kiemelt jelentőséget tulajdonít tevékenysége társadalmi kihatásainak, célja a felelősségteljes és fenntartható működés megvalósítása.

10. LÉTSZÁMRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

A PannErgy Csoport tárgyévi átlagos statisztikai állományi létszámadatai a következők:

Saját létszám	2017.12.31.	2016.12.31.	Változás
PannErgy Nyrt.	0	3	-3
Kapcsolt vállalatok	28	30	-2
Összesen	28	33	-5

A PannErgy Csoport 2017-ra vonatkozó átlagos állományi létszáma 28 fő, ami 15%-os csökkenés a 2016. évi 33 fős átlagos statisztikai állományi létszámhoz képest. A csökkenés oka, hogy a Társaság a meglévő projektek üzemeltetésére fókuszálva jelentős létszám racionalizálást hajtott végre az előző év második felében. 2017. december 31-én a PannErgy Csoport tényleges munkavállalói létszáma 20 fő, az átlagos statisztikai állományi létszám és a tényleges munkavállalói létszám közötti különbség az egyes tagvállalatok közötti részmunkaidős foglalkoztatásokról ered.

11. OSZTALÉKFIZETÉS, SAJÁT RÉSZVÉNY VÁSÁRLÁS

A Társaság 2017. évi konszolidált, a Társaság részvényeseire jutó tárgyévi nettó eredménye 487.860 ezer forint nyereség, az Igazgatótanács a Közgyűlés felé osztalékfizetést nem javasol, a prudens pénzügyi erőforrás szintek folyamatos rendelkezésre állásának szükségességével és PannErgy Koncessziós Kft. 2018. évi, Győri Geotermikus Projekthez kapcsolódó beruházásának finanszírozási igényével összhangban.

2017. december 31-én 3.375.638 darab PannErgy Nyrt. saját részvény volt a Társaság birtokában, amely 147.200 darabbal meghaladja a 2016. december 31-i saját részvény állományt. A változáson belül a saját részvény növekedés 147.200 darab, míg saját részvény csökkenés nem történt a tárgyidőszakban, sem a részvényopciós programhoz kapcsolódóan, sem azon kívül. A Társaság által 2017. december 18-án bejelentett 98.000 db lehívott részvény opció lehívására 2017. december 31-ét követően került sor.

A tárgyidőszakban történt saját részvény növekedés összhangban van a Társaság 2016. április 28-án megtartott közgyűlésének 19/2016. (IV.28.) sz. határozatával, amelynek értelmében a PannErgy Nyrt. 2016. májusától saját részvény visszavásárlási programot indított. A program első hónapja 2016. május, utolsó hónapja 2017. április volt, amikor lezárult. A program keretében a PannErgy Nyrt. minden hónapban legalább 20 millió forint értékben vásárolt PannErgy részvényeket a Budapesti Értéktőzsdén keresztül, legfeljebb összesen 300 millió forint összegben, azzal a korlátozó előírással, hogy az ütemezett részvényvisszavásárlási program során a részvények vételára nem lehetett több, mint 500 forint részvényenként. A PannErgy Nyrt. 2016. szeptember 2-án tájékoztatta a tőkepiaci szereplőket, hogy a 2016. július 22-én közzétett, és részletesen bemutatott saját részvény visszavásárlási program részeként, a Társaság kereskedési naponként 3.000 darab törzsrészvény vásárlását célozta meg, amelyet 2016. szeptember 2-től 2.300 darabra csökkentett.

A saját részvény tranzakciók tekintetében a nyilvános közzétételek adnak bővebb információt.

12. A TÁRSASÁG FŐBB KOCKÁZATAI, EZEKKEL KAPCSOLATOS BIZONYTALANSÁGOK

A geotermikus fejlesztések sajátossága a kiemelten magas geológiai kockázat, melyet a vállalatcsoport a minél szélesebb körű földtani és egyéb szakmai, illetve tudományos információk beszerzésével és integrált feldolgozásával folyamatosan mérsékelni törekszik.

A kockázatok hatásainak és a kezelésük módjának bemutatása a 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások 40. Pénzügyi kockázatkezelés jegyzetében kerülnek kifejtésre. A PannErgy Csoport főbb kockázatai az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

Deviza árfolyam kockázat

A Társaság külföldi devizában is folytat tevékenységet, vannak olyan szerződéses vevő partnerei, akik felé euróban történik a számlázás a vonatkozó megállapodások alapján. Kötelezettség oldalon szintén rendelkezik euró alapú kötelezettségekkel, ezek alapvetően a geotermikus projektek megvalósításához igénybe vett, euró alapú hosszú lejáratú beruházási hitelek, illetve ezen túlmenően számos külföldi és belföldi szállító partnerével euró alapú az elszámolás, számlázás. Ezek a külföldi devizanemmel érintett eszközök és kötelezettségek magukban hordozzák a devizaárfolyamok, ezen belül az euró árfolyamának változásából adódó kockázatát, amelyet a lehető legnagyobb mértékben próbál a PannErgy Csoport lecsökkenteni, elsősorban azzal, hogy az említett euró alapú bevételek minél nagyobb hányadban fedezzék az euróban felmerülő hitel kötelezettségeket.

A Társaság 2017-ben több határidős deviza ügyletet kötött, amellyel biztosította a jövőben devizában felmerülő szállítói kötelezettségeire vonatkozó pénzügyi teljesítésénél keletkező árfolyamveszteség kockázatát. Ezek az ügyletek nem cash-flow fedezeti ügyletek voltak, a tárgyévben ezeken az ügyleteken keletkezett nyereségek és veszteségek a konszolidált pénzügyi kimutatások pénzügyi bevételeiben, illetve pénzügyi ráfordításaiban kerülnek bemutatásra. A konszolidált pénzügyi kimutatások fordulónapján a Társaság nem tart nyilván nem lezárt, ilyen jellegű ügyleteket.

Részvény árfolyam kockázat

A részvényárfolyam kockázat a visszavásárolt saját részvények értékesíthetősége és a vezetői részvényopciós program értéke szempontjából mérlegelendő.

Kamat kockázat

A PannErgy Csoport kamatkockázatát elsősorban a beruházási célú hosszú lejáratú hitelek okozzák. A Társaság a változó kamatozású hitelek miatt cash flow kamatkockázatnak van kitéve, amit csak részben ellensúlyoznak a változó kamatozású pénzeszközök. A Társaság a fix kamatozású hitelek miatt valós érték kamatkockázatnak van kitéve, amelyet az említett hosszú lejáratú hitelek teljes futamidejére megkötött kamat swap ügyletekkel eliminál, mivel a szerződésen alapuló változó kamatokat fix kamatokra cseréli.

A PannErgy Csoport a kamatkockázati kitettséget dinamikusan elemzi. Ennek során folyamatosan különböző pénzügyi modelleket szimulál a refinanszírozás, a meglévő pozíciók megújítása, az alternatív finanszírozási források lehetőségének figyelembevételével. A Társaság ezen forgatókönyvek alapján számítja ki a meghatározott kamatlábmozgások eredményre gyakorolt hatását. A Társaság az egyes modellekben minden pénznem vonatkozásában azonos kamatlábmozgást vesz figyelembe. A modellek csak a főbb kamatozó pozíciókat képviselő kötelezettségekre kerülnek kidolgozásra.

Hitel kockázat

A hitelezési kockázat az abból származó pénzügyi veszteség kockázata, hogy a vevő vagy partner nem teljesít valamilyen szerződéses kötelmet. A Társaság szempontjából ez elsősorban a vevők esetleges nem fizetéséből eredő kockázatot jelent. Kiemelendő, hogy a Társaság koncentrált, kisszámú ügyfél részére végzi értékesítési tevékenységét, ami alacsony diverzifikációt jelent.

A hitelezési kockázat kezelése csoportszinten történik. A PannErgy Csoport tagvállalatainak feladata, hogy a normál üzletmenetnek megfelelő fizetési és szállítási feltételek felajánlását megelőzően az új ügyfelekkel kapcsolatban felmerülő hitelezési kockázatot kezeljék és elemezzék.

A PannErgy Csoportnál a hitelezési kockázat a pénzeszközökből és pénzeszköz-egyenértékesekből, pénzügyintézeteknél és pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétekből, letétekből, valamint az értékesítésekből adódó vevőkkel szembeni hitelezési kitettségekből származik, beleértve a kintlévőségeket és azokat a tranzakciókat, amelyekre a társaság kötelezettséget vállalt.

A vevők minősítésénél a Társaság független hitelminősítőt nem von be közvetlenül, a vevő hitelképességét, hitelkeretét a pénzügyi helyzete, pénzügyi adatai, a múltbéli tapasztalatok és az egyéb tényezők figyelembevételével a PannErgy Csoport Pénzügy és Treasury csoportja határozza meg. A Társaság a hitelkeretek felhasználását rendszeresen figyelemmel kíséri, a vevők minden esetben átutalással fizetnek vásárlásaikért. A beszámolási időszak alatt hitelkeret-túllépés nem történt és a vezetés szerint ezen felek nem teljesítéséből nem várható veszteség.

Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Társaság a pénzügyi kötelezettségeit nem tudja esedékességkor kiegyenlíteni. A likviditás kezelés célja, hogy elegendő erőforrást biztosítson a kötelezettségek kiegyenlítésére akkor, amikor azok esedékessé válnak. A Társaság likviditásmenedzselési megközelítése, hogy amennyire lehetséges, mindig megfelelő likviditást biztosítson kötelezettségei esedékességkor történő teljesítéséhez, mind szokásos, mind feszített körülmények között anélkül, hogy elfogadhatatlan vesztesége merülne fel vagy kockázatosná a Társaság hírnevét. A megfelelő likviditást a finanszírozási források futamidejének a projekt életciklusához igazodó alakítása lévén valósítja meg. A cash-flow előrejelzést a PannErgy Csoport Pénzügyi és Treasury csoportja végzi, emellett figyelemmel kísérik a Csoport likviditási követelményeinek teljesítésére vonatkozó gördülő előrejelzéseket a működéshez szükséges megfelelő pénzeszköz állomány biztosítása érdekében, miközben a le nem hívott hitelkeretek vonatkozásában mindenkor elegendő mozgásteret tart fenn annak érdekében, hogy a Társaság ne lépje túl hitelkereteit, illetve teljesíteni tudja a pénzügyintézetek felé vállalat adósságszolgálati mutatószámokat. Ezek a szállítói tartozások pénzügyi rendezésére, hitel törlesztésekre és szerződéses és egyéb bevételek tervezésére épülő cash flow előrejelzések figyelembe veszik a PannErgy Csoport pénzügyi terveit, a szerződésben rögzített mutatószámok betartását, a külső szabályozói vagy jogi előírásokat.

Szabályozási kockázat

Az általános szabályozási kockázat típusok közül a Társaság szempontjából kiemelendő, hogy egyes, hőtermeléssel és értékesítéssel foglalkozó projektársaságok által értékesített hőenergia meghatározó részének értékesítési ára hatósági ármegállapítás tárgyát képezi, melyet az illetékes ármegállapító

szervezet rendszeresen felülbírálnak és akár módosít korlátozva a Társaság eredményességét. A jövőbeni értékesítési árak tekintetében így jelentős bizonytalanság áll fenn.

Technológiai kockázat

A geotermikus energia kinyerése előre nem látható kockázatot visel mind a geotermikus energiahordozó közeg kiszámíthatatlan rendelkezésre állása és egyben ezen közeg kezelését végző berendezések nem szokványos működési környezet iránti toleranciája következtében.

Pénzügyi instrumentumok hasznosítása

A PannErgy Csoport származékos ügyleteket - vonatkozzon az akár tőzsdei határidős saját részvényre vonatkozó ügyletekre vagy egyéb pénz- és tőkepiaci instrumentumokra vonatkozó (akár tőkeáttételes) ügyletekre - egyrészt a PannErgy Csoport devizakockázat, kamatkockázat, egyéb kockázat kitétségének fedezése céljából, másrészt pedig árfolyamnyereség elérése céljából irányozhat elő a Társaság. 2017. évben a Társaság a devizás beruházási hitelekhez kapcsolódó kamatcsere ügyleteket, amelyek részletezése a 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások 3.15. *Pénzügyi instrumentumok, 11. Pénzügyi műveletek bevétele, 12. Pénzügyi műveletek ráfordításai, 40.2.3. Cash-flow és valós érték kamatkockázat* jegyzeteiben kerülnek kifejtésre.

13. NYILVÁNOSÁG

A Társaság honlapján (www.PannErgy.com) többek között rendszeres és rendkívüli tájékoztatásokat tesz közzé. A PannErgy Csoport projektjeihez kapcsoló weboldalain (www.miskolci-geotermia.hu, www.gyori-geotermia.hu, www.szentlorinc-geotermia.hu) a projektek megvalósulásával kapcsolatos szakmai tájékoztatásokat tesz közzé. A PannErgy Nyrt. által nyújtott publikációk, nyilvános információk jelentősen segíthetik a Társaság működésének és gazdasági helyzetének megértését és megítélését, így azok a jelen beszámolóban közzétett információk lényeges kiegészítései.

14. A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZET KIMUTATÁS FORDULÓNAPJA UTÁN BEKÖVETKEZETT FŐBB ESEMÉNYEK

A vonatkozó események hivatkozásait tartalmazza a táblázat. A hivatkozások alapján a teljes információ hozzáférhető a Társaság hivatalos közzétételi helyein.

Dátum	Hír típusa	Tárgy, rövid tartalom
2018. március 13.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlési meghívó
2018. február 28.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2018. február 27.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. február 9.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. február 6.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. január 31.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2018. január 15.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2018. január 12.	Rendkívüli tájékoztatás	Tulajdonosi bejelentés
2018. január 12.	Rendkívüli tájékoztatás	Tulajdonosi bejelentés
2018. január 1.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél

15. A TÁRGYIDŐSZAKBAN MEGJELENT SORONKÍVÜLI ÉS EGYÉB TÁJÉKOZTATÁSOK

A tárgyidőszakban történt események hivatkozásait tartalmazza a táblázat. A hivatkozások alapján a teljes információ hozzáférhető a Társaság hivatalos közzétételi helyein.

Dátum	Hír típusa	Tárgy, rövid tartalom
2018. március 13.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlési meghívó
2018. február 28.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2018. február 27.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. február 9.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. február 6.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2018. január 31.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2018. január 15.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2018. január 12.	Rendkívüli tájékoztatás	Tulajdonosi bejelentés
2018. január 12.	Rendkívüli tájékoztatás	Tulajdonosi bejelentés
2018. január 1.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. december 20.	Egyéb tájékoztatás	A PannErgy Nyrt. 2018. évre vonatkozó eseménynaptára
2017. december 18.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény és részvényopciós tranzakciók
2017. december 12.	Rendkívüli tájékoztatás	A PEGE Zrt. értékesítette a CSRG Energia Zrt.-ben fennálló részesedését
2017. november 30.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. november 23.	Rendkívüli tájékoztatás	Banki hiteleket refinanszírozott a PannErgy Nyrt. két leányvállalata
2017. november 1.	Rendkívüli tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. október 16.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2017. október 2.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. szeptember 29.	Egyéb tájékoztatás	A 2017-2018. évi távhőszolgáltatási időszakra vonatkozó hatósági hődíjak
2017. szeptember 1.	Rendkívüli tájékoztatás	Féléves jelentés
2017. augusztus 31.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. augusztus 10.	Rendkívüli tájékoztatás	Cégbírósági végzés a PannErgy Nyrt. leányvállalatai körében végbemenő vállalati egyesülésről
2017. augusztus 1.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. július 18.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2017. július 12.	Egyéb tájékoztatás	Alapszabály
2017. július 10.	Rendkívüli tájékoztatás	Személyi változás a PannErgy Nyrt. Igazgatótanácsában
2017. július 2.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. június 1.	Egyéb tájékoztatás	A PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt. lezárta a CSRG Energia Zrt. adásvételével kapcsolatos tranzakciót
2017. június 1.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. május 11.	Egyéb tájékoztatás	Összefoglaló jelentés
2017. május 4.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt.-nél
2017. április 28.	Rendkívüli tájékoztatás	Éves jelentés

2017. április 28.	Rendkívüli tájékoztatás	Felelős Társaságirányítási Jelentés
2017. április 28.	Rendkívüli tájékoztatás	Beolvad a PMM Kereskedelmi Zrt. a PannErgy Geotermikus Erőművek Zrt-be.
2017. április 28.	Rendkívüli tájékoztatás	100%-ra növelte részesedését a PannErgy Nyrt. a PEGE Zrt.-ben
2017. április 28.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlési határozatok
2017. április 18.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2017. április 13.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlés
2017. április 3.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció és a visszavásárlási program aktualizálása
2017. március 31.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2017. március 31.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 29.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 27.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 23.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlési előterjesztések
2017. március 23.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2017. március 23.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 21.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 21.	Rendkívüli tájékoztatás	A PannErgy éves rendes közgyűlése napirendjének kiegészítése
2017. március 18.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 15.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 10.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 9.	Rendkívüli tájékoztatás	Közgyűlési meghívó
2017. március 8.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 6.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. március 2.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 28.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 28.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2017. február 24.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 23.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 20.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 17.	Rendkívüli tájékoztatás	Megalakult a PannErgy Koncessziós Kft.
2017. február 16.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 14.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 10.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 8.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 7.	Egyéb tájékoztatás	Még zöldebb az Audi hóje
2017. február 6.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. február 6.	Rendkívüli tájékoztatás	Győr területére koncessziós szerződést írt alá a PannErgy Nyrt. leányvállalata
2017. február 2.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 31.	Egyéb tájékoztatás	A CSRG Energia Zrt. adásvételi szerződésének teljesítéséről tájékoztatás
2017. január 31.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél
2017. január 31.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 27.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció

2017. január 25.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 23.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 19.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 17.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 16.	Rendkívüli tájékoztatás	Negyedéves termelési jelentés
2017. január 13.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 11.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 10.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 5.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 3.	Rendkívüli tájékoztatás	Saját részvény tranzakció
2017. január 1.	Egyéb tájékoztatás	Szavazati jogok száma a PannErgy Nyrt-nél

16. A KÖZZÉTÉTELRE TÖRTÉNŐ ENGEDÉLYEZÉS NAPJA

A pénzügyi kimutatásokat a Társaság Igazgatótanácsa 2018. március 19-én hagyta jóvá és engedélyezte a közzétételüket.

Gyimóthy Dénes
Igazgatótanács képviselőjében

PannErgy Nyrt. Kibocsátói nyilatkozat 2017

A 24/2008. (VIII.15.) PM rendelet
1. sz. mellékletének 2.4. és 3.4. pontja alapján

Budapest, 2018. március 19.

Gyimóthy Dénes
Igazgatótanács képviselőjében

NYILATKOZAT

A PannErgy Csoport 2017. évi, IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz és üzleti és vezetőségi jelentéshez kapcsolódóan, a 24/2008. (VII.15.) PM rendelet 1. sz. mellékletének 2.4. és 3.4. pontjában szereplő jogszabályi előírással összhangban Gyimóthy Dénes megbízott vezérigazgató, az Igazgatótanács képviselőjében nyilatkozom az alábbiakról:

- az alkalmazható számviteli előírások alapján, a legjobb tudásunk szerint elkészített, és a 2017. évi, IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatások és üzleti és vezetőségi jelentés közzétételével egyidejűleg szintén közzétett PannErgy Nyrt. egyedi, IFRS-ek szerint készített éves beszámoló valós és megbízható képet ad a PannErgy Nyrt., mint nyilvános értékpapírt kibocsátó eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről és veszteségéről, továbbá;
- az éves beszámolóhoz kapcsolódó üzleti jelentés megbízható képet ad a PannErgy Nyrt., mint nyilvános értékpapírt kibocsátó társaság helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket;
- az alkalmazható számviteli előírások alapján, a legjobb tudásunk szerint elkészített, a PannErgy Nyrt-re vonatkozó 2017. évi, IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatások (összevont konszolidált éves beszámoló) valós és megbízható képet ad a PannErgy Nyrt., mint nyilvános értékpapírt kibocsátó társaság és a konszolidációba bevont vállalkozások eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről és veszteségéről, továbbá;
- a 2017. évi, IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz kapcsolódó üzleti és vezetőségi jelentés (összevont, konszolidált vezetőségi jelentés) megbízható képet ad a PannErgy Nyrt., mint nyilvános értékpapírt kibocsátó társaság és a konszolidációba bevont vállalkozások helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Gyimóthy Dénes
Igazgatótanács képviselőjében